

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

BANKEN
FOR
RINGSTED OG OMEGN

1890
19. MARTS
1930

AF
J. V. CHRISTENSEN

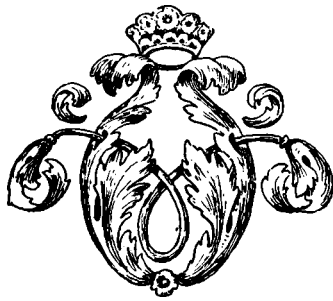
BANKEN
FOR RINGSTED OG OMEGN

BANKEN FOR RINGSTED OG OMEGN

1890 — 19. MARTS — 1930

AF

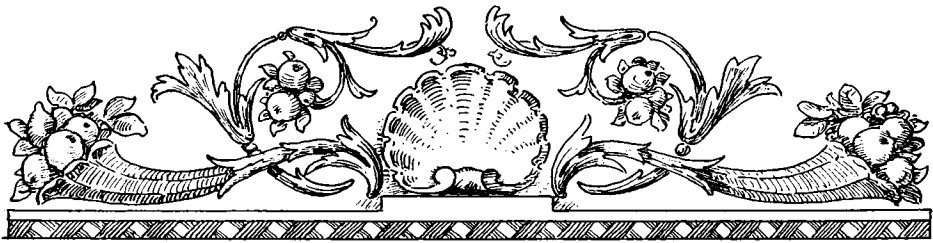
J. V. CHRISTENSEN

RINGSTED
FOLKETIDENDES BOGTRYKKERI
1930

FRISER OG VIGNETTER TEGNEDE AF FRITS KRAUL

EFTER TIETGENS RAAD —

Ringstedegnen fik sent sin egen Bank. Først i forrige Aarhundredes sidste Tiaar skred man til Handling paa et Omraade, som i andre Byer forlængst var taget under Opdyrkning, og det er ikke uden Interesse at mærke sig den Forbeholdenhed, man til at begynde med indtager overfor Tanken. Det er ejendommeligt at lægge Mærke til, hvorledes der i de to samtidige og parallelle Bevægelser — Slagteriet og Banken, af hvilke den sidste udspringer af den første — er ligesom en Tvivl om, at denne By og Egn er i Stand til at bære disse Foretagender som fuldt selvstændige. Der synes i denne ellers i andre Henseender ganske selvbevidste Befolkning at være megen Forsigtighed, ja næsten Ængstelse for at vove sig ud i noget, som man ikke rigtig kan overskue. Man taler til at begynde med om Filial af en Hovedstadsbank, ligesom man senere hen taler om, at Slagteriet skal være Filial af et andet sjællandsk Slagteri. I begge Tilfælde bryder dog Selvtilliden sluttelig igennem, og dette skyldes, at der har været fremskuende Mænd, der har forstaaet, hvad det betød at staa paa egne Ben, og evnet at gøre det forstaaeligt for tilstrækkeligt mange.

Idet jeg henviser til den følgende Skildring, der nævner Navnene paa Mændene, skal jeg blot i disse Indledningsord pege paa, at „Banken for Ringsted og Omegn“ stiftedes som *selvstændig* Bank paa det direkte Raad af Danmarks største Bank- og Handelsgeni *C. F. Tietgen*. Hans Navn føres af Sagfører *N. Svendsen* i Marken som Argument paa Bankens første Generalforsamling.

Om dette nye Foretagende samledes da By og Land, saaledes som det altid var god Sædvane i denne Egn. Man stod, da Ringsted Bank stiftedes, midt i voldsomme politiske Brydninger, der i ikke ringe Grad havde sat Land og By op imod hinanden. Og man stod økonomisk set i 1890 midt i den store Krise, der nødvendiggjorde store Om- og Nydannelser i vort Erhvervsliv. Men endnu paa dette Tidspunkt var man ingenlunde klar over, *hvor langt* den ny Udvikling kunde bære. Der kom i de sidste 1880'er og de første 1890'er stadige Overraskelser m. H. t. vore Exportmarkeder, saa det var intet Under, at Landboerne var stemte til økonomisk Eftertanke. Og Købstædernes Næringsliv prægedes i høj Grad af de trykkede Tilstande paa Landet. En saa udpræget Oplandsby som Ringsted maatte føle Virkningerne af denne Tingenes Tilstand stærkt. Naar Tanken om det nye Foretagende alligevel saa hurtigt og stærkt slog an i Befolkningen, skyldtes det, at der baade paa Land og i By var Mænd, som havde Tillid til Fremtiden, og som forudsaa, hvad det for den daglige Virksomhed og Om sætning vilde betyde, at der ogsaa her i Byen blev et Bankinstitut, der kunde løse de Opgaver, som der med den nu i et stærkere Tempo stedfindende erhvervsmæssige Udvikling vilde melde sig.

Den 19. Marts 1890 stiftedes Banken for Ringsted og Omegn. Ingen anede den Gang, at dette under saare beskedne Former oprettede Pengeinstitut i Aarenes Løb skulde blive en af Sjællands største Banker udenfor København. Naar man har valgt at fejre 40-Aaret i Stedet for at vente, til Halvsekket var løbet ud, skyldes det en dobbelt Aarsag. Den første er, at 25-Aaret gik hen uden nogen Art af Højtidelighed. Det indtraf midt i Verdenskrigens bevægede Aar, netop i en Periode (1915), da der var liden Feststemning i Folket. Dertil kom for det andet, at de indre Brydninger i Banken, for hvilke der i det følgende nærmere redegøres, endnu ikke var endelig afsluttede.

Men endelig er der — som Bankens Ledelse ogsaa har fundet det rimeligt — god Grund til, inden det Slægtled, der tog det første Tag, helt er gaaet bort, at foretage et Udsyn over Vejen, der er vandret.

Naar man har vist mig den Tillid at anmode mig om at forsøge at give dette samlede Udsyn, saa er jeg ikke gaaet til Opgaven uden Betænkelighed. Jeg har været klar over de Vanskeligheder, der kunde melde sig. Men jeg er gaaet til Opgaven med redelig Villie til den yderste Objektivitet. Og jeg medbringer til Opgavens Løsning i hvert Fald den Forudsætning, at jeg personlig har optaget Referaterne af 25 af Bankens Generalforsamlinger, og i Løbet af de sidste 27 Aar til Stadighed har holdt mig underrettet — i det Omfang, som det er en stedlig Redaktør muligt — om alt, hvad der er hændt indenfor Banken. Endelig ligger Opgaven indenfor Rammen af et Arbejde, der dels i Festskrifter, dels paa anden Maade har sat sig som Maal at skildre denne By og Egn historisk, folkeligt og økonomisk.

Et Foretagende, gennem hvilket der er omsat *over halvsjette Milliard Kroner* i Løbet af de 40 Aar, er saa tungt vejende i denne Række, at det uvilkaarligt maa opfattes som det centrale. Denne Omsætnings overordentlige Væxt og Udvikling viser, hvor rigtigt de Mænd saa, der for 40 Aar siden tog Opgaven op. En Hovedbetingelse for denne Udvikling er den stærke Væxt i Erhvervslivet paa Land og i By, en Væxt, der har nødvendiggjort dette betydningsfulde Middel i Omsætningen. Men af ikke mindre Betydning er det, at man ved forstandig gensidig Hensyntagen har evnet at holde hele den bankinteresserede Del af By og Egn samlet om dette enkelte Bankinstitut, noget, som er ret enestaaende i Danmark. Ringsted Bank er Ringsteds *eneste* Bank, Ringstedegnens eneste Bank, og ved at udvide Omraadet for Virksomheden ved Oprettelse af Filialer i Stationsbyerne og paa andre Pladser har man paa naturlig Vis tilfredsstillet den Trang, som maatte være til Stede.

Jeg tror da at turde love alle, der vil gennemvandre de 40 Aar — set i Lyset af et Bankinstituts Udvikling — noget, der er værd at vide eller faa opfrisket paany.

Og jeg ønsker Banken Held og Lykke til ogsaa i den kommende Tid at løse de mangeartede Opgaver, som den — og kun den — kan løfte.

Ringsted, den 1. Februar 1930.

J. V. CHRISTENSEN.

1873 OG 1890 —

En Gang før var der gjort et Forsøg paa at rejse en Bank i Ringsted. Det var under de gode Aar først i 1870'erne. Den 10. Januar 1873 fremsattes Tanken i den da nylig oprettede „Folketidende“. At den har været „inspireret“, ses deraf, at man allerede den 22. i den følgende Maaned kan bringe en Meddelelse om, at „Banken for Ringsted og Omegn blev i Dag stiftet, og der tegnedes Aktier til et Beløb af 8000 Rigsdaler.“ Mændene for dette første Bankforetagende i Ringsted nævnes som Medlemmer af det Udvalg, der skal affatte Lovene. De hedder P. Sørensen, Torped, H. Larsen, Bringstrup, F. Jensen, J. Løser, L. Malling, Knud Pedersen og P. W. Peetz, alle de sidstnævnte af Ringsted. Men det har aabenbart ikke været de rette Mænd, der er kommet i Forgrunden. Den 10. Marts blev der ganske vist udstedt en Indbydelse til Aktietegning, men denne maa ikke have bragt noget Resultat. Den 4. April 1873 fremkommer en Annonce om manglende Tilslutning til Banken, og den 7. April meddeles det, at Planen er opgivet.

Saaledes gik det med det første Forsøg paa at faa oprettet en Bank i Ringsted. Faa Aar efter gik Vestsjællands Folkebank i Slagelse (den 25. Maj 1877) fallit med et Tab paa ca. 230,000 Kr. Det skulde ikke opmuntre til nye Forsøg. Saa kom de daarlige Aar i 1880'erne, hvor Befolkningen var stærkere optaget af at tilvejebringe Pengemidler ved Arbejde end af at finde Steder, hvor disse Penge skulde anbringes.

Man naaede helt hen til Tærskelen af forrige Aarhundredes sidste Tiaar, før der for Alvor kom Luft og Realiteter under Tanken om at faa oprettet en Bank for Ringsted og Omegn. Det blev indirekte den ny opdukkende Produktionsbevægelse, der gav det første Stød til Arbejdets Fremme. Som Tanken om et Slagteris Oprettelse oprindeligt var udgaaet fra Andelsmejerierne, udgik den første Tanke om en Bank

fra Slagteriet, den Gang et Aktieslagteri og i sin Begyndertid noget usikkert arbejdende. Dette Forhold gav forøvrigt Anledning til, at man senere spottede Bankens „første Fædre“ med, at de som Bevæggrund havde haft „en tom Pung“. Vel blev dette kraftigt bestridt. Men forøvrigt er det jo bedre at begynde med en tom Pung end ende med en saadan.

Sagfører *Niels Svendsen*,
Ringsted.

Det første offentlige Stød i Trompeten kommer i „Folketidende“ for 18. Februar 1890, altsaa nøjagtig 17 Aar siden det mislykkede og forlængst glemte Forsøg paa at rejse en Bank blev gjort. Og at der er Tale om en vel tilrettelagt Aktion fremgaar deraf, at Ringsteds andet Blad „Sjællandsposten“ samme Aften ogsaa har en udførlig Artikel om Sagen. De to Artikler er dog forskelligt prægede, og det vil sikkert være af Interesse for ærede Medborgere at læse de Tanker, hvormed den offentlige Mening for 40 Aar

siden begrundede Nødvendigheden af, at der nu blev oprettet en Bank. „Folketidende“ skrev:

„*Bank i Ringsted.*“

Medens alle de større Nabobyer har en Bankinstitution, har Ringsted ingen. Sagnet har ofte været følt og følt haardt.

Enten til Nabobyen eller til enkelte større Forretningsmænd har Vejen maattet gaa i de ikke faa Tilfælde, hvor der for en kortere Tid manglede de fornødne Penge.

Ofte har det været paa Tale, at nu burde en Bank laves, men hidtil al Tid forgæves.

Som Byen er voxet, er Trangen til Banken tiltagen. Det er ikke ubekendt, at Oprettelsen af det ny Svineslagteri har medført yderligere privat Drøftelse af Planen herom. En saadan Forretning gør det i mange Retninger yderligere ønskeligt, at der findes et Bankinstitut.

Slagteriet var oprettet ved Samvirke mellem Land og By. Dets Bestyrelse, der maatte formodes at repræsentere alle de i Egnen herskende Anskuelser, har derfor, bevæget af den megen private Tale om en Banks Oprettelse, og da det forlød for sikkert, at en Del indflydelsesrige Mænd var villige til at støtte Tanken, indbudt til et privat Møde for at erfare, hvorledes Stemningen var. Til dette Møde, som holdtes forrige Onsdag den 12te Februar, var indbudt lige mange Repræsentanter for Land og By.

De fleste af de indbudte gav Møde, dog var særlig *nogle* af de indbudte Handlende fra Byen udeblevne uden at give Grund dertil.

Partikulier *Alfred Mortensen*,
Ringsted.

Paa Mødet hævdede sig egentlig kun en enkelt godsejerlig Stemme mod Oprettelsen af Banken. Ellers var man velvillig stemt for Tanken herom.

De mødte konstituerede sig som Udvalg og besluttede at nedsætte et Forretningsudvalg for nærmere at drøfte Planen.

Efter hvad vi erfarer, haaber dette Forretningsudvalg endnu i denne Uge at kunne naa at faa sine Arbejder endte, og Resultatet vil da blive forelagt for det større Udvalg.“

Og „Sjællandsposten“ udtrykte sine Tanker om Sagen saaledes:

„Et Bank-Institut i Ringsted.“

Det summer En om Ørene i disse Dage med Spørgsmaalet om Oprettelsen af et Bank-Institut i Ringsted. Alle ere fuldt ud enige i, at Byen bør have en Bank og at Tiden for Oprettelsen af en saadan nu er kommen; men hvorledes den skal oprettes og hvem der skal staa for Styret, er det Spørgsmaal, der saa at sige staaar paa Dagsordenen.

Det har alt flere Gange været under Overvejelse, om det var nødvendigt at faa oprettet en Bank i Ringsted, hvor der findes en god, solid Sparekasse, og da vore Nabobyer har tilstrækkelige Pengeomsætnings-Instituter og Forbindelsen med Hovedstaden er meget let, saa Penge forholdsvis hurtig kan skaffes ad disse Veje. De Fleste ere uden Tvivl komne til det Resultat, at selv om Forbindelsen med vore Nabobyer og Hovedstaden er nok saa god, er det altid noget omstændeligt at gjøre udenbyes Omsætninger, og Følgen deraf har været, at mangen

Handlende og Haandværker, der jo navnlig skal benytte et saadant Institut, til sine Tider har for mange Penge liggende hjemme, som ingen Renter bærer, og til andre Tider mangler Penge til Driftskapital og andre Forretnings-Udlæg. Hvorledes man i sidstnævnte Tilfælde bærer sig ad, behøves ikke nærmere at omtales, det vide Alle.

Men Alle vide ogsaa, at det undertiden er højst generende at mangle det Nødvendige — vi taler selvfølgelig her kun om Forretninger og lader private Laan være ude af Betragtning. I en Bank vil man altid i en snæver Vending kunne faa det Nødvendige indenfor rimelige Grænser, og da det bliver Forretninger og ingen Tjeneste, kan man uden Gene benytte Banken, som man vil, selvfølgelig under de fastsatte Betingelser.

Ligeledes træffer det sig jo ofte, at en Mand faar en større Sum betalt paa én Gang; han skal bruge disse

Penge f. Ex. til Folkeløn, altsaa et vist Beløb om Ugen. Han kan da indsætte sine Penge og *naarsomhelst* hæve, hvad han skal bruge, og trække Renter af Resten.

Hovedspørgsmaalet ved en Bank bliver altid dens Soliditet, og i denne Retning have vi, naar den bliver dannet paa et fornuftigt Grundlag, vistnok Intet at frygte.

Dampmøller J. C. Frandsen,
Ringsted.

Gaskasserer Brüel,
Ringsted.

Hvorledes de Mænd, der *privat* have talt sammen om Sagen, har tænkt sig Ordningen, skulle vi foreløbig ikke udtale os om, da der endnu ikke foreligger nogen offentlig Indbydelse til Deltagelse, Aktietegning osv. Hensigten med disse Linier er kun i al Almindelighed at omtale et Bank-Institut i Ringsted, for om mulig at bringe Sagen frem til Drøftelse, og vi skulle villig optage Udtalelser fra enhver, der maatte ønske at udtale sig om Spørgsmaalet.

Købmand J. Rørbye,
Ringsted.

En Betingelse for at Banken skal kunne gjøre Fremgang, er efter vor Mening, at al politisk Diskussion udelukkes fra Bankspørgsmaalet. Her gjælder det om at samle Land og By til en fælles Virken i Beboernes egen Interesse.

Banken er en vidt forskjellig Sag fra Svineslagteriet, en Sag, hvortil Byens Borgere indtager en ganske anden Stilling. Selvfølgelig vil Svineslagteriet have god Nytte af en Bank, og om det kunde blive saaledes, at Leve- randørerne modtog Anvisning paa Banken i Stedet for Betaling paa Slagteriet, tro vi, meget vilde være vundet, forudsat Banklokalet kom til at ligge midt i Byen; men netop af denne Grund skal man skjelne mellem Bankbestyrelsen og Slagteribestyrelsen, idet man ellers let vil komme ind paa en Skraaplan.

Banken maa fremfor Alt være et fuldt ud *selvstændigt* Institut, uden nogensomhelst Forbindelse med andre Institutioner; thi kun paa den Maade vil Sagen lade sig realisere til Gavn for Land og By.“

Snart tog Diskussionen Fart. Allerede den 20. Februar er der en noget forsagt „Handelsmand“, der i „Sjællp.“ mener, at den bedste Løsning af Bankspørgsmaalet vil være en Filial af en københavnsk Bank med tildels lokal Aktiekapital og do. Ledelse. „Sjællp.“ tager Afstand fra denne Tanke, men mener, at „Folketid.“ har sparet efter Godsejerne, hvilket ikke kan gavne Sagen.

Den 27. Februar rykker et „B.“, der maaske skulde være et S(vendsen), ud i begge de stedlige Blade med en skematisk Opregning af, hvad en Bank er, og hvad Gavn den vil gøre. Artiklen slutter: „Banken bringer en ikke ringe død Kapital ind i Omsætningen, og den letter paa forskjellig Maade Handel og Vandel, navnlig ved at yde korte Pengelaan.“

Toldofficiant J. Andersen,
Ringsted.

Denne Artikel maa vistnok opfattes som Startskudet til det Møde, som den 1. Marts holdtes i „Casinos lille Sal“ (den dav. lille Sal ud til Torvet), og i hvilket 100 af Byens og Egnens Folk deltog.

Af Mødets udførlige Referat fremgaar det, at Dampmøller *J. C. Frandsen* bød Velkommen, og at Gaskasserer *Brüel* valgtes til Ordstyrer. Frandsen meddelte i nogle indledende Ord, at „Slagteribestyrelsen har taget Initiativet“. Ud af dette Initiativ sprang først et Møde, og ud af dette Møde sprang et Forretningsudvalg, bestaaende af: A. Mortensen, Amtstuegaarden, Sagfører N. Svendsen, H. P. Olsen, Hjelsømagle, Propr. Schack Eyber, Hømbgaarden, og Dampmøller Frandsen.

Det viste sig under den følgende Forhandling, i hvilken *Svendsen* stod som den varmeste Fortaler for Banken, at *Eyber* var kritisk overfor denne; han savnede Handelsstandens Medvirkning og mente, at man bedst kunde løse Spørgsmaalet gennem Oprettelse af en Filial af en Hovedstadsbank. *Svendsen* betonedede, at Handelsstanden var indbudt, ogsaa Handelsforeningens Formand. Overfor *Eybers* Bemærkninger om en Filialbank kunde *Svendsen* føre selve *Tietgen* i Marken: „Danmarks første finansielle Stormand *Tietgen* har sagt: at lægge en Filial herude i Ringsted var der vist ingen Hovedstadsbank, der gjorde. Det fornuftigste var, at der kom en lokal Bank for Ringsted. Det var *Tietgens* Raad.“

Skrædermester *A. C. Graf*,
Ringsted.

Boghandler *A. Flensborg*,
Ringsted.

Meget i Drøftelsen er nu uden Interesse; men en Oplysning som den, Sagfører *Vesterby* fremsatte, er ganske interessant: Der omsattes her fra Egnen adskillige Hundrede Tusinder i Vexler paa Slagelse, og megen Omsætning skete i Næstved, Køge og Roskilde Banker.

Mærkeligt nok var der vedblivende nogen Tvivl om Handelsstandens Stilling, og selv H. P. Olsen, Hjelsømagle, antydede, at hvis der var størst Stemning for en Filial, saa maatte man tage den. Saa tog *P. Andersen*, Jydstrup, Ordet og sagde: Jeg tror, at Handelsstanden er meget mere med, end det giver sig til Kende.

Og Svaret kom umiddelbart efter fra en af Handelsstandens Repræsentanter, Købmand *J. Rørbye*, der udtalte: „Jeg tror, de fleste Handlende er for Banken og at de alle eller de allerfleste vil arbejde med den, naar den kommer. Og dernæst vil jeg gerne paa

Fra Bankens første Tid.

egne Vegne bringe Svineslagteriets Mænd en Tak, fordi de har taget den Sag op. Jeg tror, det er den rette Tid nu. Banken i Næstved gavner Byen meget — det siger de Handlende dernede —, der kommer mange Folk til Byen dernede, som ellers ikke vilde komme. Spørgsmaalet er, mener jeg, blot det ene: Kan vi skaffe Aktiekapitalen? Kan vi det, skal Sagen nok gaa, Banken nok betale sig.“

Disse Udtalelser, der viser hvorledes Sagen opfattedes, blev afsluttende paa Mødet, hvor der derefter nedsattes et Udvalg paa 7 Medlemmer til at arbejde videre, nemlig de 4 af det gl. Udvalg: *J. C. Frandsen, N. Svendsen, Alfr. Mortensen og H. P. Olsen*, og 3 nye: *Propr. Obel, Vigersdalsgaarden, Købmand J. Rørbye og Blikkenslager C. W. Meyer, Ringsted*.

I de følgende Dage indeholdt Bladene stadig Artikler om Bankspørgsmaalet til Støtte for dets Løsning.

STARTEN OG DE FØRSTE AAR

Den 5. Marts 1890 fremkom den offentlige Indbydelse til Aktietegning, saaledes udseende:

I Forgrunden: Gdr. *Søren Jensen*, Hyldegaard, og Bankrevisor *J. Andersen*.

„Indbydelse

til

Aktietegning i en Bank for Ringsted og Omegn.

Undertegnede paa det offentlige Møde i Ringsted den 1ste dennes nedsatte *Bank-Udvalg* indbyder herved til Aktietegning i en Bank for Ringsted og Omegn.

Tegningen er bindende paa Betingelsen:

- 1) at Banken oprettes i Løbet af dette Aar.
- 2) at den af den paatænkte Aktiekapital paa 100,000 Kroner i Aktier paa 200, 500 og 1000 Kroner ved den konstituerende Generalforsamling er tegnet over 50,000 Kroner.
- 3) at Udbyttet *helt* og *holdent* tilfalder *Aktionærerne*, dog at selvfølgelig en passende Del henlægges til Reservefondet.
- 4) at der ved Spørgsmaalet om Aktionærernes Stemmeret tages rimeligt Hensyn til deres forskellige Aktiebeløb, dog saaledes, at ingen Aktionær har mindre end 1 og ingen mere end 8 Stemmer.
- 5) at Aktierne indbetales med 20 pCt. maanedlig efter Bestyrelsens nærmere Bestemmelse.

Tegningen foregaar hos enhver af undertegnede Udvalgsmedlemmer.

p. t. Ringsted, den 5te Marts 1890.

J. Rørbye,
Købmand,
Ringsted.

J. C. Frandsen,
Dampmøller,
Ringsted.

C. W. Meyer,
Blikkenslagermester,
Ringsted.

Niels Svendsen,
Sagfører,
Ringsted.

Alfred Mortensen,
Partikulier,
Amtstuegaarden.

J. P. Obel,
Proprieter,
Vigersdalsgaarden.

H. P. Olsen,
Gaardejer og Landbrugskandidat,
Hjelmsømagle."

Kun 14 Dage efter holdes den konstituerende Generalforsamling (den 19. Marts 1890), paa hvilken det oplystes, at der var tegnet 66,000 Kr. Aktiekapital, deraf 33,800 Kr. paa Landet, 32,200 Kr. i Byen. Lovbehandlingen varede 6 Timer. Bl. a. drøftede man indgaaende om Bane- gaarden, Amtstuegaarden (hvor to af Bankens Stiftere boede) osv. skulde høre til Byen eller Landet. Man vedtog, det skulde være „By“. Det var Amtstuegaardens første „Indlemmelse“. Paa den konstituerende Generalforsamling foretoges ligeledes det første Valg af *Bankraad* med følgende Stemmetal:

Ringsted By:

Sagfører Svendsen	85 St.	Skrædermester Grahf	64 St.
Partikulier Alfr. Mortensen	84 „	Boghandler Flensborg	63 „
Dampmøller Frandsen	82 „	„ N. P. Hansen	56 „
Gaskasserer Brüel	80 „	Købmand Dègn	52 „
Købmand Rørbye	76 „	Murermester Jul. Johansen	47 „
Toldofficiant Andersen	67 „	Tømmerhandler Schaldemose	42 „

For Landet:

Propr. Obel, Vigersdalsgaard	93 St.	Gdr. N. Frederiksen, Hjelsømagle	73 St.
Gdr. Joh. Hansen, Hømb	90 „	„ Chr. U. Hansen, Haugbyrd	73 „
„ H. P. Olsen, Hjelsømagle	89 „	Gdbst. H. Christensen, Haugbyrd	64 „
„ N. Henriksen, Tolstrup	85 „	Gmd. Mads Andersen, Skellerød	62 „
„ P. Hansen, Ørslevvester	77 „	Gdr. Ole Olsen, Tjæreby	62 „
„ J. Nielsen, Herredsfogedgaard	77 „	„ Søren Jensen, Tvindelstrup	60 „

Der staar i Forhandlingsprotokollen: „Dirigenten sluttede General- forsamlingen, idet han udtalte Haabet om, at den nu oprettede Insti- tution maatte blive til Gavn for By og Land.“ Bankens indre Orga- nisation var fastlagt i Lovenes §§ 16—23 inkl. Denne Organisation gjaldt indtil Revisionen i 1915.

Bankens Anliggender skulde varetages af Generalforsamling, Bank- raad og Bestyrelse.

Generalforsamlingen dannedes af Aktionæerne, der havde Stemme- ret saaledes: et Aktiebeløb paa 200 Kr. 1 St., 500 Kr. 2 St., 1000 Kr. 3 St., 5000 Kr. 4 St., 10,000 Kr. 5 St., 15,000 Kr. 6 St., 20,000 Kr. 7 St., 25,000 Kr. 8 St., hvilket var det højeste Stemmetal nogen enkelt Aktionær kunde afgive selv eller pr. Fuldmagt. Mindst 25 Aktionærer skulde være til Stede, for at en Generalforsamling kunde være beslut- ningsdygtig. *Bestyrelsen*, der skulde vælges af Bankraadet, skulde be- staa af 5 Medlemmer. Bestyrelsen repræsenterede Banken i retlige Forhold, tegnede ved to af dens Medlemmer Bankens Firma og fast- satte i Forening med Bankraadet hele Bankens Forretningssang. Be-

styrelsesmedlemmerne havde Sæde og Stemme i Bankraadets Møder, selv om de ikke var Medlemmer. Bankraad og Bestyrelse i Forening skulde enten blandt Bestyrelsens Medlemmer eller blandt Aktionærerne udenfor samme vælge en Forretningsfører, der ledede de daglige Forretninger i Henhold til en af Bankraad og Bestyrelse udarbejdet Instrux under Bestyrelsens nærmere Tilsyn. To af Bestyrelsens Medlemmer skulde daglig komme til Stede i Banken. Den 22. Marts mødte Bankraadet fuldtalligt og valgte til Formand Dampmøller *J. C. Frandsen*, til Næstformand *H. P. Olsen*, Hjelmsømagle. Til Bestyrelsen valgtes Købmand *Rørbye*, Rentier *Alfr. Mortensen*, Gaskasserer *Brüel*, Sagfører *Svendsen* og *Jens Nielsen*, Herredsfogedgaarden, Sigersted. Til Kontrolkomité valgtes Gdr. *P. Hansen*, Ørslevvester, og Toldofficiant *Andersen*, Ringsted. I de følgende Dage indeholdt de to stedlige Blade Annoncer om, at første Indbetaling paa Aktierne — nemlig 20 pCt. — foregik Lørdag den 5. April 1890. Ved Indbetaling af hele Aktiebeløbet godtgjorde Banken 4 pCt. Rente p. a. I Tilfælde af Udeblivelse med Aktiebeløbet skulde Aktionæren ifølge Lovene betale en Rente af 6 pCt. p. a.

Bankdir. *C. Werner*,
Skive.

Købmand *P. C. Lund*,
Ringsted.

Samme Dag — 5. April — holdtes et Bankraadsmøde, hvilket Næstformanden, *H. P. Olsen*, i Formandens Forfald ledede, og hvor Sagfører *Svendsen* meddelte, at han af Bestyrelsen var valgt til Formand. Derefter vedtoges det enstemmigt at ansætte Bogholder *C. Werner* som Forretningsfører, Bogholder og Kasserer med en årlig Løn af 2500 Kr.; han skulde stille 10,000 Kr. i Kaution og desuden 10,000 Kr. i solide Værdipapirer, alt efter Bestyrelsens nærmere Bestemmelse. Bestyrelsen bemyndigedes dernæst til at ansætte en Assistent og dertil anvende årlig 500 Kr.

Det er en gammel Sandhed, at den, der begynder smaat, begynder godt. Lønbudgettet skulde ikke virke stærkt tyngende paa Udgiftssiden. Forøvrigt udvidedes Bestyrelsen med Bankraadets Formand og Næstformand og Kontroludvalget til Udarbejdelse

af en Forretningsorden, der skulde forelægges ved det næste Bankraadsmøde 3 Maaneder efter dette Møde.

Imidlertid ansattes Købmand *P. C. Lund* som Assistent, og den 15. April 1890 begyndte Banken sin Virksomhed i et beskedent Lokale i St. Bendtsgade, Murerm. Duderstadts Ejendom. Der staar intet om dette i Forhandlingsprotokollen og heller ikke i Bladene, det har aabenbart været forudsat som noget almindeligt bekendt. Derimod indeholder Ringstedbladene den 22. April og følgende Dage en anseelig Annonce, som gengives her:

Banken for Ringsted og Omegn.

Efter indhentet Stempelbegunstigelse har Banken nu paabegyndt sin fulde Virksomhed og noterer foreløbig:

Diskonto paa Vexler:	$4\frac{1}{2}$ ^{0,0} p. a.
Rente af Udlaan	
mod Haandpant og Kaution	$4\frac{1}{2}$ à $5\frac{1}{2}$ ^{0,0} p. a.
„ Kasse-Kredit	5 ^{0,0} „
Rente af Indlaan	
paa Folio	$1\frac{1}{2}$ ^{0,0} p. a.
„ almindelige Sparekassevilkaar	$3\frac{3}{5}$ ^{0,0} „
„ 6 Maaneders Opsigelse	4 ^{0,0} „

Indskudene forrentes fra Dagen efter Indbetalingen til Dagen før Udbetalingen.

Banken er aaben for Ind- og Udbetalinger hver Søgnedag fra Kl. 10—12 og 3—5. Begjæringer om Laan maa for at komme til Behandling samme Dag være indgivne inden Kl. 11.

Bestyrelsen.

Dermed har Banken for Ringsted og Omegn begyndt sin Virksomhed. I det følgende Bankraadsmøde forelagdes og godkendtes Reglementet for Bankens Indlaan, Udlaan og andre Forretninger.

Historisk Interesse har det, at Renten af Indlaan paa Folio og Kontokurant fastsættes til $1\frac{1}{2}$ pCt., paa Kontrabog $3\frac{3}{5}$ pCt. og paa 6 Maaneders Opsigelse 4 pCt. MHt. Rentesatserne ses det forøvrigt, at der i Bankraadsmødet den 30. Oktober 1890 har været en Forespørgsel fra Bestyrelsen om Diskontoens Forhøjelse, men Bankraadet har vedtaget ikke foreløbig at forhøje Diskontoen, men overlade dette til Bestyrelsen, hvis den senere maatte finde Anledning dertil.

Paa dette Bankraadsmøde forelagdes ogsaa den første Oversigt over Omsætningen i den forløbne Tid; den havde været 224,249 Kr. 25 Øre, og ved det følgende Bankraadsmøde, det første i 1891, kunde det tillige meddeles, at Nettooverskudet havde været 899 Kr. 72 Øre, der overførtes til næste Aars Regnskab.

Den første ordinære Generalforsamling afholdtes den 14. Marts 1891. Referatet, der meddeles, er meget sammentrængt. Sagfører Svendsen betonedede i sin Beretning, at Banken kun i faa Maaneder havde haft hele Aktiekapitalen at arbejde med, mens derimod alle Udgifterne skulde afholdes. Det ses, at der har været „nogen Diskussion“ om Henlæggelsen af det foranførte Overskud; men Henlæggelsen er blevet vedtaget, og Dampmøller Frandsen bragte Bestyrelse og Kontrolkomité en Tak, fordi de arbejdede gratis og vilde vedblive dermed, til Banken kunde betale Arbejdet. Iøvrigt meddelte Svendsen paa Generalforsamlingen, at Banken var i sund Udvikling og at den fra 1. Januar 1891 havde øget sin Indskudskapital med 32,000 Kr. *Bankens første Beretning* er bevaret i Bankens Arkiv, dens Forside og Bagside meddeles her:

Aktieselskabet
Banken for Ringsted og Omegn.
Beretning for det 1ste Regnskabsaar
fra 15de April til 31de December 1890.

Udgift:	Gevinst- og Tabs-Konto.	Indtægt:
Gager, Husleje, Belysning og Brændsel samt øvrige Administrations-Udgifter. Kr. 2.780 66		Indvunden Diskonto og Renter 3,886 06
Kurstab paa Fonds 517 13		Fragaar: Udbetalte og god- skrevne Renter af Indlaan . 649 99
Forudbetalt Diskonto af Vexler og løbende Renter af Ind- og Udlaan 1,310 92		————— Kr. 3,236 07
Netto-Overskud 899 72		Indvunden Provision 1,598 36
	<u>Kr. 5,508 43</u>	Renter af Fonds 608 85
		Avance paa fremmede Vexler og Mønt 65 15
		<u>Kr. 5,508 43</u>

Debitorer:	Balance-Konto.	Kreditorer:
Vexel-Konto-Kroner . . . . . Kr. 41.259,76		Aktie-Kapital. . . . . Kr. 83.800,00
Vexel-Konto-Udenbys. . . . . — 703,00		Indlaan paa 6 Mdr. . . . . — 138.756,74
Kassa-Kredit-Konto 47.117,97		Indlaan paa almindelige Vilkaar. . . . . — 45.329,54
Udlaan mod Haandpant og Kaution . . . . . — 34.150,00		Folio-Konto 55.518,55
Udlaan mod Prioritet. . . . . — 55.350,00		Løbende Renters Konto. . . . . — 1.310,92
Fonds og Aktiers Konto 49.977,78		Gevinst- og Tabs-Konto. . . . . — 899,72
Inventarie-Konto 2.121,60		
Etablerings-Konto 2.565,00		
Fremmed Mønt- og Kupons-Konto 4,00		
Incassations-Konto 5.128,80		
Tilgodehavende hos Bankens Forbin- delse i Kjøbenhavn. . . . . — 65.174,33		
Kassebeholdning 22.063,23		
	<u>Kr. 325.615,47</u>	<u>Kr. 325.615,47</u>

Ringsted, den 28de Januar 1891.

I Bestyrelsen for „Aktieselskabet Banken for Ringsted og Omegn“:
Niels Svendsen. Georg Brüel. J. Rørbye. J. Nielsen. A. Mortensen.
C. Werner.

Bankens Forretningsudvalg og Direktion 1930 (set fra venstre: Møller Vilh. Hansen, Bogh. A. Flensborg, Bankdir. H. Valdorf-Hansen, Bankdir. S. Christophersen, Urmager Klint, Købm. Chr. A. Jensen, Propr. Chr. Christensen).

I Henhold til § 21 i Aktieselskabets Love have underskrevne Revisorer gennemgaaet foranstaaende Regnskab og nøje undersøgt Bankens Aktiver og Passiver, saavel enkeltvis som i det Hele, og efter vort bedste Skjøn intet fundet ved samme at erindre. Særlig have vi sammentalt saavel Bankens Fonds (der i Regnskabet er opført til laveste Kurs) som Udlaansdokumenternes enkelte Beløb og de enkelte Indlaaneres Konti og fundet Alt i nøje Overensstemmelse med Bankens Bøger og nærværende Regnskab. Ligeledes have vi forvisset os om, at de Banken stillede Deposita for Kassekredit og Udlaan vare tilstede.

Ringsted, den 18de Februar 1891.

P. Hansen.

J. Andersen.

Foranstaaende Regnskab decideres herved til Godkjendelse.

For Bankraadet

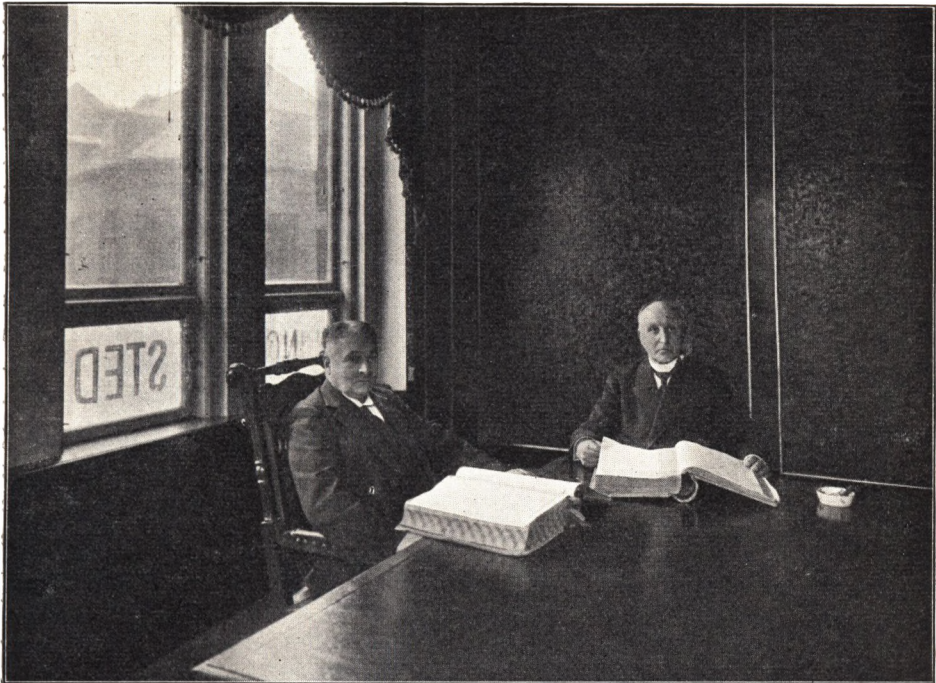
J. C. Frandsen.

Paa Generalforsamlingen den 14de Marts 1891 godkjendtes foranstaaende Regnskab enstemmig, ligesom det vedtoges at henlægge Overskudet til næste Aars Regnskab.

Som Dirigent

J. G. Mathiesen.

Visse Tvilsspørgsmaal var der selvfølgelig at afgøre i disse Aar. I et af de første Bankraadsmøder havde den ene af Revisorerne æsket Bankraadets Mening mHt. *Revisorerne's Ansvar* — en Sag, der langt senere atter faar Aktualitet — og Bankraadet havde svaret, at „Revisorerne efter dets Mening ikke havde noget Ansvar paa Grund af de af Bestyrelsen trufne Dispositioner, Bevillinger af Laan m. v.“ I Juli 1891

Bankraadet's Formand og Næstformand 1930 (Hofjægerm. *Garth-Grüner* og Sognef. *S. Jensen-Hyldegaard*).

var der en Forhandling om Forstaaelse af Lovenes § 21, i hvilke der fandtes en Bestemmelse om, at Bankraadet af sin Midte valgte „et Udvalg paa 2 Medlemmer, der saa ofte det findes fornødent og mindst en Gang fjerdingaarligt undersøger Bankens Bøger samt dens Aktiver og Passiver.“ Det ses, at Bankraadet ved den Lejlighed har besluttet at fortolke det paagældende Afsnit saaledes: „at Udvalgets Regnskabsrevision normalt sker en Gang fjerdingaarlig med samtidig Opgørelse af Aktiver og Passiver, dog at der ogsaa ellers, naar det findes nødvendigt, kan ske Eftersyn af Bøgerne og navnlig af Beholdningerne, at det ligger udenfor Udvalgets Myndighed at foreskrive Bestyrelsen Regler for dens Dispositioner, idet det alene paahviler Udvalget ved Revisionen af de fjerdingaarlige Opgørelser og Aarsregnskabet at prøve Aktiver og Passiver, og at Udvalget, der ordentligvis bør optræde samlet og ikke enkeltvis, kan tilføre Revisionsprotokollen kritiske Bemærkninger.“ Man ser, at Banken i sin ny Forfatning bestræber sig for at lægge alt klart frem, men heller ikke vil have nogen Usikkerhed mHt. Fremgangsmaaden fra Revisionens Side og Revisionens Ansvar.

Den 22. Januar 1892 holdt Bankraadet Møde, og i dette forelaa der et Spørgsmaal af personlig Natur. Mellem de Mænd, som fra første Færd havde spillet en Rolle ved Bankens Oprettelse var Dansk-Amerikaneren *Alfr. Mortensen*, Generalagent for Thing-

Boghandler *N. P. Hansen*,
Ringsted.

valla-, senere Skandinavien-Amerika-Linien i Chicago. Han havde anbragt en Del af sin Formue i Ejendomme i Ringsted, var Bankens største Aktionær til at begynde med og var som Følge deraf valgt ind i Bankraadet. Men *Alfr. Mortensen* var endnu ikke faldet til Ro i Evropa, og da der i nævnte Bankraadmøde skulde vælges Medlemmer til Bestyrelsen, genvalgte man vel *Mortensen*, dog med 9 St., mens de andre paa Valg værende Medlemmer, *Rørbye* og *Svendsen*, fik hver 12, og *Svendsen* anmodede om at forespørge hos *Mortensen*, om han vilde blive fraværende i længere Tid, „da Valget er sket under den For-

udsætning, at han ikke for længere Tid bliver bosiddende i Udlandet.“ Ved Bankraadmødet den 15. Marts foreligger der Svar paa denne Forespørgsel. *Mortensen* meddeler, at han ikke vil være tilbage før om 2 Aar, og det vedtoges derefter at vælge et nyt Medlem til Bestyrelsen. Hertil valgtes med 12 St. Boghandler *N. P. Hansen*, medens 6 St. blev afgivet paa *Købm. Sletting*.

Den samme Dag afholdte Generalforsamling er den første helt ordinære i Ringsted Bank. Generalforsamlingsreferatet i Pressen er væsentlig en Meddelelse om Regnskabet og de stedfundne Valg. Totalomsætningen har fordoblet sig i Forhold til det første (ufuldstændige) Aar, nemlig fra 4 til 8 Mill., Indskudskapitalen er steget fra 184,000 til 375,000 Kr., den indbetalte Aktiekapital er naaet op til 87,000 Kr., og man beslutter med et Overskud af 5403 Kr. at udbetale den første Dividende, 5 pCt. I Bankraadets Sammensætning skete der den Forandring, at *Mads Andersen*, *Skellerød*, frabad sig Valg, og i hans Sted valgtes *Peder Hansen*, *Sigersted*, til Bankraadet, uden at andre blev foreslaaet.

Købmand *P. H. Døgn*,
Ringsted.

Bankens første Tiaar falder jo sammen med det Tidsafsnit, i hvilket Erhvervs-, særlig Landbrugskrisen udvikler sig og derefter, under Land-

brugets Omdannelse, viser Tegn til Afspænding for sluttelig at vige for de gode Tider i det nye Aarhundredes første Aar.

Tager man da en sammenlignende Oversigt over disse 10 Aar, viser det sig, at Totalomsætningen i det sidste Aar i det gamle Hundredaar, nemlig 1900, har været 34,6 Mill. Kr. Stigningen i de første Aar har, idet vi udelader det første Aar, været i følgende Tempi (hele Milioner): 8, 11, 18, 18, 20, 21, 26, 28, 30 og 35.

Denne Talrække for 10 Aar fortæller en hel Del. Den viser, hvilken overordentlig Trang Bankens Oprettelse har imødekommet. Og hellere end at følge Aar for Aar Bankens Væxt i dette dens første Tiaar, vil vi foretage en Sammenstilling af de talende Tal, der paa de enkelte Omraader skildrer Udviklingen:

	Vexel Konto Kr.	Kasse Kredit Konto Kr.	Haandpantlaans Konto Kr.	Kautionslaans Konto Kr.	Prioritetslaans Konto Kr.	Indlaans Konto Kr.
1890	41,259	47,117	34,150		55,350	184,086
1891	118,195	122,247	57,810		90,672	375,246
1892	164,599	213,934	76,940		119,745	600,220
1893	178,037	182,804	129,082		327,187	817,767
1894	250,014	124,460	56,190	115,536	475,177	1,152,751
1895	262,309	151,999	46,940	130,595	620,675	1,434,051
1896	311,874	276,278	49,000	163,257	780,964	1,679,445
1897	384,904	447,940	42,845	158,411	908,671	1,826,213
1898	560,289	512,499	45,178	170,076	867,699	2,071,127
1899	509,726	718,163	47,705	195,381	931,481	2,300,907
1900	594,969	780,084	131,822	218,799	844,313	2,504,472

Tallene taler for sig selv. De fortæller om et Pengeinstitut, der uden Spring, men solidt arbejder sig frem i Egnens Befolkning. Fra 1898 er endvidere Bankens Aktiekapital fordoblet fra 100,000 til 200,000 Kr.

Den stærke Stigning i Udlaanene mod Prioritet, der ses fra 1892 til 1893, hænger sammen med en Beslutning af Bankraadet den 2. Februar 1893, hvor Bankraadet bemyndigede Bestyrelsen „til Udlaan mod fin Prioritet til en Rentefod af 4¹/₄ pCt.“ I samme Møde vedtog man endvidere at nedsætte Vexeldiskontoen til 4 pCt. p. a. for fine Vexler paa mindst 5000 Kr. Ved Siden af de mere alvorlige Dispositioner gør det godt at se, at man i Bankraadets Majmøde 1893 har Humør til at vedtage, at Bankraadsmedlemmerne fremtidig skal betale Bøde for for sildigt Møde. Den, der mødte over 10 Minutter for sent eller helt

udeblev, skulde betale 50 Øre, hvis han ikke havde sendt Afbud. „Bøden tilfalder en Gris, der slagtes til fælles Fornøjelse efter nærmere Bestemmelse.“ Allerede i det følgende Bankraadmøde hænges

Murerm. Jul. Johansen,
Ringsted.

6 Navne op paa Bankraadsmedlemmer, som er udeblevet uden at melde Forfald. Det ses dog ikke, at denne „kraftige“ Fremgangsmaade er blevet opretholdt efter Bogstaven.

Efterhaanden fæstnes ogsaa de indre Forhold i kontormæssig Henseende. Der ansættes en Kontorist (V. Petersen) med en maanedlig Gage af 35 Kr. Bankraadsmedlemmerne faar en Befordringsgodtgørelse af 5 Kr. for hver Gang de giver Møde. Ved Generalforsamlingen den 6. Marts 1895 forelaa der Meddelelse om, at Generalagent Alfr. Mortensen, som var vendt tilbage det foregaaende Aar, havde meldt sig ud af Bankraadet. I hans Sted valgtes Købmand *C. C. Findsen*.

Spørgsmaalet om Indlaansrenten drøftes i disse Aar jævnlig. Der er stadige Krav om Nedsættelse. Og Bestyrelsen faar 17. April Bemyndigelse til at forhandle med andre Banker og Sparekasser om en saadan Nedsættelse. Spørgsmaalet om Revisionens Stilling er ogsaa jævnlig Genstand for Drøftelse, og den 14. September 1895 fastslaas det i et Bankraadmøde, at „Lovenes § 21 ikke paa-lægger Revisorerne at kritisere Bestyrelsens Dispositioner, som Bestyrelsen alene har Ansvar for, idet Revisorernes Ansvar kun angaar Tilstedeværelsen af Aktiverne“. Rentenedsættelsen kom fra 1. Juli 1896, da Renten af Indlaan fastsattes til $3\frac{1}{2}$ pCt., medens Renten af Indskud paa 6 Maaneders Opsigelse sattes til $3\frac{3}{5}$ a $3\frac{3}{4}$. I samme Møde vedtoges det, da den hidtidige Kasserer, Werner, var blevet ansat som Direktør ved en ny oprettet Bank i Horsens, at antage *Soph. Laursen*, Vejle, som Kasserer med en aarlig Løn af 2200 Kr.

Tommerhd. N. Schaldemose,
Ringsted.

Helt ejendommeligt — set med Nutidsøjne — virker en Udtalelse af Sagfører N. Svendsen paa Generalforsamlingen den 3. Marts 1896, hvor han under Omtalen af Rentesatserne og den heldige Indflydelse paa disse, som den da stedfundne Konvertering havde

haft, bemærkede: „*Nu regner vi en Rente af 3 pCt. for fineste Rente, medens for 10 Aar siden (altsaa 1886) 4 pCt. var normal Rente.*“

BANKEN FLYTTER — KAPITALEN UDVIDES

Paa Aarets sidste Bankraadmøde (den 30. December 1896) drøftedes et vigtigt Spørgsmaal: *nyt Lokale for Banken.* Det var nu Bankens 7. Leveaar. Den stod med en Balance paa over 2 Millioner og en Omsætning paa over 21 Millioner. Dens Stilling i Befolkningen var grundfæstet. Intet Under, at den saa sig om efter mere tidssvarende Forhold at arbejde under. Banken havde begyndt sin Virksomhed med et beskedent Lokale i Ejendommen St. Bendtsgade 4, tilh. Murerm. Duderstadt. Den flyttede et Par Aar efter ned i Boghandler N. P. Hansens Ejendom paa Hjørnet af Torvet og Søgade; men ogsaa her var Pladsen for snæver, efterhaanden som Virksomheden voxede. Spørgsmaalet havde paa Bankraadets Dagsorden følgende Form: *Leje af et nyt Lokale, eventuelt om Køb af en Ejendom,* og det vedtoges at overdrage til Bestyrelsen i Forbindelse med Bankraadets Formand at undersøge dette Spørgsmaal nærmere og derefter forelægge Sagen for et senere Bankraadmøde. Udgiften ved Undersøgelsen skulde afholdes af Banken. Allerede i Bankraadmødet den 11. Februar 1897 fremlægges der Tegninger til et nyt Lokale, og det vedtoges at søge at faa et saadant. Et Udvalg (Bestyrelsen og Dampmøller Frandsen) faar „Bemyndigelse til at forhandle og træffe Akkord med Murermester *Johansen* om Leje — eventuelt med Forkøbsret — af et passende Lokale.“

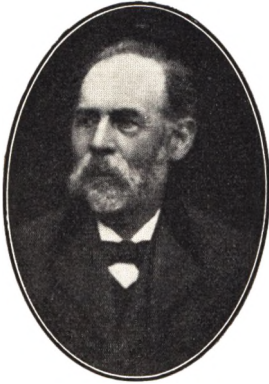
Gdr. *Johan Hansen*,
Homb.

Det blev dog ikke med Murermester Jul. Johansen, men derimod med *Alfr. Mortensen*, at der blev truffet Aftale. Han blev ved Generalforsamlingen i 1897 atter indvalgt i Bankraadet (i Stedet for Købm. C. C. Finsen, der var flyttet bort fra Byen). Paa det historiske „Hjørne“, hvor den af det gamle Slægtled kendte *Carl Nielsen* havde haft sin Restauration og Forsamlingssal, hvor Ringsted-

Propr. *Obel*,
Vigersdalsgaarden.

egnens Folk gennem det sidste Slægtled havde samledes, havde Alfr. Mortensen ladet opføre den store Bygning „Børsen“. Her fik Banken sine nye Lokaler — paa samme Sted, hvor disse endnu er, men senere udvidede ved Inddragning af Sagfører Svendsens Kontorlokaler —, og i Bankraadmødet den 29. September 1897 vedtoges det at bemyndige det Udvalg, der har haft med Lejen af det nye Lokale at gøre, „til at anskaffe Montering, som er solid og god og svarende til Forholdene.“

Gdr. H. P. Olsen,
Hjelmsømagle.

Generalforsamlingen i 1898 bragte ingen Ændring i Bankraadets Sammensætning. Der blev paa et følgende Bankraadmøde fattet forskellige Beslutninger angaaende Lønnings- og Tantième-forhold. Derimod afviste man et Andragende fra Komitéen for et *Lystanlæg* i Ringsted.

Ejendommeligt er det at iagttage, hvorledes *Rentespørgsmaalet* i disse Aar — de sidste 90'er — stadig optager Bankraadet. Fra Nytaar 1897 havde man nedsat Indlaansrenten til $3\frac{3}{5}$ og senere til $3\frac{3}{4}$, men fra Nytaar 1899 vedtager man at forhøje Renten paa Indlaan med 6 Maaneders Opsigelse fra $3\frac{3}{4}$ til 4 pCt. Paa Generalforsamlingen i 1899 indvalgtes Folketingsmand *P. Andersen*, Jydstrup, i Bankraadet (i Stedet for Hans Andersen, Taastrup).

1899 blev forøvrigt et Vendepunkt i Bankens Historie. Indskudskapitalen var naaet op paa over 2 Millioner, Omsætningen paa ca. 28 Millioner. De bedre Tider, der begyndte omkring Aarhundredskiftet, gjorde det naturligt for Banken at udvide sin Basis. Paa den ordinære Generalforsamling den 1. Marts havde Sagf. Svendsen nævnt Aktiekapitalens Udvidelse som noget, der maatte optages til Overvejelse, og Folketingsmand *Ole Olsen*, Tjæreby, gik stærkt ind for denne Tanke; idet han udtalte, at Aktiekapitalen var meget for lille, idet Nabobankerne i Slagelse og Næstved maatte siges at yde betydelig større Garanti; han anviste tre Udveje: enten Overførelse af større Beløb til Reservefonden eller Oprettelse af et nyt Garantifond eller større Aktiekapital. *Svendsen* kunde med Tilfredshed heroverfor oplyse, at Bankens enestaaende Fremgang i Sammenligning med andre Banker

Gdr. Niels Henriksen,
Tolstrup.

var Aarsagen til Misforholdet mellem Kapital og Garanti. Folketingsmand *P. Andersen*, Jydstrup, saa i Bankens enestaaende Fremgang et Vidnesbyrd baade om klog Ledelse og om de gode Konjunkturer. Kun *H. P. Olsen*, Hjelsømagle, udtalte sig afgjort mod Aktiekapitalens Udvidelse. Efter denne forberedende Drøftelse fandt der den 5. April et Bankraadmøde Sted, i hvilket det enstemmigt vedtoges at udvide Kapitalen fra 100,000 til 200,000 Kr. til pari Kurs med Fortrinsret til Tegning for de gamle Aktionærer. Allerede den 17. Maj 1899 fandt den ekstraordinære Generalforsamling Sted, paa hvilken Beslutning kunde fattes. *Svensen* betonede, at Udvidelsen tilsigtede en Betyggelse og fremhævede som Vidnesbyrd om Pengeinstituttets hidtidige Ledelse, at man i Løbet af de hidtil forløbne 10 Aar kun havde mistet 300 Kr. Lidt Gnaveri var der dog paa Generalforsamlingen.

Gdr. *P. Hansen*,
Ørslevvester.

Rygter om, at Ledelsen havde forbeholdt sig Adgangen til Aktierne blev tilbageviste, men *H. P. Olsen*, som ikke just opretholdt sin Modstand mod Udvidelsen, kritiserede saa, at han ikke i Banken havde kunnet faa Adgang til at se Fortegnelsen over Aktionærerne, hvilket dog oplystes at skyldes en Misforstaaelse fra Bankens Side. Købmand *Degn* ønskede, at Udbudet skulde ske til Kurs 125, da man saa havde Chancer for at faa flere ny Aktionærer; men *Alfr. Mortensen*, der holdt paa pari, tilbød grandiøst at sælge for 5000 Kr. af sine Aktier. Generalforsamlingen vedtog iøvrigt Udvidelsen med 147 St. mod 8 og Tegningsreglerne som af Bankraadet foreslaaet med 139 St. mod 21.

Gdr. *Jens Nielsen*,
Herredsløgedgaarden.

Tegningen af den udvidede Aktiekapital gik glat nok. Men det syntes efter Referatet af den ordinære Generalforsamling (den 3. Marts 1900) at dømme, som der alligevel har været et eller andet ved Udvidelsen, som ikke har vakt hel Tilfredshed, eller maaske har det været noget personligt. Paa Generalforsamlingen afgav *Svensen* følgende Erklæring: „De har maaske hørt, at der tiltrods for, at Regnskabet ser lovende ud, i de sidste Dage har været ymtet om, at det ikke var saa godt.

Der er absolut intet, der kan give Folk Anledning til at tro, at Bankens Stilling ikke er saa god som mulig. Vi har i Dag haft et ret bevæget Bankraadmøde, og jeg mener at kunne sige, at Banken er, som den skal være. Der er ingen Grund for Aktionærene til at sælge deres Aktier, der er lige saa gode i Dag som i Fjor. Jeg antager, at den Mand, som repræsenterer Oppositionen, vil anerkende dette aabent og ærligt. Vi er blevet enige om, at der ikke her skal bruges stærke Ord.“

Gdr. Niels Frederiksen,
Hjelmsømagle.

Hvem der repræsenterede Oppositionen fik man at vide af den følgende Passus i Referatet, der var kort men meget talende:

„Alfr. Mortensen, Amtstuegaarden, finder, at Banken er bedre, end han havde troet, og at Banken staar lige saa godt i Dag som i Fjor. Jeg kan ikke sige andet.“

Bankraadets Protokol, som ellers omhyggeligt noterer alle Bankraadmøder, har mærkeligt nok intet om dette „ret bevægede“ Møde. Der er en aaben Plads i Protokollen, der kunde tyde paa, at her „skulde det have staaet“. Paa Generalforsamlingen sporedes der iøvrigt ingensomhelst Bølgebevægelse efter den Mortensenske Erklæring.

Paa Generalforsamlingen var der stillet forskellige Forslag, der tilsigtede Ændringer i Bankens indre Organisation, bl. a. om Udvidelse af Bankraadsmedlemmernes Tal, men disse Forslag blev taget tilbage. I samme Aar vedtoges det at forhøje Indlaansrenten fra $3\frac{3}{5}$ til 4 pCt. og for Indlaan paa 6 Maaneders Opsigelse fra 4 til $4\frac{2}{5}$ pCt. samt at forhøje Renten af Prioritetslaan efter Bestyrelsens nærmere Skøn, dog ikke over 5 og ikke under $4\frac{1}{4}$ pCt.

Gdr. Chr. Ulrik Hansen,
Haugbyrd.

DET NY AARHUNDREDE — NOGEN BRYDNING

Og saa gaar Ringsted Bank ind i det nye Aarhundrede, om hvilket Slægten den Gang kun lidet anede, at det skulde blive Verdenshistoriens mest bevægede. Aarhundredets første Femaar fortsætter den støtte Udvikling endda med en større Fart, som de nu indsættende bedre Tider medfører. Indsku-

dene stiger fra 2,8 Mill. Kr. i 1901 til 5,3 Mill. Kr. i 1906, Omsætningen stiger i samme Tidsrum fra 38,1 til 56 Mill. Kr. Prioritetslaanene er i 1906 naaet op til 1,6 Mill. Kr. Fra 1901 giver Banken sine Aktionærer 10 pCt. i Udbytte. Overskudet naar i 1903 en foreløbig Rekordhøjde af 60,000 Kr.

Generalforsamlingerne i Aarhundredets første Aar afspejler dog nogen Opposition. 1901 vedtoges nogle Lovændringer, der bl. a. paabyder, at Reservefonden skal anbringes i Værdipapirer og kun have Renten af disse tilskrevet, ligesom Fondet skal falde bort som „Aktionær“ i Banken, naar det har naaet den statutmæssige Højde. Et gammelt — og et senere meget aktuelt — Strids-spørgsmaal afspejler sig ved samme Generalforsamling, idet saavel *H. P. Olsen*, Hjelmsømagle, som *Alfr. Mortensen* taler for, at Revisorerne ansættes som kritiske Revisorer. *Svendson* giver

paa denne Kritik det karakteristiske Svar: „Revisorerne er kritiske — det viser hver eneste Dag. Bestyrelsen har derimod modsat sig, at Revisorerne skal give den Anvisning, og Bankraadet har sluttet sig hertil.“ *Degn* gav den udfyldende Tilføjelse: „Da Banken blev oprettet, vedtog man, at Revisorerne skal gaa meget vidt. Uden Tvivl gik de videre, end de burde.“ *H. P. Olsen* mente, at Bestyrelsen lige saa lidt som Funktionærene maatte staa i Gældsforhold til Banken. *Svendson* havde intet derimod; men saa fik man blot ikke Byens Forretningsfolk til at deltage i Ledelsen.

Ogsaa paa Generalforsamlingen 1902 var der en Opposition fra *H. P. Olsen*, Hjelmsømagles, Side, idet han dels gjorde sig til Talsmand for, at der blev givet Bonus til Laanerne, et vist Beløb af Bankens Overskud anvendt til almén nyttige Formaal i Egnen, eller hvis intet af dette kunde gennemføres, at der da udbetales et Udbytte af 15 pCt.

Svendson udbrod: Det er vel Deres Spøg?

H. P. Olsen: Nej, det er Alvor!

Svendson havde i sin Tid talt i Bankraadet for at give Indskyderne Bonus, men Bankraadet mente, at højere Rente var bedre. *Svendson*

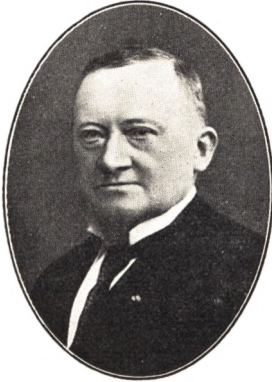
Gdr. *Hans Christensen*,
Haugbyrd.

Gdr. *Mads Andersen*,
Skellerød.

betonede stærkt, at det vilde være meget betænkeligt at komme til højere Udbytte, end vi faar nu.

Degn mente, at en lav Udlaansrente var at foretrække for Udde-lingen af Tilskud.

Folketingsmand *Ole Olsen*,
Tjæreby.

Et Forslag om at yde 1000 Kr. til Landbofor-eningen og 1000 Kr. til Lystanlæget i Ringsted blev forkastet. Ligeledes forkastedes Olsens For-slag om et Udbytte paa 15 pCt., den eneste Gang et saa højt Udbytte har været paa Tale.

I Løbet af Aaret 1902 viste Banken forøvrigt sin Interesse for et nyt Foretagende paa Egnen; idet den bevilgede den nyoprettede Husmands-skole et Laan paa billige Vilkaar.

Den stærke og glædelige Udvikling betingede, at Bankraadet paa Generalforsamlingen den 4. Marts 1904 kunde stille Forslag om den anden Udvidelse af Aktiekapitalen — en Fordobling fra

200,000 Kr. til 400,000 Kr. I sin store Redegørelse for Bankens Stilling henviste Svendsen bl. a. til de Forstyrrelser, som først en afsluttet Krig (Boerkrigen) og derefter en truende og senere udbrudt Krig (i Østasien mellem Rusland og Japan) havde fremkaldt paa Verdens Pengemarked og dettes Indvirkning paa alle Pengeinstituter. Ringsted Bank havde ikke turdet stole paa den Bedring, der var ind- traadt efter Boerkrigen, og den nye Krigs Føl- ger: dyrere Penge og lavere Kurs paa Fonds havde da ogsaa strax vist sig. MHt. Udvidelsen udtalte han kun, at Forholdet mellem Indlaans- og Sik- ringsmidler ikke helt var, som det skulde være; han anbefalede, at man skred til Oprettelse af en Delcrederefond. Betegnende for den fra den forrige Udvidelse forskellige Stemning blandt Ak- tionærerne er det, at denne sidste Udvidelse gen- nemførtes enstemmigt, uden at der hævede sig en Røst imod den.

Og med berettiget Selvfølelse kan Svendsen paa Generalforsamlingen i 1905 understrege, at Ringsted Bank nu staar som Nr. 2 blandt Sjællands Provinsbanker.

Fra 1899 havde Banken efter den aarlige Generalforsamling indbudt sine Aktionærer til en *Fællesspisning*, som Banken betalte. I Alminde-

Sognef. *S. Jensen-Hyldegaard*,
Snæslev.

Bankraadssalen.

lighed har Bladene ikke bragt Referat af de Taler, der er holdt ved disse Sammenkomster. En Undtagelse er dog bl. a. gjort for Fællespisningen i 1905, hvor Sagfører *Svendsen* talte for H. P. Olsen, Hjelm-sømagle, som den gamle Opponent, der nu var blevet tavs. *Svendsen* gav i Fortsættelse heraf en Oversigt over de Synspunkter, hvorefter han mente, at Banken skulde ledes — og den *var* ledet — nemlig at den fyldte sin Plads som Mellemed mellem Sparere og Forbrugere saaledes, at det kan siges, at „de, der sidder med Aktierne ikke stjæler alt for meget.“

Allerede i 1906 fik dog Bankens Ledelse et lille Vink om, at Kritiken ikke var død, skønt alt gik saa godt. Nogle Repræsentanter for Indskyderne krævede højere Indlaansrente, andre kritiserede Lønningerne til Bestyrelse og Bankraad, hvad der gav *Svendsen* Anledning til at udtale: „Jeg har hidtil indtil i Sommer (1905) faaet 1500 Kr., da jeg maatte trække mig tilbage, hvis ikke jeg fik Arbejdet betalt.“ Han havde da faaet sin Løn forhøjet til 3000 Kr. Han sluttede: Ikke enhver kan overtage Ledelsen af en Bank paa 50 Mill. Kr.

Paa denne Generalforsamling nævntes ogsaa den forestaaende Oprettelse af Andelsbanken med Overvejelse af den Indflydelse, dette eventuelt kunde faa paa denne Egns Andelsforetagender.

I Bankraadet var der i disse første Aar af Aarhundredet sket adskillige Forandringer; Folketingsmand P. Andersen, forhen Jydstrup, nu Frederiksberg, døde den 10. December 1902, og i hans Sted valgtes til Bankraadet *Jakob Jørgensen*, Jydstrup (1903), Købmand Rørbye sen., Ringsted, døde 3. Marts 1903 og afløstes af *P. Hansen*, Ringsted (forhen Ørslevvester). 1905 afløstes Jak. Jørgensen, Jydstrup, der var flyttet til Ringsted, af Købmand *P. Andersen*, Merløse. 1906 afløstes J. Obel, Vigersdalsgaarden, af *J. Chr. Larsen*, Fjenneslevmagle. Samme Aar indvalgtes i Bestyrelsen i Stedet for Jens Nielsen, Sigersted, *Niels Henriksen*, Tolstrup.

DEN TREDJE AKTIEUDVIDELSE — SPAREKASSEPLANEN

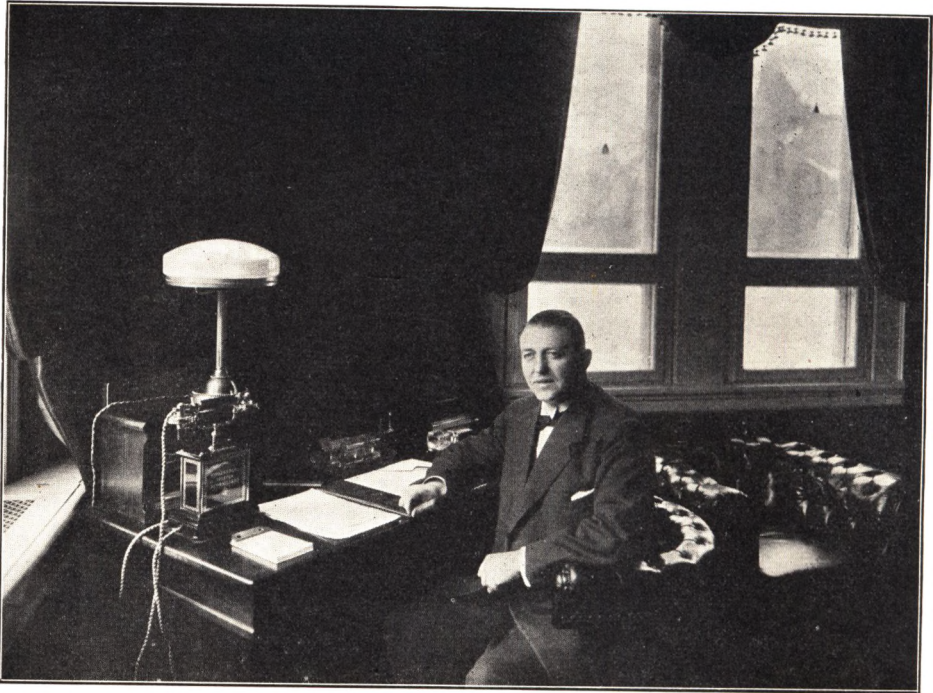
Aaret 1907 staar som et Mærkeaar i Ringsted Banks Historie. I dette Aar foretoges den til da betydningsfuldeste Udvidelse af Bankens Kapital. Senere paa Aaret greb andre Begivenheder ind, og ved Overgangen til det følgende Aar er det, som om man begyndte at føle Forløberne for den ejendommelige Krise, der fra forskellige Udgangssteder sætter ind over Pengeverdenen.

Aktieudvidelsen — den tredje — er Aarets store Begivenhed. Den 1. Marts 1907 holdt Banken sin ordinære Generalforsamling. Allerede i Indledningsordene til Sagfører *Svendsens* Beretning sporer man Tegnene paa, at man nu med stærkere Fart gaar mod Urotider.

Dyre Penge — siger han — kendetegner i det Hele taget, saavel herhjemme som i Udlandet, det forløbne Regnskabsaar, og i Aarets sidste Kvartal har den københavnske Diskonto endogsaa været oppe i 6 a 6½ pCt. Naar Ringsted Bank desuagtet havde kunnet oprettholde sin lave Udlaansrente, skyldtes det Sparernes Tillid. Indskudskapitalen var steget med 800,000 Kr.

I sin Beretning bebudede Sagfører Svendsen Udvidelsesforslaget. Vi har — udtalte han — stillet dette Forslag, skønt vi er klar over, at dets Vedtagelse vil have — en i hvert Fald midlertidig — Nedgang i Udbytteprocenten til Følge, og vort væsentligste Motiv til Forslaget er i endnu højere Grad end hidtil at gøre Banken som Egnens ledende Pengeinstitut til et Sted, hvor saavel Sparere som Laanere trygt kan ty hen. Kapitalen skulde udvides fra 400,000 Kr. til 1 Mill. Kr.

Naar Aktionærerne faar Lov til — fortsatte han senere — at tegne 100 mod 100 og der kan gives et Udbytte af 8 pCt., vil det sige, at de gamle vedbliver at give 10 pCt., medens de nye Aktier giver 6

Bankdirektør *H. Valdorf-Hansen*.

pCt. 200,000 Kr. skulde udbydes i fri Tegning, dog med Fortrinsret for de gamle Aktionærer ogsaa for dette Beløb, men til en Kurs af 100. Resten frit udbudt til en Kurs af 150.

Under den følgende Forhandling udtalte *H. P. Olsen*, Hjelsømagle, at han fandt Udvidelsen ud over alle Grænser; han var bange for en Udvikling, der samlede Kapitalen for meget paa enkelte Hænder. *Svendsen* imødegik denne Betragtning og følte sig overbevist om, at den sunde Fornuft nok skulde sejre. *Alfr. Mortensen* mente, at man maa-ke kun skulde udvide med 400,000 Kr.; iøvrigt fandt han et Vidnesbyrd om, at Aktierne fordeltes godt deri, at medens der i 1890 var 80 Ak-tionærer, hvoraf i 1907 de 17 var døde og 9 bortrejste, var Tallet af Aktionærer dog voxet til 257. Købm. *Degn* støttede det egentlige For-slag, hvis Formaal var Aktiekapitalens yderligere Fordeling paa Oplan-det. Efter en kort yderligere Forhandling forkastedes *Alfr. Mortensens* Forslag med 11 St. mod 52, medens Bankraadets Forslag vedtoges en-stemmigt med 73 St.

Ved denne Generalforsamling var ogsaa forskellige andre Tanker

Bankdirektor S. Christophersen.

fremme, saaledes om Fordeling af en Del af Overskudet til forskellige Institutioner, en Tanke, som man dog mente at maatte opgive, da det var umuligt at trække Grænserne, samt om Bonus til Indskydere eller Laanere.

Denne Generalforsamling sluttede med en festlig Sammenkomst for Aktionæerne, hvor Stemningen var munter og hyggelig, og hvor Alvor og Skæmt vexlede.

Aktieudvidelsen blev en Sukces. Men endnu inden denne fuldbyrdedes, opstod der et andet Spørgsmaal, der hurtigt optog Sindene meget stærkt.

Den 30. Marts 1907 indeholdt „Ringsted Folketidende“ en Meddelelse af følgende Ordlyd:

„*Ringsted Sparekasse.* I Anledning af Rygtet om, at der forestod ret betydelige Forandringer mHt. Ordningen af Ringsted Sparekasse, henvendte vi os i Formiddag til Formanden for Sparekassens Direktion, Direktør Harhoff, og spurgte ham, hvorvidt saadanne Rygter havde noget paa sig. Hr. Harhoff ønskede imidlertid ikke at udtale sig om Sagen.

Førtes der Forhandlinger om saadanne Forandringer, udtalte Hr. Harhoff, ønskede man i hvert Fald ikke disse gjort til Genstand for offentlig Drøftelse, da der paa nuværende Tidspunkt intet kunde siges om, hvorvidt der kom til at foreligge noget eller ikke.“

Gdr. P. Hansen,
Sigersted.

Denne Meddelelses Fremkomst bidrog selvfølgelig til, at der blev yderligere Røre om Sagen. Hvad der ikke direkte var blevet nævnt, men hvad man vidste nogen Besked om, var, at det var Landmandsbanken, i hvis Direktion Sparekasse-direktionens Formand ogsaa sad, der havde Planer om at søge Ringsted gamle Sparekasse indlemmet.

Den 5. April 1907 fremkom Direktionen med en Erklæring, der bekræftede, at der var ført Forhandlinger, „men disse befinder sig for Tiden paa et saa lidet fremskredent Standpunkt, at der i Øjeblikket slet intet lader sig sige om Udfaldet.“ I hvert Fald lovede man, at hvad der end skete,

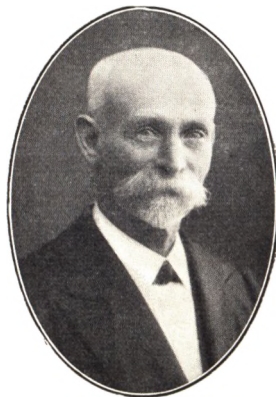
skulde der kun skabes bedre Vilkaar for Sparekassens Forbindelser.

Samme Dag, denne Meddelelse fremkom, skred Banken imidlertid til Handling; Bankraadet holdt et Møde, hvor det enstemmigt vedtoges at medvirke til Oprettelse af *en ny Sparekasse* samt at indvarsle til en extraordinær Generalforsamling i Banken, hvor der fra Bankraadets Side stilledes Forslag om at give det Bemyndigelse til at stille 100,000 Kr. af Bankens Reserver som Sikkerhed for Indskyderne i en eventuelt ny Sparekasse.

I en offentlig Udtalelse betonedede Sagfører Svendsen yderligere, at de fremkomne Meddelelser om Sparekassens Stilling ikke vilde indvirke paa Bankens Dispositioner. Thi tilsyneladende faar man vel en beroligende Erklæring om, at Sparekassen ikke ophæves, men i Virkeligheden faar Landmandsbanken en Filial med Ringsted Sparekasse som Basis.

Banken handlede hurtigt og resolut. Allerede samme Dag disse Udtalelser fremkom forelaa Bankens Bekendtgørelse om den extraordinære Generalforsamling for Offentligheden.

I den følgende Tid fremkom der Indlæg om Sagen. Saaledes tog Hans

Købmand C. C. Finsden,
Ringsted.

Frederiksen, Sliminge, Ordet, for at slaa et Slag for, at Sparekasser i det Hele taget holdtes udenfor Forbindelsen med Banker. Han gav til Kende, at han syntes egentlig, det saa ens ud, enten det var Ringsted Bank eller Landmandsbanken, der stod bag en Sparekasse.

Sagfører Svendsen kom i et grundigt Indlæg ind paa dette Spørgsmaal. Han betonedede, at for ham eller Banken havde det ikke været om at gøre at trække Pengene over til Banken eller deltage i Kapløbet om Ringsted Sparekasses ledige Penge. Han betoner, at det, man vil, er ikke en ny Sparekasse, som ejes af Ringsted Bank, men om en selvstændig Sparekasse, hvis Opgave er at anbringe sine Penge paa billige Førsteprioriteter, saa Banken kan ingen personlig Interesse have af Sparekassen, hvis eventuelle Overskud tværtimod skulde tilfalde stedlige Organisationer

som Industri-, Handels-, Landbo- og Husmandsforeningen. H. Frederiksen vilde ikke akceptere Betragtningen, men rettede i en ny Artikel Indvendinger mod hele Systemet; heller ikke var jo Bjørnen skudt endnu. Rigtigt nok, svarede Svendsen, men Sparekassedirektionen har valgt sin Formand (Harhoff) til at forhandle med en af Landmandsbankens Direktører (samme Harhoff), saa mon der ikke skulde blive Muligheder for et Resultat; derfor bør den bedste Lægedom for det Saar, Hr. Harhoff vil slaa Ringsted By og Omegn, være at lade hans Faders gamle Sparekasse leve op igen i en ny og bedre Ud-gave. Drøftelsen fortsattes; men den 24. April holdtes den extraordinære Generalforsamling i Banken.

Med Købm. *Degn* som Ordstyrer og Dampmøller *J. C. Frandsen* som Indleder samledes 60—70 Aktionærer for at overveje Sagen. Alle-rede paa dette Tidspunkt syntes det, som om der var opstaaet Betænkeligheder ved Sammenslutningen af den gamle Sparekasse med Landmands-

banken. Men vi vil dog holde os rede, udtalte Dampmøller Frandsen.

Proprietær *Schack Eyber*, Hømbgaarden, udtalte bl. a. om den eventuelle Sammenslutning, at naar Landmandsbanken med sine 60 Mill. Kr.

Gdr. *Hans Andersen*,
Taastrup.

Folketingsmand *P. Andersen*,
Jydstrup.

Aktiekapital og 10 Mill. Reserve „vel nok er det fineste, vi har“, vil Sparerne jo nok gaa til det sikreste Sted; men disse Penge vil atter blive udlaant.

Købmand *J. F. Jørgensen*,
Borup.

Diskussionen — navnlig mellem Svendsen og Eyber — antog en skarp Karakter. Det lykkedes gennem Drøftelsen at faa fastslaaet, at i Virkeligheden vilde den planlagte Nyordning betyde, at man fik en Bankfilial i Stedet for en Sparekasse. Endnu blev der fra forskellige Sider talt om at vente med at træffe den endelige Beslutning, til der forelaa en Kendsgerning mHt. den gamle Sparekasse, men Svendsen hævdede, at gik man den Vej, gav man Landmandsbanken et Forspring, som kunde blive skæbnesvangert. Sluttelig vedtoges den ny Sparekasses Oprettelse med 163 St. mod 26.

Den 2. Maj holdtes den stiftende Generalforsamling i den ny Sparekasse. Paa denne forelagde Sagfører Svendsen det af Sparekasseinspektøren godkendte Udkast til Vedtægter. Han betonede, at skulde der vise sig andre Udveje for den gamle Sparekasse, kunde man endda tage sine Forholdsregler. Den ny Sparekasses Vedtægter bestemte, at der skulde være 50 Garanter fra Landet, 50 fra Byen, men Banken skulde garantere forud med 100,000 Kr. Af Bestyrelsens Medlemmer, 9 i Tal, skulde 1 være Medlem af Landboforeningens, 1 af Industriforeningens, 1 af Handelsforeningens og 1 af Husmandsforeningens Bestyrelse. Drøftelsen var ret kortfattet og drejede sig mest om praktiske Ting. Vedtagelsen skete med 46 St., ingen stemte imod, en Del afholdt sig fra at stemme.

Den ny Sparekasses Bestyrelse kom til at bestaa af følgende: Sagfører Svendsen, Formand, P. Hansen, Ørslevvester, Søren Jensen, Hyldegaard, Boghandler Flensborg, Skrædermester Grahf, Niels Nielsen, Farringløse, Erik Christoffersen, Snekerup, Jørg. Christensen, Ørslevunderskov, og Købmand Døgn.

Med denne Vedtagelse havde man truffet de Foranstaltninger, som mentes fornødne til at imødegaa den Situation, som maatte opstaa, hvis Sparekassen for Ringsted og Omegn maatte blive en hel eller delvis Filial af Landmandsbanken.

Gdr. *Jak. Jørgensen*,
Mortenstrup, senere Jydstrup.

Der havde imidlertid rejst sig saa stærk Uvilje mod denne Udvikling, at Planerne blev opgivne i Løbet af Aaret 1907. Forinden var Forberedelserne til den ny Sparekasses Etablering saa vidt fremskredne, at der var truffet Anstalter til at anvende Lokalerne i „Børsen“ (nogle af Kæmnerkontorets nuværende Kontorer) som Lokaler for Sparekassen. Paa Vinduerne var sat Skilte med Betegnelsen: „Ringsted ny Sparekasse“, ligesom der ogsaa var trykt Sparekassebøger.

Ringsted ny Sparekasse kom dog aldrig til at træde ud i Virkeligheden. Men først den 30. September 1908 indeholder Bankraadets Protokol den sluttelige Meddelelse om dette interessante og trods det negative Resultat betydningsfulde Afsnit af Bankens Historie. Der staar i Protokollen for nævnte Dags Møde:

„Det vedtoges i Anledning af den fra Indenrigsministeriets Side fremsatte Fordring om Forandring i Lovene for den ny Sparekasse og Situationen i det Hele ikke at benytte den af Generalforsamlingen givne Bemyndigelse til at stille 100,000 Kr. til Disposition for Sparekassen.“

Vi staar paa dette Tidspunkt ved et af de mest bevægede Øjeblikke i Bankens Historie. Den trufne Beslutning maa ses paa Baggrund af det, der var gaaet forud, og som indirekte kom til at præge de kommende Aar.

1907 bragte forøvrigt ved Aarets Udgang Banken en ubehagelig Overraskelse, idet en af dens Kunder viste sig at have lavet en Svindel, der ogsaa kostede Banken en Del Penge, om end ikke et Beløb, der i mindste Maade rokkede Bankens Økonomi. Den 27. November 1907 indløb der til Ringsted Efterretning om, at Købmand Johs. Poulsen, Sandved, tidligere Ringsted, var blevet anholdt overbevist om Vexelfalsk i større Omfang. Johs. Poulsen, der som anført tidligere havde haft Forretning i Ringsted, var herfra kendt

Gdr. J. Chr. Larsen,
Fjenneslev.

som en forstandig og forsigtig Forretningsmand. Sin senere Virksomhed i Sandved havde han drevet efter store og stadig voxende Dimensioner. Han var imidlertid efterhaanden blevet indviklet i Spe-

Købmand P. Andersen,
Merløse.

kulationer og havde dækket sine Tab ved at skaffe sig en Del Penge ved Hjælp af falske Vexler. Det var en saadan falsk Vexel paa Ringsted Bank, der gav Anledning til Opdagelsen, idet Banken, samtidig med at den havde honoreret Vexlen, sendte Meddelelse til Underskriverne om at de stod paa den; en af Underskriverne telefonerede, at hans Underskrift var falsk, og dermed brød hele Maskineriet sammen.

Møller *Emil Christensen*,
Vollerlev.

Poulsen havde bl. a. støttet sin Forbindelse med Ringsted Bank ved Hjælp af troværdigt udseende Anbefalinger, bl. a. fra Firmaet Pontoppidan i Hamborg; det viste sig senere, at alle disse „Dokumenter“ var falske.

Sagen vakte megen Bevægelse og gav naturligvis, særlig da Sindene var modtagelige som Følge af forskellige sjællandske Forretningskrack, Anledning til nogen Uro.

Allerede den 4. December kunde Bestyrelsen overfor Bankraadet afgive en fuldstændig Meddelelse om Situationen. Deraf fremgik det, at Banken var inde med falske Vexler til et Beløb af 42,000 Kr. Til Dækning deraf havde Banken dels Johs. Poulsens Tilgodehavende hos Banken ca. 15,000 Kr., dels Oplagsbeviser for ca. 9000 Kr. Endelig ventede man at faa 8000 Kr., som var afsendt og modtaget af Boet efter Konkursen.

EN KRISETID (1907—08)

Uroen i Forretningslivet, der stod i Forbindelse med hele den økonomiske Situation, øgedes stærkt i Februar Maaned ved de københavnske Bankkrack, Grundejerbanken og Detailhandlerbanken m. fl.

Overfor den begyndende Uro lod Ringsted Bank den 7. Februar Offentligheden tilgaa en Meddelelse om, at den ny Aktiekapital var fuldt indbetalt, og at Reservefonden ved Aarets Udgang var naaet op paa 260,000 Kr.

Beretningen paa dette Aars Generalforsamling er et interessant Aktstykke til Belysning af en Tid, hvis alvorlige Drag man senere i Tiden noget har glemt.

Fabrikant *C. Knudsen*,
Ringsted.

Sagfører *N. Svendsen* udtalte bl. a.: „Det forløbne Aar (1907) har i endnu højere Grad end det foregaaende staaet i de dyre Penges Tegn. Det begyndte med en Diskonto af 6 à 6½ og sluttede med 8 à 8½, en Sats, der har været ukendt herhjemme.

Banken har sit Princip tro søgt at forskaane denne Egn for de med en saa høj Diskonto følgende Ulemper, og dens Udlaansrente for nye faste Laan til Egnens Befolkning har stadig ikke oversteget 5 pCt. p. a. og for Vexler, Provision iberegnet, 6 à 6½. Renten af ældre, faste Laan har Banken end ikke forhøjet, selv ikke de til 4¼ pCt.“

Han omtalte den stigende Omsætning, Vexelfalsk-Affæren og Aktieudvidelsen, idet han om denne sidste oplyste, at Banken selv for at have Beholdning til Salg blandt Egnens Befolkning havde optaget den ved Tegningen tiloversblevne Del af 109,100 Kr. Endvidere omtalte han Sparekassespørgsmaalet med Tilføjende, at Pengeforholdene jo ikke havde indbudt til Oprettelse af Sparekasser for Øjeblikket.

Generalforsamlingen forløb overordentlig stilfærdigt, ikke en eneste af de tilstedeværende ca. 150 Aktionærer havde Ordet. Alle Forslag godkendtes.

Ved den paafølgende Fællesspisning takkede Sagfører *Svendsen* for en af Dampmøller *Frandsen* udbragt Skaal for Bestyrelsen, idet *Svendsen* dvælede ved Krisen i København; han troede, at det væsentlige ved Krisen kunde være undgaaet, hvis Hovedbankerne strax havde taget Affære, men lagde ikke Skjul paa, at de to Banker havde øvet letsindige Handlinger og givet sig af med Ting, som de skulde have afholdt sig fra. Tal. drog derefter en Parallel mellem Bankforhold i Hovedstad og Provins. Herude faar man ikke Penge paa sit glatte Ansigt, og herude engagerer man sig ikke med Enkeltmænd for Millioner. Vi kan træffe at blive kløet af for 20—30,000 Kr.

Det sidste Tilfælde var dog ikke indtruffet, hvis ikke vi var blevet snydt med falske Vexler. Han skildrede Bankkrackene i København og kritiserede Nedgangsspekulationen paa Børsen. Vore Aktier er hel-

Urmager *H. J. Klint*,
Ringsted.

Apoteker *A. Wengel*,
Ringsted.

digvis ikke noteret paa Børsen, vi har dem paa faste Hænder, ikke underkastede Spekulationen, og saa har vi ingen Sensationspresse, som lever af den Slags. Blandt dem, der talte ved denne sidste større Fæl-

Dyrhøge M. Poulsen,
Ringsted.

lesspisning i Bankens ældre Historie, var ogsaa Direktør *Ole Olsen*, der havde tænkt at trække sig tilbage, da han nu var stærkere knyttet til en anden Egn, men han havde undladt det, da han stadig følte varmt for denne By.

Aaret forløb normalt trods Eftervirkningerne af den i Aarets første Maaneder udbrudte Krise.

Den 8. September 1908 meldte Alberti sig. Sjælland, ikke mindst denne Egn, stod pludselig under baade det moralske, politiske og økonomiske Tryk af denne uhyggelige Begivenhed. Sagfører N. Svendsen stod jo paa den Tid som den egentlig ledende Mand indenfor Banken, om end selvfølgelig med Bestyrelse og Bankraad ved sin Side.

Svendsen følte den Ulykke, der var sket med Alberti, som noget, der maatte bødes paa. Han tog allerede Dagen efter Katastrofen Initiativet til en Forhandling med den daværende Formand for Provinsbankforeningen, Overretssagfører Balle, Slagelse, ligesom han ogsaa omgikkes med Planer om at søge Sparekasserne sammenkaldt til Samvirken med Bankerne for at imødegaa Eftervirkningerne af Katastrofen. For Ringsted Banks Vedkommende lod han Offentligheden tilgaa en Meddelelse om, at Banken hverken direkte eller indirekte berøres af Kracket. Imidlertid vakte Tildragelsen dog saa megen Uro, at selv de andre Pengeinstituter følte Brændingens Bølgeslag. Sagfører Svendsen skrev den 11. September i Ringstedbladene en Artikel, i hvilken han skitserede Linierne for en Løsning af den skabte Kriesituation. Han gik ud fra, at Bondestandens Sparekasse maatte træde i Likvidation, og derefter fandt han det naturligt, at de stedlige Pengeinstituter — i Ringsted Banken og Ringsted Sparekasse — i passende Forhold overtog Bondestandens Sparekasses Indskud og Udlaan. Naar Hensyn toges til Sparernes Tab ved Besvigelserne, vilde der for Ringsted-egnens Vedkommende komme til at mangle ca. $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. i, at Ind-

Prop. H. Madsen,
Slangerupgaard.

skudene svarede til Udlaanene; disse Penge maatte saa Staten eller Nationalbanken imidlertid tilvejebringe. „Den Bank, jeg repræsenterer“ — skrev Sagfører Svendsen — „har følt sit Ansvar overfor denne Egn ved at tilsige Laan til Folk, som har Penge staaende i Bondestandens Sparekasse, og Kredit til Mejerierne, der bliver brøstholdne; men dels er dette ikke nok, dels kan maaske ikke alle gøre det samme.“ Han anbefaler derfor den for-annævnte Tanke om Samvirken, idet han tilføjer, „at under Forhold som disse bør al Tanke om at fiske i rørte Vande holdes ude, og Samfundshensynene alene gøres gældende“.

Baggrunden for det Stormvejr, der med Aarets Udgang nærmede sig Ringsted Bank, er dels Kri- sen i Aarets Begyndelse, dels og fornemmeligst Kracket i Bondestandens Sparekasse. Dette Krack berørte jo i stor Udstrækning Midtsjælland, hvor Sparekassen fra gammel Tid havde haft en stor Kundekreds og mange Tillidsmænd, ligesom flere af Sparekassens førende Mænd var hjemme- hørende her. Den hæftige Kritik mod disse Mænd over manglende Evne til Kontrol og de øjensynlige triste Resultater af denne svigtende Kontrol skabte Sangbund for allehaande Rygter. En Mand som Sag-

Gartner *M. Mortensen*,
Ringsted.

Tandlæge *N. P. Jørgensen*,
Ringsted.

fører Svendsen, der paa dette Tidspunkt i 18 Aar havde staaet som Bankens faktiske Leder og som samtidig personlig havde udøvet en betydelig Virksomhed gennem sin Sagførergerning, ligesom han i 1904 havde købt Herregaarden Bjernedegaard, havde naturligvis ikke skabt sig udelukkende Venner. Det afgørende i Situationen var dog den som Følge de indtrufne tragiske Begivenheder stærkt voxende almindelige Mistillid. Bankens Forhold var jo efter alt, hvad der forelaa for Offentligheden, fuldt betryggede. Men hvem kunde til Syvende og Sidst garantere for, at det, der forelaa i saa Henseende var udtømmende? Det første Tegn til, at Banken selv føler, at der

maa gøres noget for at modvirke den af andre Forhold opstaaede Uro, er en Vedtagelse i Bankraadet den 30. September 1908, i hvilken det hedder: „Det vedtoges, at der i Fremtiden ikke laanes paa Ring-

sted Banks Aktier, og at de nuværende Laan af denne Art afvikles i Løbet af det kommende Aar.“

Men Uroen lod sig ikke dæmpe. Under den paafølgende offentlige Strid blev der gensidigt rettet Angreb mod adskillige Enkeltpersoner. Det skal ikke være Stedet her at fælde en Dom — udover den, som foreligger gennem det i det følgende offentliggjorte Materiale. Her skal kun gives en Skildring af Begivenhedernes kronologiske Udvikling.

Købmand *Johs. Rørbye*,
Ringsted.

DEN INDRE KRISE —

BANKENS VÆXT UNDER DENNE

Den 29. December 1908 holdt Bankraadet et Møde, hvor det efter nogen Forhandling vedtoges at vælge af Bankraadets Midte 5 Mand til sammen med Kontroludvalget, der bestod af Bankraadets Formand og Næstformand, at gennemgaa

Bankens Aktiver. Valgt blev: Alfr. Mortensen, Købm. P. H. Dègn, Hans Christensen, Haugbyrd, Johan Hansen, Hømb, og Købm. J. F. Jørgensen, Borup.

Allerede den 9. Januar 1909 traadte Bankraadet sammen til nyt Møde for at modtage Udvalgets Beretning. Herom meddeler Bankraadets Protokol følgende:

„Det nedsatte Udvalg til Eftersyn af Bankens Aktiver og Passiver afgav ved dets Formand, Rentier Alfr. Mortensen, Amtstuegaarden, følgende Beretning:

„Mandagen den 4. Januar 1909 afholdt det den 29. f. M. nedsatte Udvalg Møde i Ringsted Banks Bankraadssal, samtlige Medlemmer var til Stede samt Bankraadets Formand og Næstformand som selvskevne Medlemmer af Udvalget.

Til Formand for Forhandlingerne valgtes Partikulier Alfr. Mortensen af Ringsted Amtstuegaard, til Næstformand og Sekretær valgtes Købm. J. F. Jørgensen af Borup.

Udvalget har nu i disse Dage nøje undersøgt Bankens Panter og Laan saavel som Beholdningen og mener at have gjort dette saa godt, som det i det Hele taget kan gøres.

Fabrikant *M. Mathiasen*,
Ringsted.

Vi er kommet til det Resultat, at der i det væsentlige ikke er noget at bemærke; der har været forskellige Ting, som vi har kritiseret og senere konfereret med Bestyrelsen om, og som derefter stiller sig gunstigere end ved første Øjekast. Ondskabsfulde cirkulerende Rygter har bevirket, at der i den senere Tid er gaaet flere Penge ud end normalt, og at der er opsagt en Del og fremdeles opsiges Penge af Indlaan, samtidig med at Indskudene ophører. Vi henstiller derfor til Bankraadet nu at være medvirkende til at bestemme, paa hvilken Maade man bedst skaffer Ro til Veje.

*A. Mortensen. J. F. Jørgensen. P. H. Dègn.
Johan Hansen. Hans Christensen.
J. C. Frandsen. Niels Henriksen.*“

Hofjægerm. *Garth-Grüner*,
Pengerskiftegaarden.

Bankraadets Formand oplæste derefter en fra Bankens Bestyrelse modtagen Skrivelse:

„Ringsted, den 9. Januar 1909.

De vilde og ganske grundløse Rygter om Ringsted Banks Forhold har naaet et saadant Omfang, at Bestyrelsen har fundet Anledning til for at berolige Stemningen at stille sine Mandater til Disposition.

Vi er os bevidst altid at have søgt paa bedste Maade at fremme Bankens Tarv, og vi har Vanskeligheder ved at afgøre, om dette Skridt er det rigtige. Men hvis Bankraadet, der bedre end vi kender Stemningen, anser det for hensigtsmæssigt, at nye Mænd træder til, vil vi ikke undlade ved vor Fratræden at medvirke til at skaffe Ro til Veje. Vi haaber, at Banken herefter vil vinde den Tillid tilbage, som den i saa rigt Maal har besiddet, og som den stadig fortjener.

I Bestyrelsen for A/S Banken for Ringsted og Omegn:
*Niels Svendsen. P. Hansen. N. P. Hansen.
Søren Jensen. Georg Brüel.*

Gdr. *Niels Andersen*,
Taastrup.

Til Ringsted Bankraad.“

Efter at Spørgsmaalet var drøftet, vedtoges det enstemmigt at fritage Bestyrelsen for Hvervet, idet Formanden samtidig udtalte Bankraadets Tak til Bestyrelsen for den hidtidige Virksomhed. Medlemmerne rejste sig.

Til Formand for Bestyrelsen valgtes P. H. Dègn med 19 Stemmer. Til Bestyrelse valgtes: Dampmøller J. C. Frandsen med 17 St., Forretningsfører Laursen med 16 St., Købmand Jørgensen, Borup, med 15 St. og Gmd. Hans Christensen, Haugbyrd, med 12 St.

Til Formand for Bankraadet valgtes Tømmerhandler N. Schaldemose med 16 St.

Mødet hævet.

J. C. Frandsen. P. H. Dègn. P. Hansen.

Johan Hansen. Georg Briël.

Chr. Utr. Hansen. Ole Olsen. N. Frederiksen.

Niels Henriksen. J. Andersen. N. Schaldemose.

Alfr. Mortensen. Søren Jensen.

Julius Johansen. J. Chr. Larsen.

Emil Christensen. Ahrent Flensborg.

P. Andersen. N. P. Hansen.

Hans Christensen. Niels Svendsen.“

Købmand Chr. A. Jensen,
Ringsted.

Denne Vedtagelse offentliggjordes samme Dag i Bladene i Ringsted, og Pressen kunde, hvad Eftertiden saa smukt bekræftede, slaa fast, *at der ikke var nogen Grund til Frygt.*

Den 5. Marts 1909 holdt Banken sin ordinære Generalforsamling, der som Følge af den tidligere omtalte Aktieudvidelse og som Følge af de mange nye Aktionærer afholdtes for første Gang i Casinos Teatersal. Generalforsamlingen indlededes af Bankraadets ny Formand, Tømmerhandler Schaldemose, og lededes af Direktør Ole Olsen, Haslev, der udtalte, at Forholdene var nye, idet de gamle prøvede Mænd var traadt tilbage og andre kommet i deres Sted. Købm. Dègn aflagde ved denne Lejlighed for første Gang Bankens Aarsberetning. Han skildrede Aarets Forløb, Bankkrackene i Aarets første Del, Juni Termin, der var forløbet normalt, og derefter Septemberbegivenhederne, der medførte Uddrag af Penge, og derefter det, som han kaldte „Aarets største Begivenhed“, Stormløbet paa Ringsted Bank. Det havde vi aldrig ventet skulde ske med vort saa ofte roste Pengeinstitut. Det var uroligt nok i Øjeblikket. Men den gamle Bestyrelse medvirkede til at skaffe Ro til Veje ved strax at stille sine Mandater til Disposition. Det er ikke

Gdr. Chr. Christensen,
Torped.

alle Bestyrelser, der handler saa loyalt i en alvorlig Situation. Han oplyste, at der var udtaget 400,000 Kr. Disse Udtagelser havde man strax effektueret. Men da der opsagdes yderligere $\frac{1}{2}$ Million, maatte man kræve Fristerne overholdt. Døgn sluttede med at betone, at næppe mange Pengeinstituter bød bedre Sikkerhed for Sparerne end Ringsted Bank, og til Aktionæerne sagde han: Kast ikke Aktierne i Grams; de skal nok atter komme til Hæder og Værdighed. Af Overskudet foreslog man at overføre extraordinært 100,000 Kr. til Reservefonden, da der havde været et Kurstab paa Fonds af 153,000 Kr. Han bebudede Oprettelsen af en Kurs-differencekonto for at modvirke saadanne Svingingers Indflydelse paa Regnskabet.

Der fandt ingen videre Forhandling Sted. Regnskabet med et Udbytte til Aktionæerne af 5 pCt. godkendtes. Kun et Forslag om at indvælge Forretningsfører Laursen i Bankraadet — samtidig med, at han var tilsynsførende baade ved Bogholderiet og Kassen — kritiseredes af H. P. Olsen, Hjelm sømagle. Laursen indvalgte i St. f. Bogh. N. P. Hansen. Som nyt Bankraadsemne bragtes Urmager Klint i Forslag; han opnaede ikke Valg. Ole Olsen sluttede Generalforsamlingen med en Tak til Aktionæerne for deres rolige Holdning og udbragte et Leve for Banken.

De Aar, der fulgte paa Krisen i Ringsted Bank, og den Strid, som rasede underhaanden og offentligt, samtidig med, at Banken steg paa alle Omraader, er højst ejendommelige. Naar man nu ser tilbage over de 15—20 Aar gl. Begivenheder, ser man naturligvis klarere paa én eller anden Enkelthed, end man gjorde den Gang i Stridens Hede. Men det, der virker stærkest, naar man læser Stridens Forløb, er den Styrke, det Pengeinstitut maa have, der kan taale saadanne Dravater. For det kan jo ikke nægtes, at der blev talt „lige ud“ i de paafølgende Aars Opgør om

Krisen ved Aarsskiftet 1908—09. To Hovedsynspunkter stod haardt imod hinanden. Vi karakteriserer disse Hovedsynspunkter ved de to Mænd, der begge gennem Tiderne betød saa meget for Bankens Ud-

Købmand H. Agersted,
Ringsted.

Møller J. K. Rasmussen,
Merløse.

vikling: Sagf. *Svendsen* og Købm. *Dègn*. — Denne Skildring skal jo ikke være Personbiografier; men nogle enkelte Bemærkninger om disse to Personligheder maa være paa sin Plads. N. Svendsen var kommet til

Gdr. *Jakob Tvedegaard*,
Langemosegaard.

Eggen som ung Sagfører, hurtig knyttet til Landbostanden gennem sin juridiske Røgt af dennes Sager, ikke mindst de mange politiske Problemer, der opstod af Provisoriekampen. Han var en Mand med sikker Dømmekraft, en villig og kyndig Raadgiver, kraftig i Fremstødet, men afholdt af sine Klienter, en Mand, der i Forretningssager havde et overvejende optimistisk Drag, derfor en Mand, der kunde arbejde baade for sig selv og andre, hvad hans Indsats som Medlem af Ringsted Byraad viste. Som offentlig Taler var han ikke saa lidt af en Agitator, ikke alene havde han Sagførerens dygtige plæderende Evne, men han havde ogsaa adskillige af den „fødte“ Talers Egenskaber.

P. H. Dègn var først og fremmest den solide, paa en god Maade gammeldags Købmand; han var jævndrende med Svendsen, men virkede ældre ved sin langsommere Form, sin maadeholdne og rolige Tone. Som Forretningsmand havde han gjort en lignende fremragende Karrière som Svendsen. De havde fulgtes ad, forsaavidt som de to Mænd overhovedet fulgtes med nogen; som offentlig Person var han ikke lidt af en Enspænder. Meget mod sin Villie maatte han en Tid tage en Tørn i Ringsted Byraad, medens Svendsen en Aarrække forud havde haft en førende Stilling i dette og været Foregangsmanden i Arbejdet paa Byens Udvikling. Dègn skulde ses i sit lille, spartanske Kontor bag Butiken, hvorfra han havde Overblik over den store Købmandsgaard i St. Bendtsgade (K. Jørgensen & Co.); senere flyttede han ud til Gaden, hvor Solen skinnede ind i det Kontor, der tidligere havde været Privatkontor for det forrige Aarhundredes Bymatador, Embedsmanden Harhoff. Dègn var ikke Kampens Mand, men han var ikke let at køre over Ende i Kamp; han indgød Tillid og nød Tillid.

Møller *Vilh. Hansen*,
Englerup.

Om disse to Mænd grupperede sig de „kæmpende Hære“ under den fleraarige Bankstrid, der i overordentlig Grad prægede Eggen.

Bankens Fremgang efter Bestyrelsesskiftet fremkaldte to Grundbetragtninger.

Svensden: Bedre Bevis kunde ikke gives for, at Banken var i fuldkommen Orden, da den gamle Bestyrelse traadte fra.

Degn: Beviset for, at Skiftet var nødvendigt ligger deri, at Paniken standsede og alt Run ophørte, da den ny Ledelse traadte til; derved betingedes den ny Udvikling.

Svensden: Saa stærk var Banken —

Degn: Saa stærk blev Banken, ogsaa fordi den gamle Bestyrelse havde forstaaet sin Pligt.

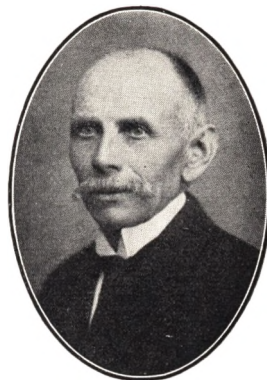
Svensden: Men Skiftet havde været overflødigt, hvis ikke den gamle Ledelse var blevet modarbejdet inde fra.

Dette er i kort Sammendrag de to Grundopfattelser, der kæmpede mod hinanden under en Bit-terhed, som til Tider syntes at skulde sprænge Samarbejdet i Banken.

Medens Generalforsamlingen i 1909 forløb under fuldkommen Stilhed, skiftede Situationen ganske Karakter i 1910. Bankgeneralforsamlingens Ordstyrer, Direktør *Ole Olsen*, Haslev, indledede med at sige, at *Ringsted Bank staar i det smukkeste Lys for hele Landet*.

Da den vanlige Beretning var aflagt, tog Sagf. *Svensden* Ordet for en indledende Redegørelse, der i de stedlige Blade fylder omkring halvfemte Hundrede Linier. Det var et Forsvar dels for den gamle Bestyrelses almindelige Bankpolitik, dels ogsaa for *Svensdens* egne Foretagender. Han gennemgik Bankens Udvikling historisk, ogsaa i Forholdet til sin egen Forretning, paaviste den økonomiske Uegennytte, han og hans Medbestyrere havde vist i alle de Aar, da Banken skulde arbejde sig frem, og godtgjorde, at det, der havde vakt Uroen — hans Køb af *Bjernerdegården* og Overtagelse af denne i 1906 -- var et ubegrundet Udgangspunkt for en Aktion, da der overalt

havde været den fineste Sikkerhed for de ydede Laan. Hans Tale var iøvrigt dels en Kritik mod den nye Ledelse for Begunstigelse af Købmandsvexlerne paa de landlige Udlaans Bekostning, dels et skarpt Angreb

Bygningsinspektør *P. Jensen*,
Ringsted.

Fabrikant *H. Hermansen*,
Ringsted.

paa Forretningsfører Laursen, der forledte Bankens Kunder til Spekulation, og en Betoning af, at „en underjordisk Agitation“ havde rystet Banken.

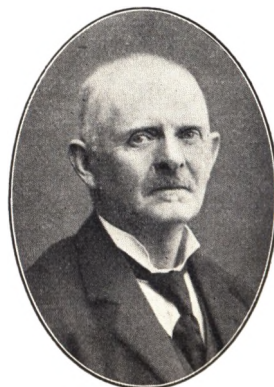
Forsvaret mod Svendsen førtes dels af Bankrevisor *J. Andersen*, dels af Forretningsfører *Laursen*. Andersen fremhævede særlig i sit Svar, at Sagførerkontoret havde været altfor formløst i sine Krav om Penge fra Banken, at Svendsens Gæld havde været for stor for en Bankbestyrelses Formand, at Kassekrediten havde været overtrukket med betydelige Beløb. Laursen benægtede Anklagerne for at drive Underhaandsagitation; det var Oprettelsen af Banken i Holbæk, i hvilken Svendsen havde været interesseret, Købet af Bjernedegaarden og den ny Sparekasses planlagte Oprettelse, der havde skabt al Uroen. *Degn* fastslog i sit Svar, at den ny Bestyrelse agtede ikke at gaa godvilligt; den betragtede det som sin Pligt at

Sognefoged *P. Hansen*,
Hømb.

blive. „Jeg beklager dette Opgør, som jeg ikke tror, nogen er tjent med; men jeg tror paa den anden Side, at Banken er solid nok til at taale det.“ *Svendsen*: „Den Opfattelse deler jeg.“ Diskussionen antog til Tider meget personligt skarpe Former. Bankrevisor Andersen sagde bl. a., at Svendsen mødte Revisorernes Anker med et „Hvad gør De nu Vrøvl over, D’Hrr.“, saa de tilsidst maatte gaa direkte til Bankraadet. *Svendsen* afviste dette forud med en Bemærkning om, at hvis ikke der var blevet arbejdet „inde fra“, vilde man være kommet over Vanskelighederne uden Skifte. Ved denne Generalforsamling indvalgtes Bankens nuværende Formand, Urmager *H. J. Klint*, idet Murrermester Julius Johansen traadte tilbage og anbefalede Klint, Industriforeningens Formand, som sin Efterfølger. Ordstyreren sluttede Generalforsamlingen med at udtale, at der nu maatte arbejdes for at komme ind under rolige Forhold.

Generalforsamlingen 1911 blev heller ikke rolig; men Kritiken og Ordskiftet antog dog ikke den skarpe Form som det forudgaaende Aar. Generalforsamlingen indleddes med Mindeord over tre Mænd, hvis Navne vi har mødt før i disse Skildringer, nemlig *J. C. Frandsen* og *G. Brüel*, to af Mændene fra Ban-

Propr. *P. Brødsgaard*,
Kaabæksgaarden.

kens første Tid, der i Aaret 1910 havde lagt op, og P. Andersen, Merløse, en Mand, der i Bankens første Tid havde været dens nordlige Udpost.

Økonomisk var 1910 et af de mest glimrende Aar, man havde haft i lange Tidsrum. Landbrugsudførslen viste en Overskudsexport af en Højde, som aldrig tidligere var opnaaet. Der var Optimisme i Befolkningen. Selv de ellers altid pessimistiske officielle Beretninger talte om „et godt Aar.“ Ogsaa Ringsted Bank havde haft et godt Aar, den gav atter sine Aktionærer 8 pCt. i Udbytte. Sagf. Svendsen havde Ordet for en Kritik af, at Banken i for høj Grad prægedes af Købmandsinteresser; dette blev bestridt af Dègn. Søren Jensen, Hyldegård, der var valgt til Ordstyrer af begge „Retninger“, manede til at se paa Fremtidens Arbejde. Bankraadsvalget gav en Forskydning i Svendsens Favør, idet to Kandidater, som han havde anbefalet, nemlig Dyrlæge M. Poulsen (for Byen) og Propr. H. Madsen, Slangerupgaarden, (for Landet), valgtes. Iøvrigt var Valgene Genvalg.

Spørgsmaalet om den hidtidige Forretningsførers fremtidige Stilling havde tilspidset sig indenfor Bankraadet, og Forretningsfører Laursen havde ved sin mindre forsigtige Holdning selv baaret Brændstof til

Baalet. Den 8. Marts 1911 indeholdt saaledes det ikke særlig ansete Børsblad „Børs-Referenten“ i Fortsættelse af et Referat af Bankens Generalforsamling et Brev fra Ringsted, i hvilket Forholdene indenfor Banken gjordes til Genstand for Omtale, idet der særlig dvæledes ved Spørgsmaalet om 2. Prioritetslaanene til Landbruget. Det hed i Korrespondancen, at Svendsen spillede paa taknemlige Strænge, naar han ved enhver Lejlighed kritiserede Banken for, at Landboerne ikke kunde faa alle deres Laan til en billigere Rente end Købstadboerne, og det tilføjedes, at de mere oplyste Landboer havde opdaget, at Svendsen i denne Sag ikke var rigtig ærlig, da

det for en Sagførerforretning altid var af stor Betydning at kunne reklamere med billige 2. Prioritetslaan osv. Hele Korrespondancens Form og Indhold gav det et Skær af Sandsynlighed, at den stammede fra Laur-

Mureren. Chr. Rasmussen,
Borup.

Sognefoged N. Fr. Nielsen,
Hjelmsomagle.

sen eller var inspireret af denne. Dertil kom, at „Ringsted Avis“ (en stedlig Udgave af „Slagelseposten“ i Slagelse) den 17. og 18. i samme Maaned indeholdt et Par Artikler om Banken og Forretningsfører Laur-

Sagfører Knud Svendsen,
Ringsted.

sen. Den ene Artikel, der hed: „Ringsted Bank. I Uroens Tegn —“, manede til Ro om Banken, samtidig med, at der i den rettedes en skarp Kritik mod Valget af Proprietær Madsen til Bankraadet. Den anden Artikel fremtraadte som et Interview af Laursen, der paa den Tid laa i Forhandling om Overtagelse af en Direktørstilling ved Morsø Bank. I dette Interview udtalte Laursen bl. a.: „Jeg er ked af Arbejdet her. Fra en enkelt Mands Side forvoldes der Bestyrelsen og mig ved enhver Lejlighed de største Vanskeligheder. Man kritiserer, gør Ophævelser, men lader os andre om Ansvaret. Tilmed er der gaaet radikal Politik i Banken. Man udtynder Aktierne fra en enkelt Side af politiske

Grunde og for at tjene politiske Hensyn. Jeg er træt af en Virksomhed, i hvilken man i den Grad lægger Hindringer i Vejen.“ Udtalelsen var vitterlig urigtig for det vigtigste — og farligste — Punkts Vedkommende. Det var netop en Kendsgerning, at hvad man end stredes om, saa havde man holdt Partipolitiken helt ude. En Erklæring fra Laursen (20. Marts) fastslog da ogsaa, at Intervieweren ganske havde misforstaaet ham; han vilde netop ikke have noget frem om, at han var Ansøger til en anden Stilling eller om de Motiver, som muligvis kunde bevæge ham til at søge bort fra Ringsted. „Udtynding af Aktier i *politisk* Øje med har mig bekendt aldrig fundet Sted i Banken. Jeg formener, det vil være meget uheldigt, om Politik — ligegyldigt af hvad Farve den er — skal faa Indflydelse ved Valg af Medlemmer til Bankraadet.“

Indenfor Bankraadet var der imidlertid sket det, at det var vedtaget at nedsætte *et Udvalg* (15. Marts 1911) til at forhandle med Laursen om hans fremtidige Stilling i Ringsted Bank. Udvalget bemyndigedes til at slutte Kontrakt med Laursen paa et bestemt Aaremaal — 3 til 5 Aar — uden særlig Udgift for Banken. Til dette Udvalg var valgt: N. Schaldemose,

Direktør Chr. Baaga,
Ringsted.

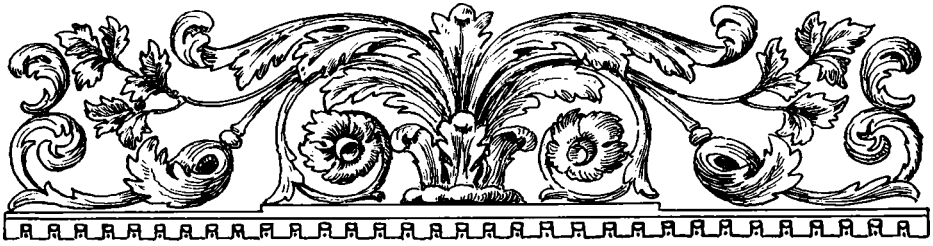
Bankens Expeditionslokale.

Chr. Ulr. Hansen, P. H. Dègn, H. J. Klint, H. Madsen, J. Chr. Larsen og M. Poulsen. Udvalget fattede den 3. April følgende Beslutning: „At da Hr. Laursen uforandret kan fungere i sin nuværende Stilling, saalænge hans Bestyrelsesmandat vedvarer, udsættes Oprettelsen af Kontrakt indtil første Bankraadmøde efter Generalforsamlingen i 1912. Formener det dasiddende Bankraad, at Hr. Laursen ikke bør genvælges som Bestyrelsesmedlem — hvilket Hr. Laursen henstiller — men indtræder i sin forrige Stilling som Forretningsfører — administrerende Direktør — har Udvalget været enig i, at hans Gageforhold ordnes saaledes, at de ækvivalerer hans nuværende Indtægt.“

I det paafølgende Bankraadmøde (26. April) forlangte Sagf. Svendsen tilført Protokollen: „At han ikke havde noget at indvende mod Udvalgets Forslag om at udsætte Spørgsmaalet om Forretningsfører Laursens Stilling til efter næste Generalforsamling, forudsat at han fortsætter sine Bestræbelser for at finde en anden Stilling, og at han afholdt sig fra aggressiv Optræden. — MHt. Spørgsmaalet om højere Gage for Forretningsføreren, da burde en Forhøjelse kun finde Sted i Tilfælde af

en ny Ordning med dertil hørende Lovændring, hvorved der ansættes én eller to administrerende Direktører og Bestyrelsen erstattes med et Kontroludvalg. At gøre Forretningsføreren til den ledende Mand og forhøje hans Gage samtidig med, at man beholdt en Bestyrelse, som i Hovedsagen kun var kontrollerende, til en Gage og Tantième af omkring 12,000 Kr., var ganske meningsløst.“ Han betonedede, at den gældende Ordning var i Strid med Lovene. Ansvarret herfor maatte paahvile Bestyrelsen personlig, og han opfordrede den til at erklære, om den paatog sig dette Ansvar.

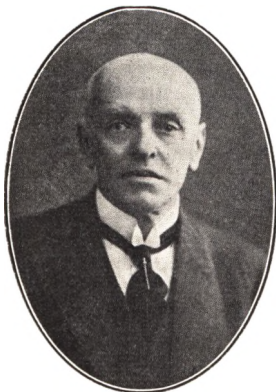
DET STORE OPGØR —

Midtpunktet i Tid og i visse Maader ogsaa Højdepunktet i Udviklingen af den voldsomme indbyrdes Strid i Ringsted Bank indtræffer i Februar—Marts 1912. Man var da 3 Aar fra de Begivenheder, der førte til Skiftet i Banken, og det var Sagfører Svendsen og — som han altid betonedede — den gamle Bestyrelse magtpaaliggende nu til Bunds at faa klaret Aarsagerne til Bankkrisen — og blive retfærdiggjort overfor Offentligheden. Det er et uhyre Materiale, der lægges frem for Offentligheden i Ringstedpressen. Svendsen aabnede Fejden med en Artikelrække den 12. Februar 1912 og følgende Dage. Den ny Bestyrelse forholdt sig passiv — Købmand Døgn betonedede senere paa Generalforsamlingen, at Aarsagen til, at den gjorde det, var den, at den kun vilde svare overfor Aktionærerne. Men saavel Forretningsfører *S. Laursen* som Bankrevisor *J. Andersen*, i den sluttelige Replik bistaaet af *N. Henriksen*, Tolstrup, optog Handsken. Det lader sig ikke gøre — og vilde heller ikke svare til et Festskrifts Karakter — i større Omfang at optrykke denne Meningsudvexling. Men da Talen er om *Historie*, vilde det heller ikke lade sig gøre at forbigaa den i Tavshed. Svendsen samlede forøvrigt senere sine Indlæg i en Pjece, som udsendtes til de danske Pengeinstituter. Hvad Svendsen i sin Redegørelse først hæftede sig ved, var en Udtalelse af den ny Formand paa den forudgaaende Generalforsamling om, at den ny Bestyrelse havde overtaget Banken i ødelagt Stand, at man var kommet saa langt ned, som man kunde, og at Bunden var skrabet. Her overfor fandt Svendsen det nødvendigt overfor Offentligheden at fastslaa, at Banken i 20 Aar havde været godt og forsigtigt ledet, at Krisen i 1908—09 var kunstig fremkaldt, og at den ikke bundede i virkelige Brøst indenfor Banken.

Til Begrundelse for dette sit Synspunkt anførte Svendsen en Række

Forhold, der dels forklarede, dels kritiserede, dels angreb. M.Ht. Bankens indre Organisation skrev han, at Bankraadet med dets 24 Medlemmer i det store og hele havde virket tilfredsstillende under rolige

Guldsmed *L. Nielsen-Saaby*,
Ringsted.

Forhold, men Krisen 1908 havde vist, at „under urolige Forhold var en saa stor Forsamling, der selvfølgelig for de flestes Vedkommende ikke kan faa noget virkeligt Indblik i Sagen, en Fare.“ Og den Kontrolkomité, der havde skullet vurdere Svendsens økonomiske Stilling, havde ikke turdet tage Ansvaret for en Revision. Svendsen havde ønsket Bankdirektør *Hassing-Jørgensen* til at gennemgaa Sagerne; men det nedsatte Undersøgelsesudvalg havde nægtet baade Bestyrelsen og Revisionsbanken Adgang.

Svendsen saa i hele Sagens hovedkuldse Udvikling en Følge af en vel tilrettelagt Intrige, i hvilken Bankens Forretningsfører, S. Laursen, og dens ene Revisor, J. Andersen, havde Hovedandelen. Kapitalopsigelserne i Banken var begyndt strax efter Katastrofen i Bondestandens Sparekasse, og Svendsen meddelte selv, at han strax om Efteraaret havde stillet sig paa det Standpunkt, at hvis Bankraadet ikke ønskede, at Bestyrelsens Formand maatte staa i Gældsforhold til Banken, havde han intet derimod. Han stillede derfor sin Afgang i Udsigt, naar Funktionstiden udløb i Foraaret 1909. Begivenhederne red imidlertid hurtigere. Svendsen redegjorde iøvrigt for sit Mellemværende med Banken, men rettede samtidig skarpe personlige Angreb baade paa Forretningsføreren og Revisor Andersen. Forretningsføreren animerede Publikum til Børsspekulation, ligesom han i høj Grad støttede disse Spekulationer ved Laan og derfor var farlig for Banken, idet hans egne Spekulationer havde smittet en Del af det underordnede Personale. Svendsen betegnede Forretningsføreren som uskikket til at styre Ringsted Bank og Revisor Andersen som en Mand, der intet var værd, hvor det drejede sig om en fuldt betryggende Revision; derfor havde Banken ogsaa tidligere antaget Revisionsbankens Revisionsafdeling. Han sluttede med at betegne Skiftet i Banken som Resultatet af et

Gdr. *H. P. Christensen*,
Sigersted.

Bankens Personale 1930.

Angreb paa sig personlig; at den øvrige Bestyrelse strøg med, skyldtes — skrev han — at „der var for mange Hunde om det ene Ben.“ Men som Slutresultatet af sine Undersøgelser fastslog Svendsen alligevel følgende almengyldige Sandhed: „Jeg selv har lært, at der var en Fare — *ikke mindst for mig selv* — ved den Sammenblanding af Stillingerne som Chef for Egnens største Pengeinstitut og som Indehaver af en stor Forretning. Naar dette Forhold alligevel kendes allevegne i Provinsen, derunder ogsaa i Ringsted Bank under den ny Ledelse, ligesom ingen i den Tid, jeg havde Stillingen, fandt Anledning til at gøre opmærksom paa Faren, viser dette Karakteren af Angrebet og Perioden, hvori det skete. Imidlertid kender jeg selv Faren, og jeg har overfor forskellige Henvendelser om atter at overtage Stillingen bestemt sagt Nej. Jeg indser nu klart, at en Mand, der driver For-

Købmand Chr. Petersen,
Ringsted.

retning med Banken, bør ikke være dens Formand.“

Denne Erkendelse kunde dog ikke hindre, at der i den paafølgende Forhandling blev givet Svendsen raat for usødet, baade fra S. Laursen og J. Andersen. Kampen formede sig dels som en Strid om Opgørelsen af Svendsens Værdier, hvor J. Andersen særlig hæftede sig ved dels Størrelsen af Svendsens direkte Skyld til Banken (318,000 Kr.), dels Vexlerne med Svendsens Navn (200,000 Kr.), dels Forskudslaan til et Beløb af 200,000 Kr.

Svendsen oplyste heroverfor, at de Værdipapirer, han havde stillet som Sikkerhed for en Gæld, som han selv erkendte at være 318,000, havde en Værdi af 477,000 Kr., saaledes, at der i Virkeligheden var et Overskud paa 159,000 Kr. i hans Favør. De 200,000 Kr. Vexler var ikke hans Gæld, men Egnens Befolknings Gæld, og de saakaldte Forskudslaan (til Parcellister i Udstykningsforeningen) var garanterede af Mænd som H. Sørensens, Dildal, Kr. Pedersen, Direktør Heilbuth, Karl Hansen, Ankerstræde, m. fl.

Laursen afviste for sit Vedkommende, at han skulde indirekte have støttet Paniken. Nej, denne skyldes de meget store Foretagender, som Bestyrelsens Formand var blevet interesseret i, og som alle krævede

Sognefoged Hans Larsen,
Balstrup.

stor Kapital (Bjernerdegaarden, Grunde til Spekulation samt store Ejendomme i Ringsted, Sorø og andre Steder, en ny Bank i Holbæk, Baandlægning af 100,000 Kr. af Bankens Obligationer til en ny Sparekasse). Svendsen gentog i sit Svar sin Opgørelse og afviste alle Paastande om, at han havde spekuleret i Grunde eller ved sine Pengekrav til Banken bragt noget Risikomoment ind i denne. Andersen afviste for sit Vedkommende, at det af Svendsen paaberaabte Garantibevis for Forskudslaanene til Udstykningsforeningen havde foreligget. Svendsen svarede med at optrykke Garantibeviset, „som har ligget i Banken, og som han (S.) fik udleveret sammen med de øvrige Dokumenter.“ Andersen og hans Medrevisor, N. Henriksen, afgav under Eds Tilbud Erklæring om, at Beviset „ingensinde har ligget ved Bankens Laanesager eller været opført i Bankens Bøger,“ og at det offentliggjorte Bevis jo heller ikke var dateret. Svendsen meddelte, at Beviset var dateret (6. November 1906) og laa i Bankens eget med Revisionens gentagne Paategninger forsynede Omslag.

Direktor P. Lundberg,
Ringsted.

Diskussionen havde, da den ebbede ud i Bladene den 27. Februar 1912, rent spaltmæssigt — ifølge en Udregning i „Ringsted Folketidende“ — strakte sig over 21½ Meter Avisspalte, og ifølge samme Udregning vilde de anvendte Typer, hvis de blev lagt paalangs i Fortsættelse af hinanden, strække sig over 4 Kilometer.

Tømrerm. Chr. Jørgensen,
Ringsted.

Intet Under, at der nu mentes at være Plads for Fredsmæglere. Som saadan optraadte Dyrslæge M. Poulsen, der overfor Bankens Bestyrelse stillede Forslag om, at „uvildige og upartiske Sagkyndige“ skulde undersøge og erklære sig om alle de Forhold indenfor Banken, hvorom der var Divergens. Forslagsstilleren havde ønsket Sagen frem for Bankraadet, men Bestyrelsen ønskede ikke dette. Den vilde nu for sit Vedkommende give et Bidrag til Situationens Belysning gennem en Redegørelse for Aktionærforsamlingen. Generalforsamlingen den 7. Marts 1912 blev den længste i Bankens Historie; den varede 7 Timer, hvoraf de 2 gik til Optælling af Stemmer, de 5 til en Forhandling, der

paa væsentlige Punkter var en Gentagelse af den forudgaaende Avisfejde og derfor ikke skal gentages her. Købm. *Degn* sagde i sin Aarsberetning: „Lad være, at vi har haft Konjunkturerne med os — der skal dog

Prop. E. Nielsen,
Hømbgaard.

ogsaa noget Omløb til at udnytte Konjunkturerne.“ *Svendsen* riposterede: „Jeg har altid sagt, at Ringsted Bank stod godt, det gør den nu, og det gjorde den for 3 Aar siden.“ Købm. *Degn* tog ved denne Lejlighed for første Gang Ordet for gennem en udførlig og dokumenteret Redegørelse at lægge sit og den ny Bestyrelses Syn frem for Offentligheden. Han erklærede, at naar man havde afvist Forslaget om at tage Bankdirektør Hassing-Jørgensen med i den Undersøgelse, der foretoges som Følge af Krisen, var det ikke, fordi man underkendte H.-J.s Dygtighed i Banksager, men fordi han manglede Kendskab til de lokale Forhold. Han betonedede, at de 7 Mænd i det nedsatte Ud-

valg „ikke var Mænd, som vilde Sagf. Svendsen til Livs, de nærrede allesammen venskabelige Følelser mod Svendsen og omgikkes ham.“ Svendsen fastholdt under Debatten sine tidligere forfægtede Synspunkter. Til Tider hævdede Ordskiftet sig til dramatiske Episoder, som da Sagfører Svendsen lod det tidligere omtalte Garantibevist fra Udstykningsforeningen cirkulere i dets Omslag, til hvilket Folderne passede, mens Bankrevisor Andersen under stærk Bevægelse udraabte, at ikke „jeg lille Mand“ havde bragt Banken til at vakle, men Svendsens Holdning, idet han (A.) satte sin Saligheds Ed ind paa, at Garantibevist — trods alle Folder — ikke havde foreligget for Revisionen. Sagen var tilspidset til det yderste, men opløste sig forsaavidt som Overretssagfører *Graversen* senere under Forhandlingen oplyste, at Garantibevist faktisk havde været i Banken, men vedlagt en Assurancesag, længe før der var Tale om Laanene. Diskussionen om disses (Forskudslaanenes) Berettigelse førte forøvrigt kun med sig, at hver stod paa sit. Ogsaa bevægede Optrin af mere personlig Art bragte Forsamlingen i bølgende Bevægelse.

Bankdir. G. Graversen,
Ringsted.

Hovedinteressen knyttede sig til Dyrslæge Poulsens Voldgiftsforslag,

der i sin oprindelige Form gik ud paa dels at nedsætte et uvildigt autoritativt Udvalg til at bedømme Tingene, dels at anmode Revisionsbankens Direktør, Hassing-Jørgensen — „eventuelt i Forbindelse med andre upartiske Sagkyndige“ — om at foretage Undersøgelsen og afgive Erklæring. Dègn tiltraadte Tanken om Udvalg, naar dette blev upartisk og Vilkaarene blev lige. Under Drøftelsen opstod der dog Uenighed om, hvem der skulde udpege Voldgiftsudvalget. Sluttelig enedes man om at vedtage følgende Resolution:

„Det vedtages, at der snarest muligt af uafhængige og uvildige Bankmænd, om hvis Autoritet, der ikke kan tvistes, foretages en Undersøgelse af samtlige de Forhold Banken vedrørende fra før Kriseperioden 1908 og til Dato, hvorom der er Divergens, og afgive en Erklæring derom, og at man anmoder Handelsministeriet

eller Sø- og Handelsretten eller en anden offentlig Institution, hvorom Parterne enes, om at udvælge en Voldgiftsret paa 3 Mand.“

Paa Generalforsamlingen skete iøvrigt det, at et Forslag af Dyrnlæge Poulsen om, at Kursavance paa Bankens Fondsbeholdning fremtidig ikke skulde henregnes til udbyttegivende Overskud, men tilskrives Bankens

Delcrederefond, saaledes at eventuelle Kurstab afskrevs paa denne, vedtoges med 112 St. mod 110. Ved Valgene til Bankraadet gik to af de mest omstridte Mænd ud. Forretningsfører Laursen havde ikke ønsket at komme paa Valg, og Bankrevisor Andersen gled ved Afstemningen ud.

Beslutningen om Kommissionens Nedsættelse førtes hurtigt ud i Livet. Bankraadet rettede Henvendelse til Ministeriet for Handel og Søfart med Anmodning om Kommissionens Nedsættelse i Overensstemmelse med den skete Vedtagelse. Ministeriet indhentede derefter hos saavel den gamle Bestyrelse som hos den værende Bestyrelse Erklæringer „hvorefter de Paagældende for-

pligter sig til at anerkende saavel den Afgørelse af Tvisten, som de af Ministeriet udnævnte Voldgiftsmænd maatte træffe som Voldgiftsmændenes Afgørelse af, hvilke Punkter der har Relevans for Sagen.“

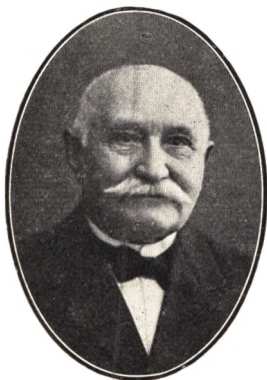

Bankdir. *H. Valdorf-Hansen*,
Ringsted.

Bankdir. *S. Christophersen*,
Ringsted.

Den 3. April 1912 udnævnte Ministeriet Bankdirektørerne *C. C. Clausen*, Privatbanken, *J. Hassing-Jørgensen*, Revisionsbanken, og *J. C. Sundberg*, Laane- og Diskontobanken, alle af København, til at foretage Undersøgelsen og afgive Erklæring.

Bankbud *P. Carlsen*,
Ringsted.

Undersøgelsen afsluttedes saaledes, at Kommissionen kunde afgive Betænkning den 22. Januar 1913. Betænkningen offentliggjordes i Bladene i Ringsted om Eftermiddagen den 23. Januar. Det er et meget grundigt Aktstykke, der dels redegør for Kommissionens Oprindelse, Bankens Institutioner og de Omstændigheder, der medførte Uroen, dels nærmere omtaler Virkningerne af denne Uro, Indskudenes Nedgang med ca. 370,000 Kr., det i Bankraadet i Januar 1909 rejste Krav af Købm. *J. F. Jørgensen*, Borup: „Bestyrelsen maa gaa“ og endelig omtaler det efter Roens Tilbagevenden opstaaede „meget uven-

skabelige Forhold, som stadig har udviklet sig og givet sig stedse bitrere Udtryk“ mellem de tidligere og de værende Ledere.

Efter den indledende Redegørelse, som hovedsagelig er os bekendt fra den her givne Fremtilling afsiger Kommissionen følgende

Kendelse:

„Idet foreløbig bemærkes, at Voldgiftsretten skønner ikke at burde, saaledes som det er ønsket af Medlemmerne af Undersøgelingsudvalget af 29. December 1908, alene tage Stilling til Spørgsmaalene om, hvorvidt man den 9. Januar 1909 har gjort den tidligere Bestyrelse Uret ved at modtage dens Tilbud om Demission, skal Voldgiftsretten angaaende de Divergenspunkter, der efter dens Skøn har Relevans for Sagen, udtale følgende:

1) Det af den tidligere Bestyrelse direkte stillede Spørgsmaal, om Ledelsen af Banken i de første 19 Aar ikke var en saadan, at den fyldestgjorde de Krav, der med Rette kunde stilles til Ledelsen af en Provinsbank i en lille By, maa, bortset fra Sagfører Svendsens Engagements, hvorom Voldgiftsretten udtaler sig særskilt, besvares bekræftende, ligesom det maa fremhæves, at der heller ikke herom har været nogen virkelig Meningsforskel.

2) Der ligger allerede i Bankens Organisation en Spire til Uro, idet der under vanskelige Forhold let vil kunne opstaa Mistænksomhed overfor en Ledelse, hvis Medlemmer gennem deres private Virksomhed selv kan være forpligtede overfor Banken. Da man nu i vide Kredse kan have været vidende om, at Bestyrelsens Formand, som drev en betydelig Sagførerforretning, havde store Engagements i Banken, uden at man samtidig har haft tilstrækkelig Kendskab til deres Kvalitet, har dette Forhold — efter at de forskellige Bank- og Sparekassekatastrofer havde frem-

kaldt en kritisk Eftertanke hos Befolkningen — frembudt et naturligt Udgangspunkt for Angreb og Rygter og har været fuldt tilstrækkeligt til i hvert Fald som Hovedaarsag at fremkalde en Krise.

3) De af Sagfører Svendsen fremsatte Paastande om, at Forretningsfører Laursen og Revisor Andersen forsættelig har bidraget til at udsprede Rygterne og give dem Næring og om, at de har haft til Hensigt at fjerne Svendsen fra Bankens Ledelse, kan overfor de nævnte Herrers udtrykkelige Benægtelse ikke anses beviste eller berettigede, og en af Svendsen tilbudt Vidneførsel har Voldgiftsretten efter Omstændighederne, hverken funden betimelig eller nødvendig. Det er muligt, at de Svar, Laursen og Andersen har givet bekymrede Indlaanere og andre, i alt Fald undertiden, har været paavirkede af deres personlige Betænkelighed ved Omfanget og Arten af Svendsens Engagements og derved mod deres Villie kan have haft en anden Virkning end den tilsigtede Beroligelse.

Søren Jensen-Hyldegaard og Ahrent Flensborg, Medlemmer af Bankraadet fra Starten til Dato.

4) Om end man finder det forklarligt, at Bankraadets Formand, mulig i Følelsen af at være tilstrækkelig bekendt med Forholdene og fordi han mente, at Kontrollkomitéen ikke alene burde tage Ansvaret, undlod at anstille den af Sagf. Svendsen begærte Undersøgelse inden Bankraadmødet den 29. December 1908, skønner man dog at maatte udtale, at den begærte Undersøgelse — med eller uden tilkaldt Assistance — burde være foretaget, da dens Resultat kunde have haft Betydning for Bankraadmødets nærmere Forløb.

5) Det findes forstaaeligt, at Undersøgelsesudvalget ikke tilkaldte Direktør Hassing-Jørgensens Assistance, idet Udvalget med Rette kan have næret Betænkelighed ved at komme under Indflydelse fra udenforstaaende Side ved en Lejlighed, hvor det fulde Ansvar for Undersøgelsens Rigtighed i første Række maatte paahvile dem, der havde Kendskab til de lokale Forhold.

Derimod vilde man have fundet det formaalstjenligt, om Udvalget under Under-

søgelsen havde søgt Samarbejde med Bestyrelsen eller dens Formand, da det maa antages at have skadet Udvalgets Arbejde, at Bestyrelsens Oplysninger ikke har foreligget.

Uden at Voldgiftsretten ser sig i Stand til fuldt ud at kontrollere hverken Udvalgets eller Svendsens Værdiansættelser, mener man dog i det væsentlige at turde give Svendsen Ret i, at Udvalget under Paavirkning af den foreliggende Situation har anlagt et for mørkt Syn paa Tingene.

Ved en Lejlighed som denne maatte det være et Hovedspørgsmaal, om en gennem en lang Aarrække meget betroet Mand havde misbrugt sin Bevillingsmyndighed og sin Indflydelse i Forhold til sine egne Engagements; dette Spørgsmaals Besvarelse maatte blive væsentlig paavirket af, om det kunde anses for sandsynligt, at der her ved vilde blive paaført Banken Tab af Betydning, men til Konstatering heraf finder man det ikke rigtigt at ansætte de med normale Forhold for Øje belaaente Værdier efter en Tvangsrealisations Maalestok.

Voldgiftsretten finder derimod, at der paa Grund af Svendsens Stilling i Banken burde have været iagttaget en større Begrænsning i Omfanget af Svendsens Engagements, om end det i saa Henseende ikke maa overses, at Kontrollkomitéen havde kendt og godkendt Engagementerne, og at disse ikke var stridende mod Vedtægterne. Endvidere finder man Udvalgets Anker berettigede forsaavidt angaar de formelle Mangler ved Engagementerne, nemlig Manglen af Dokumenter ved de under Navn af „Forskudslaan“ ydede Kreditter og den hyppige Overtrækning af Kassekrediten, men det maa dog her tages i Betragtning, at der ikke findes nogen Grund til at antage, at der ikke i hvert enkelt Tilfælde til Grund for Forskudslaanene laa fuldt gode Realiteter, som paa Anfordring kunde have været skaffet til Veje.

Voldgiftsretten skønner derfor, at Beskaffenheden af Sagf. Svendsens Engagements ikke i og for sig kunde afgive tilstrækkeligt Grundlag for et Forlangende om, at Bestyrelsen skulde træde tilbage.

Derimod findes et saadant Forlangende fuldt begrundet ved Hensynet til den Fart, hvormed Uroen efter det foreliggende at dømme havde bredt sig i Begyndelsen af Januar 1909, og ligesom der i Bestyrelsens Tilbud om at fratræde ligger en Erkendelse heraf, saaledes kunde Bankraadet under de foreliggende Omstændigheder næppe have foretaget noget rigtigere Skridt til Beroligelse af Stemningen end at fremkalde og modtage Bestyrelsens Tilbud om Demission.

6. Voldgiftsretten ser sig ikke i Stand til og finder det ejheller nødvendigt at tage Stilling til Enkelthederne i de efter Krisen opstaaende Stridigheder, under hvilke Parterne hver for sig har ladet sig henrive til ganske utilstedelige og uberettigede Udtalelser om hinanden; dette gælder saavel Sagfører Svendsens gentagne Insinuationer imod de nuværende Ledere i Retning af, at de skulde have fremkaldt den stedfundne Afgørelse for selv at komme til Magten, som Købmand Døgns Ytringer om, at den nuværende Bestyrelse havde modtaget Banken i ødelagt Stand o. s. v.

Hvad angaar Købm. Døgns, Forretningsfører Laursens og Revisor Andersens paa Generalforsamlingen og i Pressen fremsatte Ytringer, der har formet sig som en yderst nedsættende Kritik af Sagfører Svendsens hele Optræden, finder Voldgiftsretten, at de i mange Retninger vel er i høj Grad overdrevne og uberettigede; f. Ex. kan man ikke dadle Svendsen for hans Virksomhed for Oprettelsen af en ny Sparekasse, eftersom denne Sag er bleven behandlet paa flere Bankraadsmøder og, hvad enten det nu i og for sig har været velbegrundet eller ikke, dog har haft Bankraadets og der-

Bankens Filial i Borup.

efter Generalforsamlingens Tilslutning — men samtlige disse Angreb maa betegnes som retorsionsmæssige og er direkte fremkaldt af Svendsens Angreb paa den nuværende Ledelse, i hvilke Svendsen i Følelsen af at være bleven stærkt forurettet er gaaet langt videre end det Materiale, han har kunnet forelægge Voldgiftsretten, berettiger.

Angaaende de meget omtalte 4000 Kr. Detailhandlerbankaktier skal bemærkes, at Forretningsfører Laursen har forelagt Voldgiftsretten Bevisligheder for, at hans Fremstilling i Virkeligheden er rigtig, omend han ved at forvexle Navnene selv har givet Anledning til Misforstaaelser.

Voldgiftsretten mener imidlertid ud af Stridens mangfoldige Enkeltheder at kunne uddrage et bestemt Moment som det egentlige Hovedspørgsmaal.

Dette er Svendsens og den afgaaede Bestyrelses Opfattelse af den nye Bestyrelses Tiltræden som en midlertidig Foranstaltning.

Nogen Hjemmel herfor findes ikke i det forelagte Materiale og kan formentlig heller ikke paa det Tidspunkt, Valget fandt Sted, have været bygget paa andet end en personlig Forventning om, at naar det tilsigtede Maal var naaet — at skaffe Ro tilveje — maatte der under én eller anden Form kunne gives den afgaaede Bestyrelse en Oprejsning.

Forsaavidt den afgaaede Bestyrelse har forventet denne Oprejsning i Form af dens egen Tilbagevenden til Ledelsen, finder Voldgiftsretten en saadan Forventning uberegtiget, i hvert Fald for Svendsens Vedkommende.

Efter at man én Gang havde faaet Bevis for, hvor uheldigt det kunde virke, at Bestyrelsens Formand tillige var stor Laantager i Banken, burde dette ikke gentages, hvor meget man end kunde fremhæve, at Forholdet trods Kombinationen havde været til reel Fordel for Banken; men formentlig kunde man ad anden Vej, f. Ex. ved en virkelig og uforbeholdent anerkendende Udtalelse paa Generalforsamlingen have givet den afgaaede Bestyrelse Oprejsning.

Voldgiftsretten finder tillige, at den ny Ledelse ikke selv har taget Konsekvensen af de Synspunkter, den med Rette har gjort gældende overfor Svendsen, og mener navnlig at disse burde have ført til, at Valget af den ny Bestyrelse kun var blevet en midlertidig Foranstaltning, ikke i den Forstand, at den afgaaede Bestyrelse skulde være vendt tilbage, men saaledes at man havde givet Banken en ny Organisation, hvorefter det af Generalforsamlingen valgte Bankraad af sin Midte vælger en Kontrolkomité paa 2 eller 3 Medlemmer og udenfor sin Midte én eller flere Direktører, som har Bevillingsmyndigheden, og som ikke selv — ialtfald da kun ganske undtagelsesvis — kan staa i Gældsforhold til Banken.

København, den 22. Januar 1913.

C. C. Clausen.   Hassing Jørgensen.   J. C. Sundberg.

Voldgiftskendelsen endte ikke Striden i Banken. Kendelsen fremkom som nævnt den 22. Januar 1913; Generalforsamlingen holdtes den 5. Marts. Den stedlige Presse havde undladt enhver Kommentar, hvilket indbragte den en Tak fra Bankraadets Formand. Selv betegnede han i Bankraadet og gentog det paa Generalforsamlingen Kendelsen som „salomonisk“. Paa Generalforsamlingen kom Sagen til Drøftelse. Den egentlige Ordfører i denne Drøftelse var Overretssagfører *Bang-Ebbestrup*, København, der optraadte paa Dyr læge Poulsens Vegne paa Grund af dennes Sygdom og ønskede en Omorganisation af Banken, ligesom han fandt, at Kendelsen gav Svendsen Ret. *Dègn* svarede, at han udtrykkelig havde bedt om Svar paa følgende Spørgsmaal: „*Har vi gjort Svendsen Uret?*“ Men det Spørgsmaal havde Kommissionen ikke givet Svar paa. Han betonedede, at Svendsen aldrig havde behøvet Kommissionen for at faa konstateret sin Ærlighed; thi den havde ingen tvivlet paa. Generalforsamlingen forløb ogsaa dette Aar med en Række ganske skarpe Sammenstød, mens dog flere Talere talte manende Ord om, at man nu maatte naa til Fred i Banken. Sagen syntes paa et givet Tidspunkt at tilspidse sig paa *Dègn*s Navn. *Dègn* var dette Aar paa Valg, og der blev indgivet en Liste uden hans Navn som en Understregning af Kravet om „nye Navne.“ *Dègn* udtalte, at hvis hans Modstandere i Dag kastede ham, vilde han nedlægge sit Mandat som Medlem af Bestyrelsen; „men sker det, er der flere, der gaar“. *Svendsen* betegnede dette som en Trusel; han stillede sit Man-

Bankens Filial i Merløse.

dat i Bankraadet Side om Side med Døgn. *Døgn* afviste Talen om Trusel, men Forholdene skulde klarlægges. Afstemningen blev som Følge af denne Sagernes Stilling ganske spændende. Valget bragte dog ingen Forandring i „Fælleskandidaterne“. Urmager Klint, Partikulier P. Hansen og Søren Jensen-Hyldegaard valgtes med henholdsvis 1626, 1376 og 1452 St. Af „Kampkandidaterne“ naaede Døgn højst, idet han valgtes med 1071 St., medens hans nærmeste „Konkurrent“, Købm. H. Agersted, fik 806 St.

Medens den lokale Presse havde afholdt sig fra Kommentarer af Kendelsen, fremkom der i „Børsen“ en Artikel, som citeredes i et af de stedlige Blade — og hvori Kendelsen karakteriseredes derhen, at den havde givet Svendsen fuld Oprejsning.

Nu var der forud for Valgene paa Generalforsamlingen den 6. Marts 1913 faldet en Bemærkning af Svendsen, som — refereret i „Venstres Folkeblad“ — skulde have sagt, at denne Artikel i „Børsen“ var „fremkommen paa Foranledning af Voldgiftskommissionen selv“.

I Bankraadmødet den 28. Marts 1913 blev dette Spørgsmaal opta-

get paany, idet Bankens Bestyrelse havde æsket Kommissionen angaaende disse Udtalelser.

Under 11. Marts 1913 afgav C. C. Clausen en Skrivelse til Ringsted Banks Bestyrelse, i hvilken det udtales, at „intet af Kommissionens Medlemmer har haft fjerneste Kendskab til Artiklen, før de læste den i Bladet.“ „Anser Bankraadets Formand det for nødvendigt at fremkomme med et offentligt Dementi af den fremsatte Paastand, saaledes som denne ganske naturligt maatte opfattes af Deltagerne i Generalforsamlingen, har jeg intet imod, at dette Brev offentliggøres in extenso. Kommissionen har i Kendelsen med tilstrækkelig Tydelighed udtalt sig om Parterne og har selvfølgelig ikke fundet Anledning til umiddelbart efter at supplere disse Udtalelser med Kommentarer i Dagspressen.“

Svendsen bemærkede for sit Vedkommende i Bankraadet, at han hverken havde udtalt, at Kommissionen havde skrevet eller inspireret Artiklen, og det, han havde sagt, at Kommissionen havde foranlediget Artiklen, saa han bevist ved selve Kommissionens Skrivelse, hvoraf det fremgik, at Artiklen var sendt til „Børsen“, men ikke andre Blade, navnlig ikke til de af Købm. Døgn paa Generalforsamlingen specielt udpegede, nemlig „Børsreferenten“ og „Social-Demokraten“.

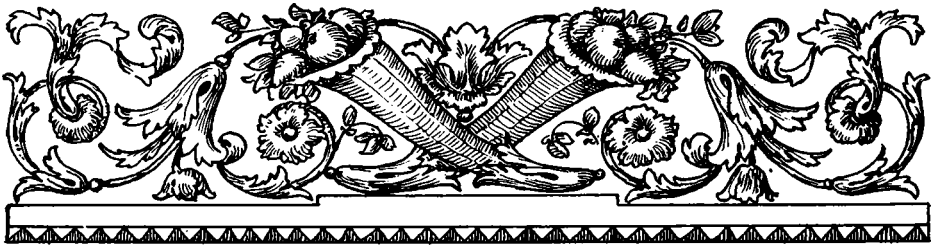
Døgn ønskede derefter Skrivelsen indført i Bankraadets Protokol, da han ikke kunde erkende, at Sagf. Svendsens Udtalelser var korrekte.

Bankraadet benyttede sig ikke af Bemyndigelsen til at offentliggøre *C. C. Clausens* Brev, der jo ogsaa vilde have rejst en ny offentlig Diskussion om alle de henhørende Forhold.

I selve Bankraadmødet sluttede man Dagen med i Enstemmighed at tegne 5000 Kr. Aktier i den ny *Ringsted—Køgebane*.

Men ogsaa i det følgende Bankraadmøde (den 19. November 1913) var der Rivninger, idet der fra Bestyrelsens Side stilledes Forslag om en Lønningsorden for hele Bankens Personale samt ang. Tantièmeordningen m. v. Dyrnlæge Poulsen tog Afstand fra den stedfundne Afstemnings Lovlighed og forbeholdt sig at føre Sagen frem paa den kommende Generalforsamling. Sagf. Svendsen sluttede sig i Hovedsagen hertil.

VERDENSKRIGENS AAR

Medens Ringsted Bank havde været „Krigsskueplads“ for voldsomme mindre Opgør, udviklede der sig et større og alvorligere Opgør, som havde sendt Skygger forud. Pengeknaphed, stigende Diskonto, faldende Kurser — „Uro i Udlandet, *Udsigt til evropæisk Krig* med Fare for, at vi kunde komme med“ — saaledes skildrede Bankens Formand paa Generalforsamlingen i Marts 1914 det Aar, der løb ud. Men samtidig var 1913 ogsaa det sidste Stigningsaar før Krigen. Udlaanene steg som Følge af stor Omsætning med Landejendomme og meget Byggeri. Usikkerheden viste sig dog paany ved Aarets Udgang, idet Fragtmarkedet brød sammen, og Kurserne paa de deraf bestemte Papirer var faldet betydeligt. Man drøftede ogsaa den Mulighed, at stedfundne Bankkrack (i Aalborg og Roskilde) kunde have øvet ængstende Indflydelse paa Sparerne. Og som tidligere talte man forbløffende rent ud med hinanden, som naar Dyrnlæge *Poulsen* paa Generalforsamlingen den 6. Marts 1914 udbryder: „Hvis vi ikke kan faa daglig Kontrol indført i Ringsted Bank, nedlægger jeg mit Mandat. Jeg vil ikke sidde i en Bank, hvor jeg ikke kan overse det, jeg har med at gøre. Efter at man har stjaalet 530,000 Kr. af Aalborg-Banken, føler jeg mig ikke sikker — jeg tror ikke, at der er noget i Vejen med Banken her; men der har været Spillere i Ringsted Bank, baade Forretningsførere, Kasserere og Bogholder. Vi har altsaa haft Betingelserne for en Affære i Ringsted Bank.“ *Degn* afviste enhver Paastand om, at Kontrollen ikke var, som den skulde være; tilmed havde man nu indført Revisionsinstituttet som Revision.

Drøftelsen af Sikkerheden indadtil i Banken kunde ikke paa det Tidspunkt vække nogen Uro udadtil. Alle var overbeviste om, at Banken stod bombefast. Da Sagf. N. Svendsen efter den foran refererede Kritik fra *Poulsens* Side tog Ordet, nævnte han imidlertid et Forhold,

som Mand og Mand imellem havde været drøftet, nemlig Oprettelsen af *en ny Bank i Ringsted*. „Ringsted Bank kan ikke,“ udtalte han, „vedblive at være Byens og Egnens eneste Bank, hvis der er en stor Minoritet, der intet har at skulle have sagt.“ Det, man fra Bankoppositionens Side satte ind for paa dette Tidspunkt, var navnlig Kravet om Forholdstalsvalg ved Bankraadsvalgene og Ansættelse af *to Direktører* i Banken. Det første modsatte Ledelsen sig paa det bestemteste, medens den stillede sig sympatisk overfor Tanken om at faa to Direktører; naar der ikke var truffet nærmere Foranstaltninger til en Løsning paa dette Grundlag, skyldtes det, at man imødesaa Fremkomsten af en ny Banklov. Iøvrigt fastholdt Ledelsen, at Bankraadet under den Ordning, som nu raadede, havde meget mere at sige end i Svendsens Tid. Endelig kunde Bankoppositionen med Tilfredshed pege paa, at den i 1912 gennemførte Ordning, der holdt Kurssvingningerne ude fra Driftsregnskabet, nu var sket Fyldest.

Skønt Diskussionen om Bankens Forretningsprincipper havde været skarp, var der dog som en Antydning af, at man fjernede sig fra de gamle Stridspunkter, idet Købm. Dègn anbefalede til Genvalg til Bankraadet Sagfører Svendsen. Derimod maatte man ved dette Valg tage Afsked med en af Mændene fra Bankens første Tid, Direktør *Ole Olsen*, Haslev, der efterhaanden følte sig saa nær knyttet til Haslev, at han ikke fandt det rimeligt at blive i Ledelsen af en Ringsted-bank. Af nye Mænd i Bankraadet indvalgte ved dette Valg Købm. *Chr. A. Jensen*, Ringsted, og Gdr. *Chr. Christensen*, Torped. Ved det efterfølgende ordinære Bankraadmøde (den 25. Marts 1914) forelaa der Meddelelse om, at Bankrevisor Andersen ikke ønskede Genvalg som Revisor; han fratraadte, og der bevilgedes ham en aarlig Pension af 500 Kr. I et Bankraadmøde af 8. August 1913 havde man bemyndiget Bestyrelsen til at træffe Arrangement med Revisionsinstituttet om en udvidet Revision i Banken.

Verdenskrigens Udbrud den 1. August 1914 betegner ogsaa for Ringsted Bank Indgangen til en bevæget Periode, der dog for de *indre* Forholds Vedkommende er betydelig fredeligere end den forudgaaende Tid.

Bankraadets første Møde efter Katastrofens Udbrud afholdtes den 12. August, og man skal ikke af Bankraadets nøgterne Protokol, ført med P. Hansens ligevægtige Pen se, at der hersker stort Røre.

Det vil sikkert interessere Bankens Aktionærer at læse Ordlyden af den Vedtagelse, som fandt Sted, og som her gengives efter Protokollen:

Bankens Filial i Ørslev.

„Aar 1914 den 12. August afholdtes ordinært Bankraadmøde med Dagsorden:

1. Meddelelse om et Par Laanesager.
  2. Beretning om Virksomheden i det forløbne Kvartal.
  3. Rente- og Diskonto-Spørgsmaal.
  4. Beretning fra det nedsatte Udvalg.
- ad 1. Formanden afgav Meddelelse om et Par Laanesager.
- ad 2. Formanden afgav Beretning om Bankens Virksomhed.
- ad 3. Bestyrelsen meddelte, at den havde forhøjet Udlaansrenten med 1 pCt., hvilket billigedes. Det vedtoges imidlertid at indstille Udlaan mod Prioritet. Samt at Indlaan til $4\frac{1}{2}$ pCt. atter modtages.

Det nedsatte Udvalg ang. Revidering af Bankens Love havde holdt Møde og forberedt Sagen til en endelig Vedtagelse ved et senere Bankraadmøde.“

(Underskrifterne).

Mere end dette kortfattede Protokollat fortæller den Beretning, som Købmand Dègn aflagde paa Bankens første Krigstids-Generalforsamling den 5. Marts 1915. Det vil have sin Interesse nu de mange Aar efter at se, hvorledes Banken havde taget den spændte Situation:

„Det har været et af de mest bevægede Aar, vi har oplevet. Det

store Opgør har kastet sine Dønninger ind over os. Men vi maa være glade, at vi er sluppet saa godt, som vi er. Vor Diskonto var ved Aarets Begyndelse 5 pCt. + $\frac{1}{4}$ pCt. Provision. Vi gik i Januar ned til $4\frac{1}{2}$, og paa det stod vi til August. Vi var da nødt til at gaa med til en Forhøjelse til $5\frac{1}{2}$ pCt. Vi standsede ligeledes vore Prioritetslaan for at holde paa Pengene; Bankraadet billigede dette Skridt. Da Nationalbanken anden Gang forhøjede Diskontoen, fulgte vi derimod ikke med. I Begyndelsen af 1915 er vi gaaet $\frac{1}{2}$ pCt. ned . . . Ved Krigens Begyndelse gik næsten hele Maskineriet i Staa. Folk var nervøse, turde ikke sætte Pengene i Bank, nogle begyndte at tage Penge ud. Vi fik udmærket Hjælp gennem Loven om, at der kun maatte uddrages 300 Kr. om Ugen. Vi benyttede os deraf med Lempe. Efterhaanden blev Tiderne roligere. Folk lod atter deres Penge staa, og uddragne Midler kom tilbage. Vi maatte staa i Forskud med store Udbetalinger fra England, da Pengene derfra kom sent frem. Landbrugsexporten er Drivhjulet i Maskineriet. Det mærkede vi, naar Pengene udeblev. I den sidste Del af Aaret har vi haft ret rigeligt med Penge. Vore Indlaan er steget med 6—700,000 Kr. Krigen bragte alle Værdier til at rutsche. Det gik ud over Fondsbeholdningen. 1. Juli var Tabet paa Fonds oppe paa 36,000 Kr. Det var ikke saa slemt; thi Tabet i første Halvdel af Aaret indvindes tit i sidste Halvdel. Men da Uroen kom, fortsattes Nedgangen. Først i August lukkedes Børsen, og det var godt; thi ellers er det ikke til at vide, hvorledes det vilde være gaaet. Pr. 1. Januar er Kurstabet 50,000 Kr., mest paa Obligationer. Efter 1. Januar (1915) har vi indvundet 30,000 Kr. af det hafte Tab, saa det er til at bære. Vi har tegnet Banken for 100,000 Kr. til Hjælp til *Kommunallaan til Igangsætning af Arbejder til Afhjælpning af Arbejdsløsheden*. Tillige har vi haft Brug for Penge til Handelen med Korn og Foderstoffer; det var en vigtig Sag, som vi har støttet med god Villie. Naar vi tjener godt, skyldes det ikke, at vi er for dyre; men fordi vi har en god og stor Forretning. I det kommende Aar skal vi være forsigtige. Det er strænge Tider, og vi ved ikke, hvorledes de vil udvikle sig. Men vi haaber paa Fremtiden, at vi maa komme ligesaa godt over det kommende Aar som over 1914.“

En Beretning som denne giver et ganske godt Indblik i, hvad der bevægede Sindene i dette Krigens første Aar.

Forøvrigt havde Banken netop dette Aar en betydningsfuld Mærkedag, idet Ringsted Bank nu havde existeret i 25 Aar. Under normale Forhold vilde et saadant Jubilæum ikke have gaaet ubemærket. Men Ti-

Bankens Filial i Glumsø.

derne var unormale — Bankstriden var endnu ikke endelig afsluttet, og Verdenskrigen hindrede al Tale om Festligheder.

Paa Generalforsamlingen udtalte Bankraadets Formand, *N. Schaldemose*, at Banken nu passerede sit 25de Aar og dermed naaede Myn-dighedsalderen. Med sine 10 Mill. Sparemidler staar den smukt. „Lad Resultatet være os en Spore til at se paa det Store og ikke fortabe os i Bagateller.“

Forhandlingen paa Generalforsamlingen var i Modsætning til tidligere præget af en maadeholden Tone. Kritiken, som rettedes af Sagf. *Svend-sen* og fhv. Folketingsmand *C. Ravn*, var af saglig Natur og sigtede særlig til at hindre en for stærk Stigning i Rentekravene.

Hovedforhandlingen drejede sig om de nye *Lovregler* for Banken. Fra Januar 1913 havde et Udvalg indenfor Bankraadet arbejdet med denne Sag. Den 29. Januar 1913 var der blevet nedsat et Udvalg be-staaende af: *N. Schaldemose*, *Ringsted*, *Chr. U. Hansen*, *Haugbyrd*, *A. Flensborg*, *H. J. Klint* og *A. Wengel*, alle af *Ringsted*. 28. Marts samme Aar var dette Udvalg blevet udvidet med *J. Chr. Larsen*, *Fjenneslev-*

magle, og Søren Jensen, Hyldegaard, og 25. Marts var Klint og Chr. U. Hansen som Følge af deres Stilling i Bestyrelsen udtraadt og i deres Sted var indvalgt Chr. Christensen, Torped, og Chr. A. Jensen, Ringsted.

Lovudkastet voldte mange Vanskeligheder paa Forberedelsens Vej; men til Gengæld naaede man ogsaa et Resultat, der kunde samle Enstemmighed ved den afsluttende Behandling.

Hovedspørgsmaalet i Lovudkastet var de nye Regler for Bankens *Administration*. Siden 1890 havde Organisationen været delt mellem *Bankraadet* og den af dette valgte *Bestyrelse*, som i Forening valgte en *Forretningsfører*, der ledede de daglige Forretninger i Henhold til en af Bankraadet og Bestyrelsen affattet Instrux og under Bestyrelsens nærmere Tilsyn.

Under den ny Ordning erstattedes Bestyrelsen af *Forretningsudvalget* og Forretningsføreren af *Direktionen*. Forretningsudvalget bestaar af en *Formand*, valgt ved kvalificeret Majoritet, og 4 Medlemmer, valgt for 2 Aar ad Gangen. Direktionen skal bestaa af „2 eller flere Direktører.“ Direktørerne leder de daglige Forretninger, dog skal Afgørelse af Laanebegæringer, Diskontering af Vexler samt Køb og Salg af Fondske i Samarbejde med Forretningsudvalget, af hvilket mindst 1 daglig skal komme til Stede i Banken. I Bankraadets Afstemninger indførtes Forholdstalsvalgmaade (derimod ikke paa Generalforsamlingen).

Forhandlingen om Lovudkastet gav i Virkeligheden ikke Anledning til principielle Uoverensstemmelser. Man havde overvejet forskellige Muligheder for den fremtidige Organisation, bl. a. at nøjes med et Forretningsudvalg paa 3 Mand eller et Kontroludvalg, men man enedes uden Vanskeligheder om at fastlægge den foreslaaede Linie.

Som Udtryk for „Jubilæumsstemningen“ foreslog baade Svendsen og Dègn Genvalg af de afgaaende Bankraadsmedlemmer og enstemmigt Nyvalg. Helt lykkedes det vel ikke at gennemføre Jubilæumsstemningen, idet der maatte stemmes skriftligt.

Men Søren Jensen, Hyldegaard, der siden Ole Olsens Tilbagetræden havde været Ordstyrer ved Generalforsamlingerne, kunde dog slutte denne med at udtale sin Glæde over, at vi nu var vendt tilbage til fredelige Tilstande i Ringsted Bank.

De fire egentlige Krigsaar, 1915, 1916, 1917 og 1918, viser en overordentlig betydningsfuld Udvikling for Ringsted Bank. Indlaanskapitalen voxer fra 8,2 Millioner i 1915 til 15,8 Mill. i 1918, Folio- og Korrespondenters Konto voxer fra 0,5 Mill. Kr. til 0,8 Mill., Vexelkontoen stiger fra 1,7 Mill. Kr. til 4,4 Mill. Kr., Haandpantlaan fra 0,6 til 0,7 Mill.

Bankens Filial i Gørlev.

Kr., Kautionslaan fra 0,5 til 0,9 Mill., Prioritetslaan fra 2,7 Mill. til 5,6 Millioner Kr.

Naar man gennemlæser i Sammenhæng Beretningerne for de forskellige Aar, finder man ejendommelige Udtryk for den skiftende Stemning og den Følelse af Usikkerhed, der raader trods al Velstand.

Om 1915 hedder det: „Aaret, der er gaaet, har trods al Uhygge været godt for de neutrale Stater. Det har bragt uventede Fordele, som er kommet Landet til Gode: Landbrug, Handel og Industri, men særlig Skibsfarten, der har tjent helt ovenud; Tab har der egentlig kun været paa Valutakurserne. Marken faldt fra 88 til 63 $\frac{1}{2}$, Sterling fra 19,50 til 16,83. Den stærke Stigning i Landejendomspriserne har forrykket alle Forhold; vi kan ikke mere følge med i Vurderingerne. Forsigtighed maa der til.“

Om 1916 hedder det: „Aaret har været roligt; det har været et brilant Bankaar. Der har været rigeligt med Penge, fordi de neutrale Lande har høstet Gavn af de abnorme Tilstande. Men Højkonjunkturerne vil jo ikke blive ved, og man maa haabe, at Omslaget ikke bliver for brat.

I Banken bygger vi ikke for meget paa de ekstraordinære Tilstande. Det vil ikke være rigtigt at være altfor optimistiske.“

Om 1917: „Det kan ikke staa Maal med sin store Forgænger. 1917 begyndte med den lammende U-Baads Krig, der efterhaanden lammede alle vore Erhverv. Manglende Tilførsler har sat vore Erhverv i Staa. Landbruget mangler Foderstoffer, Industrien Raastoffer, danske Skibe er i stort Tal blevet skudt ned. Naar de efter Krigen skal erstattes, vil det blive en alvorlig Sag. *Landbrugets Besætninger er reducerede, Lagrene for Handel og Industri er tomte.* Dette har ført en Mængde Penge ind paa Markedet.“

Og endelig om 1918: „Krigens Ophør er Aarets største Begivenhed. Vi har hidtil følt os paa usikker og gyngende Grund. Der er Tegn til, at Udviklingen har kulmineret. Det har været et godt Bankaar med Fremgang paa alle Konti.“

Disse korte Uddrag af Aarsberetningerne markerer Udviklingslinien, men mange andre Spørgsmaal snor sig ind mellem de rent bankmæssige.

I denne Fireaarsperiode *udvider Ringsted Bank to Gange sin Aktiekapital*: i 1917 fra 1—2 Mill. Kr., i 1919 fra 2 til 4 Mill. Vedtagelsen af den første Udvidelse gik ikke af uden Modstand. Denne — den fjerde — Udvidelse begrundedes med den store Pengerigelighed; ved en saadan Udvidelse vil man blive i Stand til at imødegaa kommende Tidens Opgaver, nye Baner medfører nye Foretagender og nye Opgaver for Banken. Forslaget anbefaledes af baade Dyrnlæge *Poulsen* og Sagfører *Svendsen*, mens *N. Nielsen*, Farringløse, rejste en ret skarp Modstand mod Udvidelsen, der vilde blive en Kapitalanbringelse delvis i Spekulationsøjemed. Sagf. *Svendsen* svarede bl. a.: „Banken bliver ydedygtigere, naar den faar større Aktiekapital, større Tillid og større Virkemidler.“ Vedtagelsen skete med 150 St. mod 4. Det følgende Aar kunde *Formanden* meddele, at Udvidelsen var gaaet glat, væsentlig til de gamle Aktiehavere.

Den femte Udvidelse (i 1919) gav overhovedet ikke Anledning til Diskussion, end ikke til skriftlig Afstemning. Udvidelsen til de 4 Millioner vedtoges ved Haandsoprækning.

Mange Opgaver af særegen Karakter meldte sig i disse Aar. Til 1917 havde Banken anbragt ca. 100,000 Kr. i Kommunallaan. I 1917 deltog Banken i flere *Laan til Kommuner* efter en Skala sammen med andre Banker ($\frac{2}{3}$ af Bankens Balance) 120,000 Kr. *Ringsted Kommune* havde faaet et Laan paa 300,000 Kr. til Finansiering af Kommunens Overtagelse af Klostergodset i 1917 osv.

DE SIDSTE 10 AAR

Med Aaret 1919 begynder den falske Pengerigeligheds Krise for Alvor. For Landbruget havde dette Aar — det første efter Krigen — været et Skuffelsens Aar. Udførslen havde været ringe i Sammenligning med Indførslen. Landbrugsudførslen havde haft en Værdi af 500 Mill. Kr., vor samlede Udførsel havde andraget 900 Millioner; men vor samlede Indførsel var 2500 Millioner. Da brast Kronen af Rigets Haand. Den Krise, som Krigsaarenes stigende Pengemasse og synkende Beholdninger havde lagt Grunden til, stod nu ikke foran Porten, men indenfor denne.

Det lyse Syn, der trods alt raadede, hængte sammen med Glæden over Krigens Afslutning og Sønderjyllands Hjemkomst. Banken skænkede 10,000 Kr. til *Sønderjysk Fond*.

Naar man gennemlæser Referatet af Bankens Generalforsamling den 4. Marts 1920, faar man et stærkt Indtryk af, hvorledes det stedlige Pengeinstitut saa' paa Sagernes Udvikling. Formandens Beretning er præget af stor Forsigtighed: Aaret har ikke været ubetinget godt. Der er opstaaet Pengeknaphed i sidste Del af 1919. Vi begyndte i Danmark under Pengerigeligheden meget fornuftigt med at betale vor Gæld og indfri vore Obligationer og Aktier. Men vi blev ikke ved at være lige fornuftige. Exemplet kom fra oven. Baade Stat og Kommune var lidt flottere end nødvendig. Der blev spekuleret i Rubler og Mark. Efter Krigen var vi udhungrede, alle var vi ivrige efter at købe. Maaske har vi købt rigeligere, end der var Grund til. Vi regnede med stor Transithandel. Den skuffede. Varerne ligger i Frihavnen og har ikke kunnet videresendes. Det gælder nu om at hæve Kronen; det sker ved at arbejde mere, producere mere og være mere økonomiske. Vi har forhøjet Renten til 5 pCt. Men vore Udlaan overstiger betydeligt de Penge, der er gaaet ind.

Naar man læser dette Uddrag 10 Aar efter at Talen er holdt, ser man, hvor forsigtigt der er disponeret i Banken i den „gode Tid“; Dègn kunde slutte sin Beretning med at fastslaa, at Ringsted Bank *ikke havde ladet sig rive med af Bølgen*. Generalforsamlingen 1920 var en *tavs* Generalforsamling, ikke et Ord blev udtalt af Aktionærerne. Alle Valg var Genvalg. De, der overværede den, erindrer maaske, at deres Tanker ikke var helt rolige for, hvad der skulde komme. Men til Banken som saadan var der ingen Mistillid. Der var Tavsheden det bedste Bifald.

Aaret 1920 bragte mange og store Begivenheder. Ringsted Bank deltog i dette Aar sammen med andre Provinsbanker i *Kronelaanene til Sønderjylland* til Afvikling af Markprioriteterne. Men i den hjemlige Kreds maatte Banken suspendere Tanken om nye Prioritetslaan, da Pengemarkedet var knapt og Diskontoen høj. Paa sin Fondsbeholdning tabte Banken det Aar 215,000 Kr., der dækkedes ved Overførelse af 200,000 Kr.

Nævnte Aar (1920) faldt Højesterets Dom i en for Banken vigtig Sag, som Banken havde anlagt mod Skattedepartementet. Da denne Sag i Penge er den største, Banken har haft, da den viser interessante Sider af Tildragelserne i Krigsaarenes økonomiske Forhold, og da den var meget omtalt i sin Tid, vil det være naturligt at aftrykke saavel Landsrets- som Højesteretsdommen. Landsretsdommen, der blev afsagt den 8. September 1919, lyder:

„I et under 14. Februar 1917 udfyldt Skema til Selvangivelse angav Aktieselskabet Banken for Ringsted og Omegn, Ringsted, i Henhold til Lov af 8. Juni 1912 om Indkomst- og Formueskat til Staten sin skattepligtige Indkomst for Regnskabsaaret fra 1. Januar 1916 til 31. December 1916 til 229,746 Kr. I Tilslutning til Selvangivelsen, der indsendtes til Ligningskommissionen for Ringsted Købstad, gav Banken derhos ved Skrivelse af s. D. nærmere Oplysning om den Maade, paa hvilken Indkomsten — rettelig 229,746 Kr. 46 Øre — var fremkommen, ligesom Banken oplyste, at der i Beregningen ikke var medtaget den Kursavance, der havde været paa Bankens Beholdninger af Fonds og Aktier, idet denne Kursavance i Henhold til § 14 i Bankens Love blev tilskreven Delkredereffonden og Banken hverken drev Spekulation eller Forretning med Fondsbeholdningen.

Ligningskommissionen tog imidlertid ikke Bankens Selvangivelse til Følge, men ansatte Bankens Indkomst til 585,768 Kr. 43 Øre.

Herover klagede Banken til Skatteraadet for Sorø Skattekreds, der imidlertid stadfæstede Ligningskommissionens Ansættelse, idet det udtaltes, at der til Bankens Indkomstangivelse vilde være at lægge saavel den paa Fonds og Aktiers Konto indvundne Avance 338,761 Kr. 97 Øre som 17,260 Kr., der var indvunden paa Reservefondens Fondskonto.

Over denne Ansættelse klagede Banken dernæst til Landsoverskatteraadet, men ved Landsoverskatteraadets Kendelse af 14. Juni 1918 stadfæstedes den af Skatte-

Bankens Filial i Sneslev.

raadet for ovennævnte Skatteaar foretagne Ansættelse af Bankens Indkomst til 585,768 Kroner.

Paa Grundlag heraf beregnedes det Beløb, som Banken vilde have at svare i Merindkomstskat til Staten for Skatteaaret 1917—18 til 118,104 Kr., og ved Rekvisition af 15. Juli 1918 med paategnet Udpantningskendelse af s. D. anmodede Ringsted Købstads Magistrat Fogeden i Ringsted Købstad om at inddrive Beløbet ved Udpantning.

Banken protesterede mod Udpantningsforretningens Fremme, og der udspandt sig herefter for Fogedretten en Disput, under hvilken Skattedepartementet, der nu gav Møde ved den konstituerede Kammeradvokat, principalt paastod Forretningen fremmet for ovennævnte Beløb 118,104 Kr., subsidiært for 113,260 Kr., medens Banken hævdede, at den kun skulde betale i Skat 13,140 Kr., subsidiært 55,250 Kr. og mere subsidiært 113,260 Kr.

De paagældende Beløb fremkom i Henhold til følgende Beregning:

A. 1. Skattedepartementets principale Paastand:

Indkomst i 1916	585,768 Kr.
÷ Indkomst gennemsnitlig for de 3 Sammenligningsaar	164,058 —
	<u>Igen.. 421,710 Kr.</u>

afrundet til 421,800 Kr., hvoraf skal beregnes 28 pCt. med 118,104 Kr.

2. Skattepartementets subsidiære Paastand:

Indkomst i 1916	585,769 Kr.
÷ Kursavance paa Reservefonden	17,260 Kr.
÷ ovennævnte Indkomstgennemsnit	164,058 —
	<u>181,318 —</u>
	<u>Igen.. 404,450 Kr.</u>

afrundet til 404,500 Kr., hvoraf skal beregnes 28 pCt. med 113,260 Kr.

B. 1. Bankens principale Paastand:

Indkomst i 1916	585,768 Kr.
÷ Kursavance paa Delkrederefonden, nemlig:	
realiseret Avance	146,756 Kr.
urealiseret Avance	192,006 —
	<u>338,762 Kr.</u>
÷ do. paa Reservefonden	17,260 —
	<u>356,022 Kr.</u>
÷ ovennævnte Indkomstgennemsnit	164,058 —
	<u>520,080 —</u>
	<u>Igen.. 65,685 Kr.</u>

afrundet til 65,700 Kr., hvoraf skal beregnes 20 pCt. med 13,140 Kr.

2. Bankens første subsidiære Paastand:

Indkomst i 1916	585,768 Kr.
÷ ureal. Kursavance paa Delkrederefonden	192,006 Kr.
÷ Kursavance paa Reservefonden	17,260 —
÷ ovennævnte Indkomstgennemsnit	164,058 —
	<u>373,324 —</u>
	<u>Igen.. 212,444 Kr.</u>

afrundet til 212,500 Kr., hvoraf skal beregnes 26 pCt. med 55,250 Kr.

3. Bankens anden subsidiære Paastand:

Idet denne Paastand er lig med Skattedepartementets subsidiære Paastand, henvises til den ovenfor under A. 2. opførte Beregning.

Ved bemeldte Fogedrets Kendelse af 3. Marts 1919 blev Bankens første subsidiære Paastand tagen til Følge, idet det eragtedes, at Udpantningsforretningen vilde være at fremme for 55,250 Kr.

Denne Kendelse har Appellanterne, fornævnte Aktieselskabet Banken for Ringsted og Omegn, Ringsted, indanket her for Retten, hvor de har gentaget deres for Fogedretten nedlagte principale Paastand og subsidiært paastaaet Fogedretskendelsen stadfæstet, medens de Appelindstævnte, ligeledes fornævnte Skattedepartementet, efter udtagen Kontraappelstævning ved den konstituerede Kammeradvokat har paastaaet Udpantningsforretningen tillagt Fremme for hele det Banken paalignede Skattebeløb 118,104 Kr. foruden Udpantningsforretningens Omkostninger.

Begge Parter har derhos paastaaet sig tilkendt Sagens Omkostninger, efter Kontraappellanternes Paastand herunder Salær til Kammeradvokaten.

Som det vil ses, angaar Retstvisten det Spørgsmaal, om den Kursavance, der er indvunden paa Hovedappellanternes ovennævnte Beholdning af Fonds og Aktier, hvad enten denne Kursavance er konstateret ved Salg (realiseret) eller kun konstateret ved

Bankens Filial i Nyrup.

de pr. ultimo December 1916 noterede Kurser paa de paagældende Værdipapirer, skal medregnes til Hovedappellanternes skattepligtige Indkomst ved deres Ansættelse til Skat for Skatteaaret 1917—1918.

Foreløbig bemærkes, at det for Spørgsmaalets Afgørelse maa blive uden Betydning, at Kursavance og Kurstab ifølge § 14 i Bankens Love skal tilskrives og afskrives dens Delkrederefond uden at optages i Driftsregnskabet, idet saadan af Hovedappellanterne selv truffen Bestemmelse ikke kan være bindende for, hvorledes den skattepligtige Indkomst skal udfindes, og paa den anden Side skal fremhæves, at Hovedappellanterne hidtil i en Aarrække i Overensstemmelse med den — som det maa antages — for Bank-Næring gældende sædvansmæssige Ordning i Driftsregnskabet har optaget saavel realiseret som urealiseret Kursavance og Kurstab og først i 1916 af en nærmere angiven Grund har opstillet Driftsregnskabet paa afvigende Maade.

Der maa antages at være Enighed om, at Retstvists Afgørelse beror paa en Fortolkning af Reglerne i §§ne 4 og 5 i Lov Nr. 144 af 8. Juni 1912 om Indkomst- og Formueskat til Staten, til hvilken Lov saavel Lov Nr. 129 af 10. Maj 1915 om en overordentlig Indkomstskat til Staten som de senere Love om samme Emne henviser; men medens Skattedepartementet hævder, at dets principale Paastand har Hjemmel i fornævnte § 4 a, hvorefter Indkomstskat bliver at svare af „Udbytte af Næring eller Virksomhed“, hvortil in casu maa henregnes ogsaa den urealiserede Avance paa en Banks Beholdning af Værdipapirer, hævder Hovedappellanterne i første Række,

at de falder ind under de til § 4 modsvarende Undtagelsesbestemmelser i § 5, nemlig § 5 a, idet de hverken driver Handel eller Spekulation med deres Beholdning af Værdipapirer, hvoraf de i det paagældende Regnskabsaar kun har solgt en saadan Brøkdæl, at dens Afhændelse kun kan ses under Synspunktet: naturlig Realisation.

Medens der nu findes at maatte gives Skattedepartementet Medhold i, at den omtvistede Skattepligt følger af ovennævnte § 4 a, hvorefter Udbyttet af Bankens Virksomhed beskattes som Indkomst, kan der paa den anden Side ikke gives Banken Medhold i, at § 5 a for dens Vedkommende indeholder nogen Afvigelse eller Undtagelse fra den fremhævede Hovedregel.

Bankens Anbringelse af en Del af dens Midler i Fonds og andre Værdipapirer af nogenlunde let realisabel Art maa betragtes som et Led i dens Virksomhed som Bank — dens Næringsvej —, idet dens Likviditet ikke paa anden Maade tilstrækkelig kunde værnes i paakommende Tilfælde.

De paagældende Fonds og Værdipapirer er da ikke i anden Forstand „Formuegenstand“ for Banken end f. Ex. dens Kassebeholdning er; og der savnes Hjemmel til, at Banken skulde mere eller mindre vilkaarlig kunne udsøndre visse Værdipapirer, saaledes at den paa disse faldende Gevinst — eller Tab — skulde kunne anses som skatteretlig set holdt uden for Indkomsten.

Som Følge af det saaledes anførte vil Skattedepartementets principale Paastand være at tage til Følge, uden at det faar nogen Interesse at komme ind paa, hvad der iøvrigt fra Parternes Side er anført i Sagen. Den indankede Kendelse vil herefter være at forandre, saaledes at den begærte Udpantning bør nyde Fremme for 118,104 Kr. — foruden Omkostninger ved Forretningen, medens Sagens Omkostninger her for Retten efter Omstændighederne findes at kunne ophæves.

Thi kendes for Ret:

Den ovennævnte Udpantning bør nyde Fremme for hele det Hovedappellanterne Aktieselskabet Banken for Ringsted og Omegn, Ringsted, paalignede Skattebeløb: 118,104 Kroner foruden Omkostninger.

Sagens Omkostninger for Overretten ophæves.

— Intet Stempelforbehold her for Retten.

Udskriftens Rigtighed bekræftes.

Den kgl. Landsover- samt Hof- og Stadsrets Justitskontor i København,
den 8de September 1919.

Frederiksen.

Weber Hansen.

Højesterets Dom i samme Sag faldt den 28. Oktober 1920 og lød:

„Efter Indholdet af § 4 a og § 5 a i Lov Nr. 144 af 8. Juni 1912 maa den Kursavance, som den appellerende Bank har indvundet i Aaret 1916 ved Salg af Værdipapirer (den „realiserede“ Avance) betragtes som en Del af Bankens skattepligtige Indkomst. Efter de for Banken gældende Love har Banken nemlig til Formaal at udføre enhver under Bankvirksomhed hørende Forretning, og herunder falder netop bl. a. Omsætning af Værdipapirer, og under Sagen er det da ogsaa oplyst, at Banken i stort Omfang har omsat saadanne Papirer.

Hvad dernæst den „urealiserede“ Kursavance angaar, vilde det vel efter Indhol-

Bankens Filial i Jydstrup.

det af de fornævnte Lovbestemmelser i og for sig have været berettiget for Banken saavel at henregne saadan Avance til Aarets Indkomst som at behandle den som faldende udenfor Indkomsten. Men naar Forholdet — som det her under Sagen er oplyst — er det, at Banken i en Række Aar indtil Aaret 1915 inklusive med Skattemyndighedernes Godkendelse og overensstemmende med den af Banker sædvanmæssig brugte Fremgangsmaade saavel i dens Regnskaber som i dens Skatteangivelser ikke har sondret mellem „realiseret“ og „urealiseret“ Kursavance og Kurstab, maa Banken være afskaaret fra for Aaret 1916 at benytte en anden Fremgangsmaade.

Endelig bemærkes, at det skatteretlig set maa være uden Betydning, paa hvilke af Bankens Konti Kursavance og Kurstab er opført, og dette gælder særlig ogsaa den Del af saadan Avance og Tab, der vedrører de til Bankens Reservefond hørende Værdipapirer.

I Henhold til det Anførte vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Banken vil derhos have at betale 600 Kr. i Salær for Højesteret til den konstituerede Kammeradvokat.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellanten, Aktieselskabet Banken for Ringsted og Omegn, til den konstituerede Kammeradvokat 600 Kr. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kr.“

Conform Højesterets Domprotokol.

Højesterets Justitskontor, den 29. Oktober 1920.

Birger Clausen.

Generalforsamlingen i 1921 omtaler, at der har været lidt Nervøsitet blandt Publikum; men for Bankens Forretninger var det et straalende Aar. Banken naaede i Omsætning nær op mod $\frac{1}{2}$ Milliard. En af Bankens gamle Støtter, *Chr. Ultr. Hansen*, forhen Haugbyrd, var gaaet bort, og ved Valget af hans Afløser blev der stemt paa ikke mindre end 6 Kandidater, blandt hvilke Sognef. *P. Hansen*, Hømb, blev den sejrende. To andre af Bankens gamle prøvede Støtter — begge tidligere Medlemmer af Bestyrelsen — *P. Hansen*, fh. Ørslevvester, og Boghandler *N. P. Hansen* døde ogsaa i 1920. *P. Hansen* var endnu ved sin Død Revisor. Han afløstes af Købm. *H. A. Bang* med Direktør *Rolff* som Suppleant.

I Aarene efter 1920 sætter Erhvervskrisen ind under skiftende Former, Værdiernes Fald, ramlende Banker osv. skaber nogen Nervøsitet. Paa Generalforsamlingen 1922 nævnes „vilde Rygter“. Men heroverfor kunde det oplyses, at Bankens Tab kun havde været 10,000 Kr., der afholdtes af den for saadanne Eventualiteter beregnede Extrakonto. Og paa Generalforsamlingen var dette Aar mødt en gammel Medarbejder i Banken, Inspektør *Madsen*, Trollesminde, der i en grundig Tale opgjorde hele Bankens Stilling, set udefra, og kom til det Resultat, at Overskudet, som Banken mødte med for 1921, faktisk var det største, den nogensinde havde haft. *Madsen* sagde samtidig nogle Ord, der havde Ærinde til den almindelige økonomiske Situation, idet han overfor de paa den Tid højt rejste Krav om Moratorium erklærede, at Moratorium for hvemsomhelst ikke var Vejen, men Hensynsfuldhed mod Kreditorerne var paa sin Plads. Og til denne Opfattelse sluttede Bankens Ledelse sig. Iøvrigt fremsatte Bankdirektør *Graversen* ved denne Generalforsamling nogle Udtalelser, der angav Linien for Bankens Styresæt i disse Aar; navnlig mHt. Prioritetslaanene: „Den Realkredit, som Banken yder, er saaledes funderet, at Ringsted Bank kan se Fremtiden i Møde med Fortrøstning. Der føres nøje Tilsyn med Udlaanene. Realkrediten er ordnet paa den Maade, at der finder hurtig Realisation Sted. Dette gælder særlig de højere Krigstidslaan, der gennemgaaende amortiseres saa hurtigt, at vi haaber derigennem paa Forhaand at have modvirket Nedgangen.“

Ogsaa det følgende Aar (1922) var et kritisk Aar, ikke fordi Forretningerne var aftagende tværtimod, men fordi de mange Sammenbrud — og navnlig Landmandsbankens — gjorde Folk nervøse, saa de, som Købm. Dègn udtalte, „tabte Tilliden til Bankerne, baade de retfærdige og uretfærdige“. For første Gang i dette Tidsafsnit sank Indlaansmid-

Bankens Filial i Fjenneslev.

lerne et Par Millioner. „Vi synes, det er meningsløst, at Sparerne har ladet det gaa ud over os,“ fortsatte Døgn sin Tale. Paa Generalforsamlingen i 1923 mærker man, at den ny Tid med dens Sparsommelighedskrav sætter ind; flere Aktionærer retter under elskværdige Former Henstilling til Bankraadet om at skærpe Økonomien overfor sig selv, Bemærkninger, som Bankdirektør Graversen gendrev, ved Henvisning til, at i Virkeligheden gaves der yderst ringe Vederlag. Omsætningen gik i 1922 ned med 22 Millioner — den da stedfindende Pristilpasning. Udviklingen fortsættes i det følgende Aar (1923). I dette Aar steg Diskontoen i København til 7, og Ringsted Bank maatte forhøje indtil $5\frac{1}{2}$. Udlaanene truedes noget paa Grund af Pengebehovet, men Indlaansmidlerne holdt sig nogenlunde konstante, saaledes at Banken ved at operere med stor Forsigtighed kom igennem uden at behøve at røre sine Udlaan. Paa Fondsbeholdningen havde Banken en Avance paa 210,000 Kr. Banken holdt i disse Aar sit Udbytte paa 8 pCt., men der var paa Generalforsamlingen i 1924 en Antydning af, at blev det ved at gaa frem, maatte man op til 10 pCt. Paa Generalfor-

samlingen i 1925 krævedes denne Antydning bilagt med Handling, idet bl. a. Gdr. Doose, Hømb, stærkt betonedede, at det var lovligt lidt, naar Diskontoen var 7, kun at give 8 pCt. Men Banken var forsigtig. De voldsomme Svingninger i det økonomiske Liv tilkendegav sig gennem et Tab paa Fondsbeholdningen af 219,000 Kr. Som Sagf. *N. Svendsen* anførte det i Udbyttediskussionen betød dette Tab 5 pCt. af Aktiekapitalen: „Jeg vil hellere en Del Aar i Træk have 8 pCt. i Udbytte, end at Udbyttet skal svinge mellem 5 og 10. For er der noget, der giver Anledning til Snak, er det en saadan Svingning.“ Og Dègn tilføjede i samme Linie: „Det er af større Betydning, at vore Reserver er store end at give et stort Udbytte. Naar vi naa'r op til de 10 pCt., skulde det jo ikke gerne være svingende.“ Der er vist første Gang i Bankens Aar efter 1908—09, at man saa de to Mænd, der hver havde betydet saa meget for Banken, paa samme Linie. Under den Drøftelse, som fandt Sted, udtalte Svendsen bl. a.: „Jeg er maaske den, der har Ansvaret for, at Aktiekapitalen er blevet saa stor, men i Tider som dem, vi har haft, har det været godt, at vi har haft saa stor en Aktiekapital.“ Dègn: „En stor Del af Aktionærerne har haft Fordelen af at kunne være med til at udvide Aktiekapitalen til pari.“ Atter her var de to Mænd paa samme Linie. Gennem en Lovændring i 1925 sikrede Banken sig ikke alene sit gamle Navn „Banken for Ringsted og Omegn“, men ogsaa Navnet „Ringsted Bank“, der ligesaa ofte anvendes. Denne Lovændring vedtoges sammen med en Ændring af Tantième-Bestemmelserne, og det Hele godkendtes ved en paafølgende extraordinær Generalforsamling den 25. Marts 1925. Denne Generalforsamling blev mod Forventning Stedet for en livlig Forhandling, idet *Niels Nielsen*, Farringløse, saa ligesom et Forsøg paa Monopoldannelse, idet Banken vilde lægge Beslag paa et Navn til, en Opfattelse som Bankdirektør Graversen bekæmpede. Iøvrigt optoges Drøftelsen af Rentespørgsmaalet, idet Niels Nielsen ud fra Betragtningen af den Krise, som var under Udvikling, mente, at man ved at slaa $\frac{1}{8}$ af Udlaansrenten og lægge $\frac{1}{8}$ paa Indlaansrenten kunde tilvejebringe et rimeligere Forhold, en Tanke som bekæmpedes fra Bankens Side med, at den vilde give en for smal Margin. *N. Svendsen* svarede for sit Vedkommende, at københavnske Bankmænd fandt, at Ringsted Bank laante altfor billigt ud. „Vi betragter os som en Sparekasse, der skal administrere Egnens Penge paa bedst mulig Maade.“

Det var sidste Gang, *N. Svendsen* talte ved Generalforsamlingen i det Pengeinstitut, han 35 Aar i Forvejen havde givet Stødet til Opret-

telsen af. Han døde den 6. December 1925, og paa Generalforsamlingen i 1926 mindedes han af Bankraadets Formand, *N. Schaldemose*, baade som Medstifter, Bankraadsmedlem og som en af Bankens største Forretningsforbindelser.

N. Svendsen var ved sin Død 67 Aar. Han var født 24. August 1858 paa Fanø som Søn af en Skibsfører og var som 27-aarig kommet til Ringsted, hvor han altsaa ved sin Død havde virket i 40 Aar. Han var Medlem af Bankraadet til det sidste, han betragtede Banken som „sit Barn“ og vogtede nøje paa alt, hvad der skete i Banken, ligesom adskillige af dem, der arbejdede i Banken, var udgaaet fra hans Kontor. Men sine sidste Aar tilbragte han paa Kærup, som han havde tilkøbt i 1915. Sin Interesse for offentlige Anliggender viste han dog baade ved aktive Handlinger (Spørgsmaalet om St. Bendts Kirkes Fri-læggelse) og ved Udtalelser i snævrere Kredse (Tolvmandsforeningen).

Spørgsmaalet Bankens Administrationsudgifter var paa de forudgaaende Generalforsamlinger blevet drøftet, og der var ogsaa blevet rejst Kritik over disse. Dette gav ved Generalforsamlingen i 1926 en af Bankens tidligere Bankraadsmedlemmer Inspektør Madsen, Trollesminde (forhen Slangstrupgaard), Anledning til at opstille en Sammenligning mellem 4 Bankinstituter, og paa Basis af de derved gjorte Erfaringer fastslog han: „Omkostningerne i Ringsted Bank er smaa, ligegyldigt efter hvilket Forhold de beregnes.“ Naturligvis opnaedes der ikke fuld Enighed derom. Men Drøftelsen afstedkom ingen skarpe Opgør.

Man stod ved Udgangen af 1925 i Valutasituationens anspændte Tegn. Omsætningen sank i 1925 fra 414 til 408 Millioner, ikke fordi Banken havde mindre at bestille, men fordi den begyndende Kronestigning medførte faldende Varepriser. Med nogen Ængstelse saa man Aaret 1926 i Møde. „Værdierne vil gaa stærkt ned,“ hedder det i Beretningen, „og mange af Forretningsverdenen og Landbostanden vil ikke kunne staa Krisen igennem.“ Men forretningsmæssigt set var Banken iøvrigt uanfægtet. Den gik for Aaret 1925 atter op til de 10 pCt. i Udbytte. 1926 blev det store Kriseaar. Landbruget tog i dette Aar 360 Mill. Kr. *mindre* hjem for sin Udførsel end Aaret forud — dvs. 1 Million om Dagen. Handelen tabte paa Varelagrene, Industrien ramtes af Arbejdsløshed. Ringsted Bank gik i denne Situation noget paa egen Haand, idet den, skønt Renten allerede var nedsat, foretog en yderligere Rente-nedsættelse pr. 1. Juli 1926. Man havde regnet med, at Sparekasserne vilde følge Trop; men dette blev en Skuffelse. Indlaanskapitalen sank, men det var forøvrigt ikke Bankledelsens Opfattelse, at dette skyldtes

RINGSTED BANKS SAMLEDE RESERVER

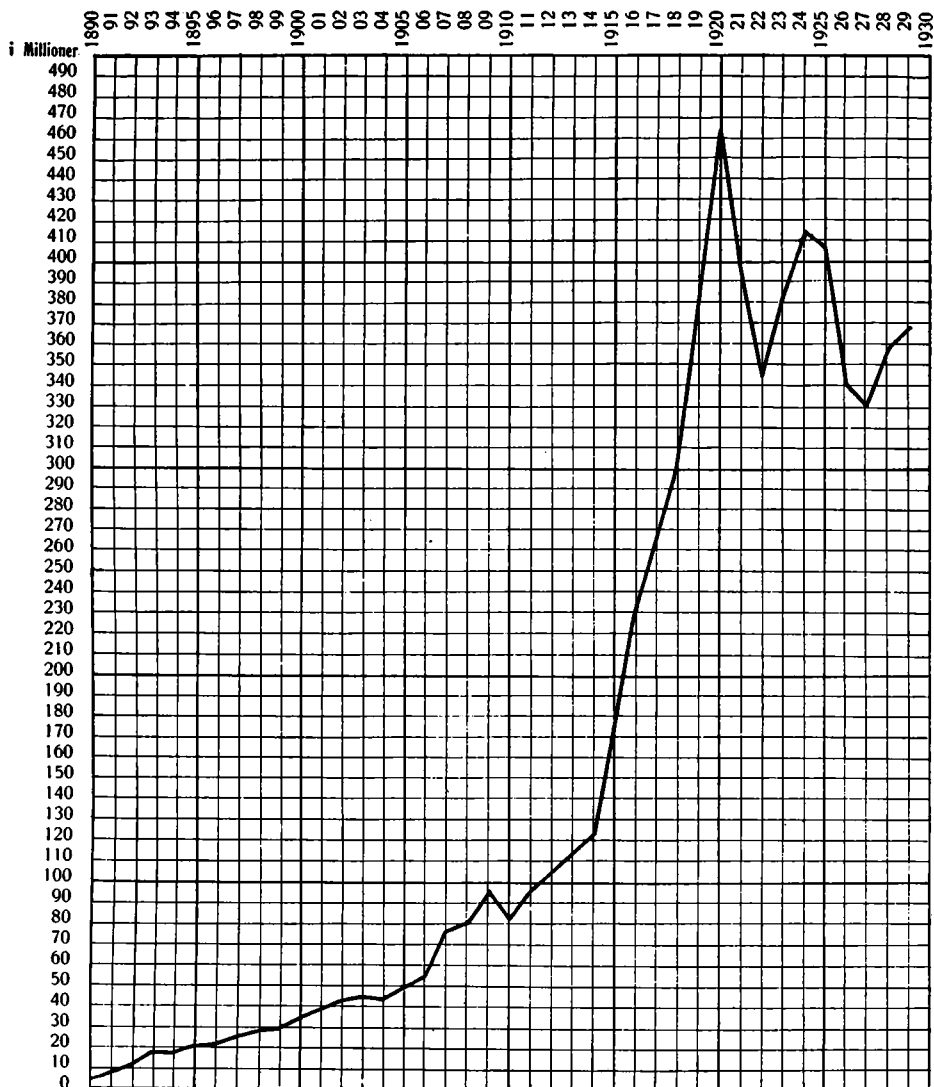
I AARENE 1890—1930

Rentenedsættelsen, snarere derimod Pengeknapheden i det Hele taget. Aaret 1927 blev ikke meget bedre. Endnu virkede Kronestigningen baade paa Priser, Forrentning og offentlige Udgifter. I sin Beretning om Aaret 1927 — den sidste Beretning, han skulde komme til at aflægge — udtalte Købm. Døgn bl. a.: „Vi mente at være naaet til Bunden med Aaret 1926, men dette holdt ikke Stik. Vi er ikke engang endnu sikre paa, om vi har naaet den. Industrien har haft noget bedre Kaar, Skibsfarten viser ogsaa Lysning i første Halvdel, men i sidste Halvdel af Aaret ligger mange Skibe oplagte. Landbrugets Kaar bringer vedvarende Skuffelser. De to sidste Aars Høst har svigtet. For andre Stænder spiller denne Landbrugets Stilling en stor Rolle. Forbruget indskrænkes, og Kreditten udnyttes i en Grad, at det svækker de Næringsdrivende. Udgifterne, særlig Skatterne, kniber det med at faa ned.“ 1927 bragte Banken det store personlige Tab, at dens flaarige Direktør, Borgmester *Graversen*, pludselig afgik ved Døden den 28. December 1927. Han

RINGSTED BANKS OMSÆTNING

I AARENE 1890—1930

havde været knyttet til Ringsted og Ringstedegnen i ca. 30 Aar, idet han i 1898 kom hertil som Fuldmægtig hos Sagfører N. Svendsen, fra 1901 var han Overretssagfører og Kompagnon i Svendsens Forretning,

1915 blev han som nævnt Medlem af Bankens Direktion og fra 1917 til sin Død var han folkevalgt Borgmester i Ringsted. Han var en mæglende Natur med megen Forhandlingsevne, og han havde ikke mindst i Bankens ufredelige Aar vist megen Sans for at hindre, at de modstaaende Opfattelser skulde berøre Bankens almindelige gode Om-dømme. Tømmerhandler Schaldemose udtalte i Mindetalen over Graversen: „Han blev tilkaldt i en urolig Periode, han viste sig at være Manden paa den rette Plads og har sin store Del af Æren for, at Ringsted Bank er blevet det ansete Pengeinstitut, den er.“

Graversen havde som Meddirektør fra 1. Oktober 1916 (da S. Laur-sen fratraadte) faaet *H. Valdorf-Hansen*, der kom fra Landmandsbanken i København. Samarbejdet mellem de to Mænd havde været fortræffeligt. Valdorf-Hansen vandt hurtig efter sin Indtræden i Bankens daglige Ledelse den intime Føling med Befolkningen, og de to Mænd supple-rede hinanden paa bedste Maade i Arbejdet. Ved Graversens Død var det en Selvfølge, at Valdorf-Hansen rykkede ind i Graversens Plads som ældste Direktør i Banken; derom var der ingen Meningsforskel hverken indenfor Bankens Ledelse eller blandt dens Aktionærer eller Klienter. Han har i sin daglige Ledelse i Banken gennem 14 Aar været besjæ-let af de Principer, der har været normgivende for hele Bankens Ar-bejde. Men da han endnu staar midt i dette Arbejde, skal en yderli-gere Karakteristik ikke forsøges.

Som nyt Medlem i Direktionen blev valgt hidtilværende Bankbogholder *S. Christophersen*. Der havde været forskellige Overvejelser i Gang om Personspørgsmaalet; men Bankraadet valgte sluttelig at lade det blive et Avancement blandt Bankens egne Tjenestemænd.

Der er i disse sidste Aar ryddet stærkt op mellem Bankens ældre Mænd. Den 23. Marts 1928 døde Købm. P. H. Dègn. Hans Betydning for Banken har Gang paa Gang været omtalt. Han omfattede denne Gerning med en overordentlig levende Interesse. Som et Urværk gik han hver Dag sin Tur fra St. Bendtsgade til Banken, hvor intet var for smaات til at have hans Interesse. Dègn var Sønderjyde, født i Abild ved Tønder den 20. December 1858, brød op fra sit Hjemland som 15-aarig for at slippe for den prøjsiske Militærtjeneste, kom i Købmands-lære i Ringsted 1873 og overtog 10 Aar efter sammen med en Kom-pagnon (K. Jørgensen) P. W. Peetz' Forretning til Leje. 1885 overtog han, ligeledes sammen med K. Jørgensen, Mallings Forretning som Ejendom og henflyttede den til dens nuværende Plads i St. Bendtsgade (den Harhoff'ske Gaard). Fra 1898 var Dègn Eneindehaver af Forret-

ningen. Uden stærk fremtrædende offentlig Interesse var han en skattet Deltager i Byens og Egnens Arbejde. Med Sandhed kunde det siges i Mindetalen over ham, at naar Ringsted Bank havde saa god en Stilling blandt Provinsbankerne, havde Døgn en stor Del af Æren derfor.

Hans Efterfølger som Formand for Forretningsudvalget blev Urmager *H. J. Klint*, hvis Navn gennem de sidste 30 Aar har været knyttet til Byens og Egnens offentlige Liv. Han er Ætling af en gammel Haandværkerslægt i Ringsted, har været Medlem af Ringsted Byraad, men dog særlig knyttet sit Navn til Industriforeningen for Ringsted og Omegn, hvis Formand han var op imod en Snes Aar, til han i 1927 trak sig tilbage efter som en sidste Indsats i Foreningen at have ledet den store midtsjællandske Udstilling i Ringsted i 1926. Urmager Klint af lagde Bankens Aarsberetning første Gang den 4. Marts 1929. Den Karakteristik, som blev givet af det forudgaaende Aar (1928), viste efter Formandens Udtalelser for første Gang i flere Aar Tegn til varig Bedring. Klint sammenfattede sin Bedømmelse saaledes:

„Aaret 1928 begyndte, som Aaret 1927 endte, med store Besværligheder for alle Grene af Erhvervslivet. Men efterhaanden lysnede det. Den store Arbejdsløshed gik betydelig ned i Løbet af Aaret, og hvad Landbruget angaar, tror jeg at turde sige, at efter Ulykkerne i de to foregaaende Aar (Mund- og Klovesyge, daarlig Høst) kom den gode Høst som en i Sandhed nødvendig Hjælp for mange. Vel skal der flere af den Slags Aar til. Men det er dog altid en Tilfredsstillelse, at det gaar den rigtige Vej.“

Paa Generalforsamlingen i 1929 blev der givet Meddelelse om, at Bankraadet havde taget Initiativet til, at der af Bankens Overskud var blevet hensat 50,000 Kr. til *en Byggefond*. Det er med dette Forslag ikke Meningen, at man strax vil skride til at bygge en ny Bank. Bankens Lejemaal i „Børsen“ udløber først i 1934. Men Bankraadet var af den Opfattelse, at Maalet for Arbejdet maatte være en ny Bankbygning før eller senere; thi Pladsforholdene paa det gamle Sted var ikke ideelle.

Generalforsamlingen 1929 gav Anledning til en Drøftelse af et Forhold, som naturligvis skal ses i Belysning af den økonomiske Kri- ses Virkninger, nemlig den Nedgang, der havde fundet Sted i Sparemidlerne fra Højkonjunkturs Aar til Dato. Fhv. Inspektør Madsen, Trollesminde, nu Holte, satte nemlig en tyk Streg under det urimelige Forhold, at en Bank med saa stor Egenkapital og saa ypperlig Sikkerhed, ikke kunde holde sin Indlaanskapital. I dette Forhold indtraadte der i Aaret 1929 en Ændring, idet Indskudskapitalen steg med ca. 630,000 Kr.

Generalforsamlingen 1930 — Bankens 40. ordinære Generalforsamling — stod i Jubilæets Tegn.

I Aarets Løb havde Bankraadet skiftet Formand, idet Tømmerhandler N. Schaldemose, der havde været med i Bankens Ledelse som Bankraadets Formand i ca. 20 Aar, var afgaaet ved Døden og afløst af Hofjægermester *Garth-Grüner*, Pengeskiftegaard. Forretningsudvalgets Formand, Urmager *Klint*, præciserede Jubilæumsstemningen gennem en Tak til de Mænd, der for 40 Aar siden havde rejst Banken for Ringsted og Omegn.

Som nyt Medlem af Bankraadet valgtes i Schaldemoses Sted Købm. *H. A. Jensen*, Ringsted. Som Revisor i Stedet for den bortrejste Direktør Rolff valgtes Købm. *Axel Michaelsen*, Ringsted, og som Revisor-Suppleant Købm. *Kofoed-Stender*, Ringsted.

— — —

Dette Skrift har kun i brede Træk kunnet beskæftige sig med Bankens Historie — mest med alt det, som gennem Aarene har vendt udad og er blevet Offentlighedens Eje. Mindre handler det om Personer, skønt mange unævnte Medarbejdere har gjort et godt Arbejde gennem Aarene.

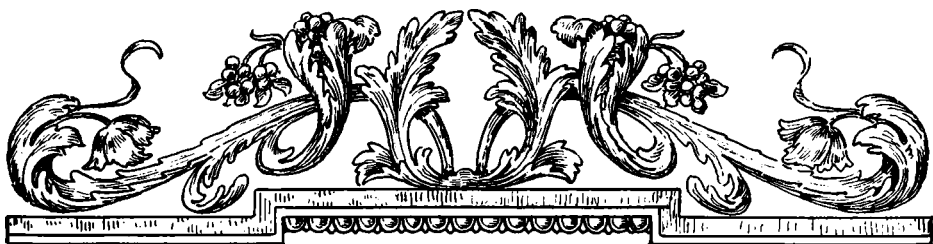
Den Sum af Forudséenighed, Agtpaagivenhed, rigtig Indstilling overfor foreliggende Spørgsmaal, Arbejde af forskelligste Art, Trofasthed overfor de Opgaver, som har meldt sig, Handlekraft, Indsigt og Dispositionsevne, som et saadant Pengeinstitut maa raade over, har det intet Øjeblik været Tanken at ville karakterisere i Enkeltheder. Aktionæerne og Kundekredsen har forstaaet at skønne derpaa.

Ringsted Bank har prøvet Storme, men aldrig været ude for Katastrofer.

Dens Mænd har ikke altid behandlet hinanden skaansomt. Men den *fælles Villie* har aldrig svigtet.

Dens Betydning for By og Egn har været meget stor. Med Linien fra Fortiden over Nutiden ud i Fremtiden vil den være i Stand til at løse de Opgaver, der stilles den.

BANKENS OPLANDSFILIALER

Før eller senere maatte det Spørgsmaal opstaa: at Ringsted Bank maatte oprette Filialer i sit Opland. Som Regel kom disse Filialer som et Krav fra den stedlige Befolkning, og Banken har altid været lydør og forstaaende overfor saadanne Ønsker.

I Efteraaret 1905 oprettede Banken sine første Afdelinger. Det blev i *Borup* og *Merløse*.

1) *Borup* har stadig kunnet hævde Førerpladsen og er den største af Bankens Afdelinger. Den første Bestyrer af Borup-Filialen var P. Mogensen; den nuværende, Hans Søren Hansen, har været ansat siden 1909. Ved sit udmærkede Kendskab til Egnens Befolkning har han i høj Grad medvirket til Afdelingens Fremgang. Som Medhjælper er ansat Fru Ellen Nielsen.

2) *Merløse* har gennem de nu snart forløbne 25 Aar altid været præget af en solid og støt Ledelse med Søren Poulsen som Bestyrer igennem alle Aarene indtil hans Død den 26. Februar 1930. Som Medhjælpere er ansat Frk. Ketty Nielsen og Frk. Rasmussen.

3) Der forløb 10 Aar, inden Banken oprettede sin næste Afdeling, og det blev i det sydøstlige Opland, nemlig *Ørslev*. Som Bestyrer har Jacob Jacobsen været ansat siden Starten, og som Medhjælper virker Frk. M. Jacobsen.

I 1919 oprettedes der ikke mindre end 3 Afdelinger.

4) *Glumsø*, der betragtes som hørende til Bankens Interesse-Område, fik paa Egnens Initiativ oprettet sin Afdeling og derved afhjulpet et Savn for Bankens Kunder paa den Egn. Afdelingen er i god Fremgang. Bestyrer er P. C. Erck og Medhjælper Frk. M. Wamsler.

5) I *Gørslev* fandtes under Ledelse af Førstelærer Rasmussen en gammel Sparekasse. Denne blev overtaget af Banken, der afviklede den

og samtidig oprettede en Afdeling, der under Vilh. Jensens Ledelse stadig har været i Fremgang. Medhjælper er Frk. K. Nielsen.

6) *Sneslev* Afdeling oprettedes for at hindre Andelsbankens Plan om gennem Afdeling i denne By at faa Fodfæste i Midtsjælland. Dens første Leder var P. Liebst og dens nuværende J. Elmfeldt. Som Medhjælper fungerer Fru C. Larsen.

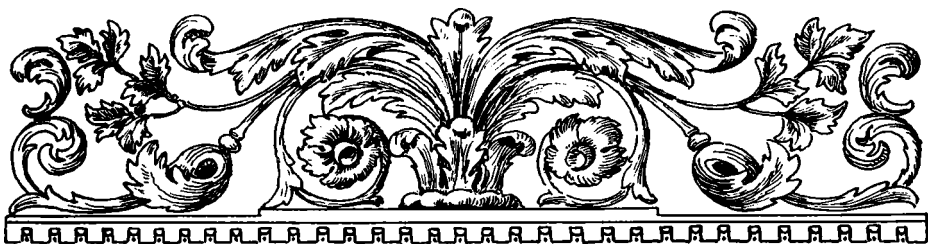
7) En Opfordring fra *Nyrup* i 1921 blev efterkommet og en Afdeling oprettet, som under Bestyrer Søren Larsens Ledelse er i god Drift. Frk. Andreasen er Medhjælper.

8) I *Jydstrup* har der flere Gange været Tale om at lægge en Afdeling, men først i 1925, da Jydstrup blev Stationsby, gjorde Banken Alvor af det. Bestyrer er S. P. Christensen, Medhjælper J. P. Petersen.

9) Da der fra en Del Beboere i *Fjenneslev* og Omegn kom Opfordring til Banken om at komme der ud, blev dette efterkommet, og Banken aabnede i November 1927 sin 9. Afdeling der. Bestyrer er Niels Hansen og Medhjælper Frk. Inger Larsen.

BANKRAADSMEDLEMMER:

(Hvor intet Bynavn er anført: Ringsted)

Sagfører Niels Svendsen	$19/3$	90— $3/3$	26
Partikulier Alfred Mortensen	$19/3$	90— $6/3$	95
		2. Gang fra	
	$3/3$	97— $6/3$	12
Dampmøller J. C. Frandsen, R. af Dbg.	$19/3$	90— $1/3$	11
Gaskasserer Georg Brüel	$19/3$	90— $1/3$	11
Købmand J. Rørbye	$19/3$	90— $6/3$	03
Toldofficiant J. Andersen, Dbm.	$19/3$	90— $6/3$	12
Skrædermester A. C. Grahf, F. M. 2	$19/3$	90— $5/3$	09
Boghandler Ahrent Flensborg, R. af Dbg.	$19/3$	90—	
Boghandler N. P. Hansen	$19/3$	90— $5/3$	09
Købmand P. H. Døgn.	$19/3$	90— $4/3$	29
Murermester Julius Johansen	$19/3$	90— $4/3$	10
Tømmerhandler N. Schaldemose	$19/3$	90— $4/3$	30
Proprietær J. Obel, Vigersdalsgaarden	$19/3$	90— $1/3$	06
Gaardejer Johan Hansen, Hømb	$19/3$	90— $6/3$	12
Gaardejer H. P. Olsen, Hjelmsømagle	$19/3$	90— $4/3$	96
Gaardejer Niels Henriksen, Tolstrup	$19/3$	90— $5/3$	15
Gaardejer P. Hansen, Ørslevvester	$19/3$	90— $5/3$	15
Gaardejer Jens Nielsen, Herredsfogedgaarden	$19/3$	90— $1/3$	07
Gaardejer Niels Frederiksen, Hjelmsømagle	$19/3$	90— $7/3$	17
Gaardejer Chr. U. Hansen, Haugbyrd	$19/3$	90— $4/3$	21
Gaardejer Hans Christensen, Haugbyrd	$19/3$	90— $3/3$	22
Gaardejer Mads Andersen, Skellerød	$19/3$	90— $15/3$	92
Folketingsmand, Gaardejer Ole Olsen, Tjæreby, R. af Dbg. p. p.	$19/3$	90— $6/3$	14
Gaardejer S. Jensen-Hyldegaard, Tvindelstrup	$19/3$	90—	
—————			
Gaardejer Peter Hansen, Sigersted	$15/3$	92— $5/3$	13
Købmand C. C. Findsen	$6/3$	95— $3/3$	97
Gaardejer Hans Andersen, Taastrup	$4/3$	96— $1/3$	99
Folketingsmand, Gaardejer Peter Andersen, Jydstrup	$1/3$	99— $6/3$	03
Købmand J. F. Jørgensen, Borup	$6/3$	03— $4/3$	24
Gaardejer Jacob Jørgensen, Jydstrup	$6/3$	03— $3/3$	05

Købmand P. Andersen, Merløse	$\frac{3}{3}$ 05— $\frac{1}{3}$ 11
Gaardejer Jens Chr. Larsen, Fjenneslev, R. af Dbg.	$\frac{1}{3}$ 06— $\frac{4}{3}$ 27
Møller Emil Christensen, Vollerslev	$\frac{1}{3}$ 07— $\frac{7}{3}$ 17
Direktør S. Laursen	$\frac{5}{3}$ 09— $\frac{6}{3}$ 12
Fabrikant C. Knudsen, R. af Dbg.	$\frac{5}{3}$ 09— $\frac{6}{3}$ 14
Urmager H. J. Klint, R. af Dbg.	$\frac{4}{3}$ 10—
Apoteker A. Wengel, R. af Dbg.	$\frac{1}{3}$ 11—
Dyrlæge M. Poulsen	$\frac{1}{3}$ 11— $\frac{8}{3}$ 18
Proprietær H. Madsen, Slangrupgaard	$\frac{1}{3}$ 11— $\frac{5}{3}$ 13
Gartner M. Mortensen	$\frac{6}{3}$ 12— $\frac{5}{3}$ 13
Tandlæge N. P. Jørgensen	$\frac{6}{3}$ 12— $\frac{4}{3}$ 29
Gaardejer, Sognefoged Hans Larsen, Balstrup	$\frac{6}{3}$ 12—
Købmand Johannes Rørbye	$\frac{6}{3}$ 12— $\frac{3}{3}$ 26
Fabrikant M. Mathiasen	$\frac{5}{3}$ 13—
Hofjægermester G. Garth-Grüner, Pengeskiftegaarden	$\frac{5}{3}$ 13—
Gaardejer Niels Andersen, Taastrup	$\frac{5}{3}$ 13—
Købmand Chr. A. Jensen	$\frac{6}{3}$ 14—
Gaardejer Christian Christensen, Torped	$\frac{6}{3}$ 14—
Købmand H. Agersted	$\frac{5}{3}$ 15— $\frac{8}{3}$ 18
Gaardejer, Møllejer J. K. Rasmussen, Merløse	$\frac{5}{3}$ 15—
Gaardejer J. Tvedegaard, Torped, R. af Dbg.	$\frac{7}{3}$ 17— $\frac{4}{3}$ 29
Proprietær, Møllejer Vilh. Hansen, Englerup	$\frac{7}{3}$ 17—
Bygningsinspektør P. Jensen	$\frac{8}{3}$ 18— $\frac{4}{3}$ 27
Fabrikant H. Hermansen	$\frac{8}{3}$ 18— $\frac{6}{3}$ 28
Gaardejer, Sognefoged P. Hansen, Hømb	$\frac{4}{3}$ 21—
Proprietær P. Brødsgaard, Kværkeby	$\frac{3}{3}$ 22— $\frac{4}{3}$ 25
Murermester Chr. Rasmussen, Borup	$\frac{4}{3}$ 24—
Gaardejer, Sognefoged N. Fr. Nielsen, Hjelm sømagle	$\frac{4}{3}$ 25—
Sagfører, cand. jur. Knud Svendsen	$\frac{3}{3}$ 26—
Forretningsfører Chr. Baagø	$\frac{3}{3}$ 26—
Guldsmed L. Nielsen-Saaby	$\frac{4}{3}$ 27—
Gaardejer, Teglværksejer H. P. Christensen, Sigersted	$\frac{4}{3}$ 27—
Købmand Chr. Petersen	$\frac{6}{3}$ 28—
Tømremester Chr. Jørgensen	$\frac{4}{3}$ 29—
Direktør P. Lundberg	$\frac{4}{3}$ 29—
Proprietær E. Nielsen, Hømb	$\frac{4}{3}$ 29—
Købmand H. A. Jensen	$\frac{4}{3}$ 30—

BANKRAADSFORMÆND:

Dampmøller J. C. Frandsen, R. af Dbg.	$\frac{19}{3}$ 90— $\frac{9}{1}$ 09
Tømmerhandler N. Schaldemose	$\frac{9}{1}$ 09— $\frac{13}{9}$ 29
Hofjægermester Garth-Grüner	$\frac{15}{10}$ 29—

BANKRAADSNÆSTFORMÆND:

Gaardejer H. P. Olsen, Hjelm sømagle	$\frac{19}{3}$ 90— $\frac{4}{3}$ 96
Gaardejer Niels Henriksen, Tolstrup	$\frac{15}{4}$ 96— $\frac{1}{3}$ 06

Sognefoged S. Jensen-Hyldegaard	1/3	06—1/3	07
Gaardejer Niels Henriksen, Tolstrup	1/3	07—15/3	11
Gaardejer Chr. U. Hansen, Haugbyrd	15/3	11—28/3	13
Sognefoged S. Jensen-Hyldegaard	28/3	13—	

BESTYRELSESMEDLEMMER:

Sagfører Niels Svendsen	19/3	90—9/1	09
(Formand i hele Perioden).			
Købmand J. Rørbye	19/3	90—6/3	03
Partikulier A. Mortensen	19/3	90—15/3	92
Gaardejer Jens Nielsen, Sigersted	19/3	90—14/2	06
Gaskasserer Georg Brüel	19/3	90—9/1	09
Boghandler N. P. Hansen	15/3	92—9/1	09
Gaardejer P. Hansen, Ørslevvester	17/3	03—9/1	09
Gaardejer Niels Henriksen, Tolstrup	1/3	06—1/3	07
Sognefoged S. Jensen-Hyldegaard	1/3	07—9/1	09
Købmand P. H. Døgn	9/1	09—18/3	15
(Formand i hele Perioden).			
Dampmøller J. C. Frandsen, R. af Dbg.	9/1	09—15/3	11
Direktør S. Laursen	9/1	09—6/3	12
Købmand J. F. Jørgensen, Borup	9/1	09—18/3	15
Gaardejer Hans Christensen, Haugbyrd	9/1	09—18/3	15
Proprietær H. Madsen, Slangstrup	15/3	11—28/3	13
Urmager H. J. Klint, R. af Dbg.	20/1	13—18/3	15
Gaardejer Chr. U. Hansen, Haugbyrd	28/3	13—18/3	15

FORRETNINGSUDVALGSMEDLEMMER:

Købmand P. H. Døgn	18/3	15—23/3	28
(Formand i hele Perioden).			
Urmager H. J. Klint, R. af Dbg.	18/3	15—	
(Formand fra 18/7 28).			
Boghandler A. Flensborg, R. af Dbg.	18/3	15—	
Gaardejer Chr. Christensen, Torped	18/3	15—	
Gaardejer Hans Christensen, Haugbyrd	18/3	15—23/3	22
Gaardejer J. Tvedegaard, Torped, R. af Dbg.	23/3	22—4/3	29
Købmand Chr. A. Jensen	18/7	28—	
Proprietær, Møllejer Vilh. Hansen, Englerup	19/3	29—	

DIREKTØRER:

G. Graversen, R. af Dbg. p. p.	18/3	15—28/12	27
S. Laursen	18/3	15—1/10	16
V. H. C. G. Valdorf-Hansen, R.	1/10	16—	
S. Christophersen	20/1	28—	

REVISORER:

Toldofficiant J. Andersen, Dbm.....	19/3	90—25/3	14
Gaardejer P. Hansen, Ørslevvester	19/3	90—17/3	03
Sognefoged S. Jensen-Hyldegaard	17/3	03—1/3	07
Gaardejer Niels Henriksen, Tolstrup	5/4	07—4/3	21
Gaardejer P. Hansen, Ørslevvester	25/3	14—20/1	21
Købmand H. A. Bang	20/1	21—3/3	26
Revisions- og Forvaltnings-Institutet	4/3	21—10/8	22
Centralanstalten for Revision	10/8	22—	
Direktør C. Rolff	3/3	26—4/3	30
Købmand Axel Michaelsen	4/3	30—	

